

**Republika Hrvatska**  
**Centar sudske prakse**  
**i**  
**Odjel za praćenje i proučavanje sudske prakse**

**ZBIRKA SENTENCI**  
**s nomenklaturom prava**

**1/2025.**

# Sadržaj

## **Kazala ..... IX**

|                                   |       |
|-----------------------------------|-------|
| ABECEDNO STVARNO KAZALO.....      | XI    |
| GRAĐANSKO I TRGOVAČKO PRAVO ..... | XI    |
| ABECEDNO ZAKONSKO KAZALO .....    | XV    |
| GRAĐANSKO I TRGOVAČKO PRAVO ..... | XV    |
| ABECEDNO STVARNO KAZALO.....      | XXIII |
| KAZNENO PRAVO .....               | XXIII |
| ABECEDNO ZAKONSKO KAZALO .....    | XXV   |
| KAZNENO PRAVO .....               | XXV   |

## **Sentence..... XXVII**

|                                                                                                                                                                                                                                                          |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 0 > Stvarno pravo .....                                                                                                                                                                                                                                  | 1  |
| STVARNO PRAVO > PRAVO VLASNIŠTVA > OBLICI PRAVA VLASNIŠTVA<br>SUVLASNIŠTVO > UPRAVLJANJE ZAJEDNIČKOM STVARI > POSLOVI<br>IZVANREDNE UPRAVE > OBLICI POSLOVA IZVANREDNE UPRAVE ><br>ZASNIVANJE SLUŽNOSTI .....                                            | 1  |
| STVARNO PRAVO > ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO > VRSTE I PREDMET UPISA ><br>UKNJIŽBA > TABULARNA ISPRAVA .....                                                                                                                                                   | 2  |
| STVARNO PRAVO > ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO > VRSTE I PREDMET UPISA ><br>ZABILJEŽBA.....                                                                                                                                                                      | 3  |
| STVARNO PRAVO > ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO > VRSTE I PREDMET UPISA ><br>ZABILJEŽBA > ZABRANE UGOVORA O DOŽIVOTNOM UZDRŽAVANJU .....                                                                                                                          | 4  |
| STVARNO PRAVO > ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO > POSTUPAK U<br>ZEMLJIŠNOKNJIŽNIM STVARIMA > PRAVNI LIJEKOVI (PRIGOVOR I ŽALBA)...                                                                                                                                | 5  |
| STVARNO PRAVO > ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO > OSNIVANJE,<br>OBNAVLJANJE, DOPUNJAVANJE I PREOBLIKOVANJE ZEMLJIŠNE KNJIGE ><br>POJEDINAČNI ISPRAVNI POSTUPAK > TUŽBA ZA BRISANJE .....                                                                          | 6  |
| STVARNO PRAVO > ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO > OSTALO .....                                                                                                                                                                                                    | 7  |
| 1 > Obvezno pravo .....                                                                                                                                                                                                                                  | 8  |
| OBVEZNO PRAVO > VRSTE OBVEZA > NOVČANE OBVEZE > ZATEZNE<br>KAMATE > KAMATA NA KAMATU .....                                                                                                                                                               | 8  |
| OBVEZNO PRAVO > PRESTANAK OBVEZE > POLAGANJE I PRODAJA<br>DUGOVANE STVARI > POLAGANJE KOD SUDA.....                                                                                                                                                      | 9  |
| OBVEZNO PRAVO > UGOVORI > UGOVORI O PRIJENOSU STVARI I PRAVA ><br>UGOVOR O DOŽIVOTNOM UZDRŽAVANJU > POJAM I PRETPOSTAVKE<br>VALJANOSTI UGOVORA O DOŽIVOTNOM UZDRŽAVANJU .....                                                                            | 10 |
| OBVEZNO PRAVO > UGOVORI > UGOVORI O UPORABI I KORIŠTENJU STVARI<br>> UGOVOR O NAJMU > NAJAM STANA SA ZAŠTIĆENOM NAJAMNINOM ><br>SKLAPANJE UGOVORA > OSTALO .....                                                                                         | 11 |
| OBVEZNO PRAVO > PROUZROČENJE ŠTETE > ODGOVORNOST PO OSNOVI<br>KRIVNJE > ODGOVORNOST ZA DRUGOGA > POSEBNI SLUČAJEVI<br>ODGOVORNOSTI > ODGOVORNOST ZA ŠTETU OD ŽIVOTINJA > ŠTETA KOJU<br>UZROKUJE DIVLJAČ .....                                            | 13 |
| OBVEZNO PRAVO > PROUZROČENJE ŠTETE > ODGOVORNOST PO OSNOVI<br>KRIVNJE > POPRAVLJANJE IMOVINSKE I NEIMOVINSKE ŠTETE ><br>POPRAVLJANJE ŠTETE > POPRAVLJANJE IMOVINSKE ŠTETE > NAKNADA U<br>NOVCU > POJEDINI SLUČAJEVI NAKNADE IMOVINSKE ŠTETE > IZGUBLJENA |    |

|                                                                                                                                                                                                                                   |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| ZARADA ZA VRIJEME LIJEČENJA > TRAJNO POVEĆANJE POTREBA > TUĐA POMOĆ I NJEGA .....                                                                                                                                                 | 14 |
| OBVEZNO PRAVO > PROUZROČENJE ŠTETE > ODGOVORNOST PO OSNOVI KRIVNJE > POPRAVLJANJE IMOVINSKE I NEIMOVINSKE ŠTETE > OSTALE IZVANUGOVORNE OBVEZE > STJECANJE BEZ OSNOVE .....                                                        | 15 |
| 4 > <i>Obiteljsko pravo i nasljedno pravo</i> .....                                                                                                                                                                               | 17 |
| OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > OPĆENITO > SADRŽAJ OBITELJSKOG PRAVA > UČINCI IZVANBRAČNE ZAJEDNICE ŽENE I MUŠKARCA .....                                                                                 | 17 |
| OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > ODNOSI RODITELJA I DJECE > PRAVA I DUŽNOSTI U ODNOSIMA RODITELJA I DJECE > ODGOVORNOST, DUŽNOST I PRAVA RODITELJA > UPRAVLJANJE IMOVINOM DJETETA .....                    | 18 |
| OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > ODNOSI RODITELJA I DJECE > PRAVA I DUŽNOSTI U ODNOSIMA RODITELJA I DJECE > ZAŠTITA PRAVA I DOBROBITI DJETETA .....                                                        | 19 |
| OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > UZDRŽAVANJE > UZDRŽAVANJE DJECE, RODITELJA I DRUGIH SRODNICA > UZDRŽAVANJE MALOLJETNE DJECE .....                                                                         | 20 |
| OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > IMOVINSKI ODNOSI > IMOVINSKI ODNOSI BRAČNIH DRUGOVA > BRAČNA STEČEVINA .....                                                                                              | 20 |
| OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > IMOVINSKI ODNOSI > IMOVINSKI ODNOSI BRAČNIH DRUGOVA > BRAČNA STEČEVINA > PRAVNI POLOŽAJ BRAČNIH DRUGOVA U VEZI S BRAČNOM STEČEVINOM .....                                 | 21 |
| OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > POSTUPAK PRED SUDOM > OPĆENITO > POSEBNA ZAŠTITA OSOBA NESPOSOBNIH DA SE SAME BRINU O SEBI I SVOJIM PRAVIMA I INTERESIMA .....                                            | 22 |
| OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > NASLJEDNO PRAVO > NASLJEĐIVANJE NA TEMELJU OPORUKE > OBLICI OPORUKE > PRIVATNE OPORUKE > VLASTORUČNA OPORUKA > PISANA OPORUKA PRED SVJEDOCIMA .....                                          | 23 |
| OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > NASLJEDNO PRAVO > NASLJEDNOPRAVNI UGOVORI > UGOVOR O DOŽIVOTNOM UZDRŽAVANJU > PRETPOSTAVKE ZA VALJANOST UGOVORA O DOŽIVOTNOM UZDRŽAVANJU .....                                               | 24 |
| OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > NASLJEDNO PRAVO > PRELAZAK OSTAVINE NA NASLJEDNIKE > ODRICANJE OD NASLJEDSTVA .....                                                                                                          | 25 |
| OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > NASLJEDNO PRAVO > PRELAZAK OSTAVINE NA NASLJEDNIKE > ODGOVORNOST NASLJEDNIKA ZA DUGOVE OSTAVITELJEVE .....                                                                                   | 26 |
| OBITELJSKO I NASLJEDNO PRAVO > NASLJEDNO PRAVO > POSTUPAK U NASLJEDNIM STVARIMA > POSTUPAK ZA OSTAVINSKU RASPRAVU > OSTAVINSKA RASPRAVA > UPUĆIVANJE NA PARNICU ILI UPRAVNI POSTUPAK .....                                        | 27 |
| OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > NASLJEDNO PRAVO > POSTUPAK U NASLJEDNIM STVARIMA > POSTUPAK ZA OSTAVINSKU RASPRAVU > NASLJEDNOPRAVNI ZAHTEVI NAKON PRAVOMOĆNOSTI RJEŠENJA O NASLJEĐIVANJU > NAKNADNO PRONAĐENA IMOVINA ..... | 27 |
| OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > NASLJEDNO PRAVO > POSTUPAK U NASLJEDNIM STVARIMA > POSTUPAK ZA OSTAVINSKU RASPRAVU > NASLJEDNOPRAVNI ZAHTEVI NAKON PRAVOMOĆNOSTI RJEŠENJA O NASLJEĐIVANJU > NAKNADNO PRONAĐENA IMOVINA ..... | 29 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 5 > <i>Radno pravo</i> .....                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 30 |
| RADNO PRAVO > UGOVARANJE UVJETA RADA > KOLEKTIVNI UGOVORI .....                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 30 |
| RADNO PRAVO > UGOVARANJE UVJETA RADA > KOLEKTIVNI UGOVORI > SUDSKA ZAŠTITA PRAVA IZ KOLEKTIVNOG UGOVORA .....                                                                                                                                                                                                                                                      | 31 |
| 7 > <i>Kazneno pravo i kazneni postupak, prekršajno pravo, prekršajni postupak i prekršaji</i> .....                                                                                                                                                                                                                                                               | 32 |
| KAZNENO PRAVO I KAZNENI POSTUPAK, PREKRŠAJNO PRAVO, PREKRŠAJNI POSTUPAK I PREKRŠAJI > KAZNENO PRAVO I KAZNENI POSTUPAK > KAZNENO PRAVO > MALOLJETNICI > OPĆENITO > SVRHA ODGOJNIH MJERA I MALOLJETNIČKOG ZATVORA > ODREDBE O IZVRŠENJU SANKCIJA > MALOLJETNIČKI ZATVOR .....                                                                                       | 32 |
| KAZNENO PRAVO I KAZNENI POSTUPAK, PREKRŠAJNO PRAVO, PREKRŠAJNI POSTUPAK I PREKRŠAJI > KAZNENO PRAVO I KAZNENI POSTUPAK > KAZNENI POSTUPAK > POSTUPAK PO PRAVNIM LIJEKOVIMA > REDOVITI PRAVNI LIJEKOVI > ŽALBA PROTIV PRVOSTUPANJSKE PRESUDE > OSNOVE ZBOG KOJIH SE PRESUDA MOŽE POBIJATI > BITNE POVREDE ODREDBA KAZNENOG POSTUPKA > APSOLUTNO BITNE POVREDE ..... | 33 |
| KAZNENO PRAVO I KAZNENI POSTUPAK, PREKRŠAJNO PRAVO, PREKRŠAJNI POSTUPAK I PREKRŠAJI > KAZNENO PRAVO I KAZNENI POSTUPAK > KAZNENI POSTUPAK > REDOVITI PRAVNI LIJEKOVI > ŽALBA PROTIV PRVOSTUPANJSKE PRESUDE > GRANICE ISPITAVANJ PRVOSTUPANJSKE PRESUDE > REFORMATIO IN PEIUS .....                                                                                 | 34 |
| 8 > <i>Građansko procesno pravo</i> .....                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 35 |
| GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU > SUDOVI > NADLEŽNOST SUDOVA > STVARNA NADLEŽNOST > STVARNA NADLEŽNOST OPĆINSKIH SUDOVA .....                                                                                                                                                                                         | 35 |
| GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU > PARNIČNE RADNJE > PARNIČNE RADNJE SUDA > DOSTAVLJANJE .....                                                                                                                                                                                                                         | 38 |
| GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU > PARNIČNE RADNJE > PARNIČNE RADNJE SUDA > DOSTAVLJANJE .....                                                                                                                                                                                                                         | 39 |
| GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU > PARNIČNI TROŠKOVI > KOJI SE PARNIČNI TROŠKOVI NAKNAĐUJU .....                                                                                                                                                                                                                       | 40 |
| GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > POSTUPAK PRED PRVOSTUPANJSKIM SUDOM > TUŽBA .....                                                                                                                                                                                                                                                                   | 40 |
| GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > POSTUPAK PRED PRVOSTUPANJSKIM SUDOM > TUŽBA > PREINAKA TUŽBE > OBJEKTIVNA....                                                                                                                                                                                                                                       | 42 |
| GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > POSTUPAK PRED PRVOSTUPANJSKIM SUDOM > TUŽBA > POVLAČENJE TUŽBE .....                                                                                                                                                                                                                                                | 42 |
| GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > POSTUPAK PRED PRVOSTUPANJSKIM SUDOM > TUŽBA > POVLAČENJE TUŽBE .....                                                                                                                                                                                                                                                | 43 |
| GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > POSTUPAK PRED PRVOSTUPANJSKIM SUDOM > TUŽBA > POSTUPAK PRIJE PODNOŠENJA TUŽBE KAD JE STRANKA U POSTUPKU REPUBLIKA HRVATSKA .....                                                                                                                                                                                    | 45 |
| GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > POSTUPAK PRED PRVOSTUPANJSKIM SUDOM > SUDJELOVANJE TREĆIH OSOBA U PARNICI > SUDJELOVANJE UMJEŠAČA .....                                                                                                                                                                                                             | 46 |
| GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > POSTUPAK PRED PRVOSTUPANJSKIM SUDOM > PRESUDA > VRSTE PRESUDA > NEKONTRADIKTORNE PRESUDE > PRESUDA ZBOG OGLUHE .....                                                                                                                                                                                                | 47 |
| GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > IZVANPARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 48 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OPĆENITO O OVRŠNOM POSTUPKU I POSTUPKU OSIGURANJA > ODREĐENA POSTUPOVNA PITANJA > PRAVNI LIJEKOVI.....                                                                                                                                                                      | 49 |
| GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OPĆENITO O OVRŠNOM POSTUPKU I POSTUPKU OSIGURANJA > ODREĐENA POSTUPOVNA PITANJA > TROŠKOVI POSTUPKA.....                                                                                                                                                                    | 50 |
| GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OPĆENITO O OVRŠNOM POSTUPKU I POSTUPKU OSIGURANJA > ODREĐENA POSTUPOVNA PITANJA > TROŠKOVI POSTUPKA > NAKNADA .                                                                                                                                                             | 50 |
| GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OPĆENITO > OVRŠNA I VJERODOSTOJNA ISPRAVA > OVRŠNA ISPRAVA > VRSTE > DRUGA ISPRAVA KOJA JE ZAKONOM ODREĐENA KAO OVRŠNA ISPRAVA > NAGODBA SKLOPLJENA U POSTUPKU PRED SUDOVIMA ČASTI PRI KOMORAMA U REPUBLICI HRVATSKOJ .....                                         | 51 |
| GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OPĆENITO > OVRŠNA I VJERODOSTOJNA ISPRAVA > OVRŠNA ISPRAVA > VRSTE > DRUGA ISPRAVA KOJA JE ZAKONOM ODREĐENA KAO OVRŠNA ISPRAVA .....                                                                                                                                | 53 |
| GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OPĆENITO > OVRŠNA I VJERODOSTOJNA ISPRAVA > OVRŠNA ISPRAVA > PODOBNOST OVRŠNE ISPRAVE ZA OVRHU .....                                                                                                                                                                | 54 |
| GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OPĆENITO > PREDLAGANJE I ODREĐIVANJE OVRHE > PRAVNI LIJEKOVI STRANAKA PROTIV RJEŠENJA O OVRSI > PRAVNI LIJEKOVI PROTIV RJEŠENJA O OVRSI NA TEMELJU OVRŠNE ISPRAVE > ŽALBA PROTIV RJEŠENJA O OVRSI > UPUĆIVANJE NA PARNICU U POVODU ŽALBE.....                       | 55 |
| GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OPĆENITO > PREDLAGANJE I ODREĐIVANJE OVRHE > ODGODA, OBUSTAVA I DOVRŠETAK OVRHE > DOVRŠETAK OVRHE .....                                                                                                                                                             | 56 |
| GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OVRHA RADI NAPLATE NOVČANE TRAŽBINE.....                                                                                                                                                                                                                            | 57 |
| GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OVRHA RADI NAPLATE NOVČANE TRAŽBINE > OVRHA NA NEKRETNINI > OPĆENITO > NEKRETNINA KAO PREDMET OVRHE .....                                                                                                                                                           | 58 |
| GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OVRHA RADI NAPLATE NOVČANE TRAŽBINE > OVRHA NA NEKRETNINI > OVRŠNE RADNJE > PRODAJA NEKRETNINE > POLAGANJE KUPOVNINE .....                                                                                                                                          | 60 |
| GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OVRHA RADI NAPLATE NOVČANE TRAŽBINE > OVRHA NA NOVČANIM SREDSTVIMA OVRŠENIKA > OVRHA NA PLAĆI I DRUGIM STALNIM NOVČANIM PRIMANJIMA > OVRHA NA TRAŽBINI PO RAČUNU KODPRAVNE OSOBE KOJA OBAVLJA POSLOVE PLATNOGA PROMETA > ZAPLJENA RAČUNA NA TEMELJU ZADUŽNICE ..... | 61 |
| GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OVRHA RADI OSTVARENJA NENOVČANE TRAŽBINE > OVRHA RADI ISPRAŽNJENJA I PREDAJE NEKRETNINE .....                                                                                                                                                                       | 62 |
| GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OSIGURANJE > OSIGURANJE PRISILNIM ZASNIVANJEM ZALOŽNOG PRAVA NA NEKRETNINI > UČINAK UKNJIŽBE I ZABILJEŽBE .....                                                                                                                                                             | 63 |
| GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OSIGURANJE > PRIVREMENE MJERE > PRIVREMENE MJERE                                                                                                                                                                                                                            |    |

|                                                                                           |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| RADI OSIGURANJA NENOVČANE TRAŽBINE > PRETPOSTAVKE ZA<br>ODREĐIVANJE PRIVREMENE MJERE..... | 64 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|----|

**Kazala**

# **ABECEDNO STVARNO KAZALO**

## **GRAĐANSKO I TRGOVAČKO PRAVO**

### ***B***

#### ***BRAČNA STEČEVINA***

- poslovni udjeli – 19
- otplata kredita (obveznopravni zahtjev) - 20

### ***I***

#### ***IZVANBRAČNA ZAJEDNICA***

- pretpostavke - 15

### ***K***

#### ***KAMATE***

- kamata na kamatu – 8

#### ***KOLEKTIVNI UGOVORI***

- primjena prema službenoj statističkoj klasifikaciji – 29
- primjena (djelatnost poslodavca) - 30

### ***N***

#### ***NASLJEDNO PRAVO***

- kombinacija tržišne najamnine (stan u kojem živi zaštićeni najmoprimac) – 11
- nevaljanost pisane oporuke pred svjedocima – 22
- odricanje od nasljedstva - 24
- odgovornost za dugove (vrijednost ostavine) – 25
- upućivanje na parnicu (predmnijevano vlasništvo) - 26
- naknadno pronađena imovina – 27
- prijedlog za naknadno pronađenu imovinu (postoji spor) - 28

#### ***NADLEŽNOST***

- stvarna nadležnost trgovačkog suda (samostalno poljoprivredno gospodarstvo) – 34

#### ***NEDOPUSTIVOST OVRHE***

- raspravljavanje o razlozima – 52

## **O**

### ***ODGOVORNOST ZA ŠTETU***

- šteta od divljači - 12

### ***OBITELJSKO PRAVO***

- upravljanje imovinom djeteta (predugovor o kupoprodaji) – 16
- omogućavanje djetetu da izrazi mišljenje - 17
- iznosi uzdržavanja određeni privremenom mjerom – 18
- obavješćavanje djeteta o predmetu spora (mlađe od 14 godina) – 21

### ***OVRŠNI POSTUPAK***

- žalba treće osobe – 46
- troškovi postupka (krivnja ovrhovoditelja) – 47
- trošak pribave klauzule pravomoćnosti ili ovršnosti – 48
- ovršna isprava (komunalni doprinos) – 49
- podobnost za ovrhu djelomičnog rješenja – 50
- sudska kontrola (ništetnost ugovornih odredbi potrošačkog ugovora) – 51
- dovršetak ovrhe radi ispražnjenja – 53
- ovršenikov dužnik – 54
- ovrha na nekretnini (ošasna imovina) – 55
- stečajni postupak nad ovršenikom – 56
- predaja u isključivi posjed (ovrhovoditelj jedan od suvlasnika) – 58
- pravo na dom (postupak osiguranja prisilnim zasnivanjem založnog prava) – 59

## **P**

### ***PRIVREMENA MJERA***

- pretpostavke za određivanje – 60

### ***PARNIČNI POSTUPAK***

- dokaz o plaćenju pristojbi – 37
- dostavljanje (obaviješten-nije podigao pošiljku) – 35
- podnošenje podneska u elektroničkom obliku – 36
- odbacivanje tužbe (obraćanje lovoovlašteniku) – 38
- nedopuštena preinaka tužbe – 39
- neopravdani izostanak s ročišta – 40
- presumirano povlačenje tužbe – 41
- zahtjev za mirno rješenje spora – 42
- umješač (pravni interes) – 43
- uvjeti za donošenje - 44

## **S**

### ***SLUŽNOSTI***

- zasnivanje služnosti (prava plodouživanja) – 1

### ***SUDSKI POLOG***

- polaganje dugovane stvari (uskrata) – 9
- odluka o zatvaranju sudskog pologa - 45

### ***STJECANJE BEZ OSNOVE***

- nema prijelaza imovine - 14

## **T**

### ***TUĐA POMOĆ I NJEGA***

- prethodno obraćanje nadležnom centru za socijalnu skrb - 13

## **U**

### ***UGOVOR O DOŽIVOTNOM UZDRŽAVANJU***

- mirovinska štednja – 10
- pravna valjanost - 23

## **Z**

### ***ZADUŽNICA***

- dvojak karakter – 57

### ***ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO***

- upis temeljem presude - 2
- određivanje vrste upisa - 3
- zabilježba postojanja ugovora o doživotnom uzdržavanju - 4
- žalbeni prigovori (nerazvrstana cesta) – 5
- tužba za ispravak - 6
- ponavljanje postupka – 7

# **ABECEDNO ZAKONSKO KAZALO**

## **GRAĐANSKO I TRGOVAČKO PRAVO**

(Abecedno zakonsko kazalo jedinstveno je za sva područja prava i složeno je po abecedi prema pravnim propisima koji su primjenjivani u pojedinim odlukama. U kazalu su, pored naziva propisa, redovito označeni samo oni članci, odnosno odredbe koje se spominju u odluci, odnosno pravnom stajalištu. Sve sentence označene su brojevima od 1 do 60. Brojevi koji u ovom kazalu slijede iza članka određenog propisa označavaju redni broj sentence.)

### **C**

#### **CESTE**

- *Zakon o cestama*

(NN 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19, 144/21, 114/22, 114/22, 4/23 i 133/23)

Članak 7. stavak 1. - 5

Članak 124. stavak 1. - 5

Članak 125. - 5

### **I**

#### **IZVANPARNIČNI POSTUPAK**

- *Zakon o sudskom vanparničnom postupku*

("Službene novine" Kraljevine Jugoslavije, broj 45/34, koja se primjenjuje na temelju članka 1. i 2. Zakona o načinu primjene pravnih propisa donesenih prije 6. travnja 1941. – "Narodne novine", broj 73/91)

Članak 119. stavak 1. - 45

### **K**

#### **KOMUNALNO GOSPODARSTVO**

- *Zakon o komunalnom gospodarstvu*

(NN 36/95, 109/95, 21/96, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 56/13, 94/13, 153/13, 147/14, 36/15 i 68/18)

Članak 24. stavak 7. - 49

- *Zakon o komunalnom gospodarstvu*

(NN 68/18, 110/18 i 32/20)

Članak 76. stavak 1. i 2. - 49

Članak 83. - 49

## **KONVENCIJE**

- *Konvencija o pravima djeteta (koja je usvojena 20. studenog 1989., a koja je u pravni poredak Republike Hrvatske preuzeta na temelju notifikacije o sukcesiji - Međunarodni ugovori, broj 12/93 i 20/97)*

Članak 3. - 16

## **L**

## **LOVSTVO**

- *Zakon o lovstvu*

(NN 99/18)

Članak 78. točke 1., 2. i 3. - 38

Članak 82. stavak 1. - 38

## **M**

## **MIROVINSKO OSIGURANJE**

- *Zakon o mirovinskom osiguranju*

(NN 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18, 102/19, 84/21 i 119/22)

Članak 1. stavak 1. - 10

Članak 4. stavak 1. – 10

- *Zakon o obveznim mirovinskim fondovima*

(NN 19/14, 93/15, 102/15, 64/18, 115/18 i 58/20)

Članak 106. stavak 3. - 10

## **N**

## **NAJAM STANOVA**

- *Zakon o najmu stanova*

(NN 68/18)

Članak 7. stavak 2. - 11

## **NAKNADA ZA ODUZETU IMOVINU**

- *Zakon o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine*

(NN 92/96, 39/99, 42/99, 92/99, 43/00, 131/00, 27/01, 65/01, 118/01, 80/02 i 81/02)

Članak 41. - 50

Članak 43. - 50

## **NASLJEDNO PRAVO**

- *Zakon o nasljeđivanju*

(NN 48/03, 163/03, 127/13 i 33/15)

Članak 253. - 28

- *Zakon o nasljeđivanju*  
(NN 52/71, 78/78 i 56/00)

Članak 232. stavak 1. - 28

Članak 235. stavak 1. - 27

- *Zakon o nasljeđivanju*  
(NN 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15 i 14/19)

Članak 3. stavak 1. - 25

Članak 4. stavak 4. - 24

Članak 5. stavak 1. i 2. - 25

Članak 31. – 22

Članak 116. stavak 1. - 23

Članak 129. stavak 1. i 2. - 25

Članak 130. - 24

Članak 139. stavak 1. - 25

Članak 139. stavak 6. - 55

Članak 225. stavak 1. - 26

## O

### **OBITELJSKI ODNOSI**

- *Obiteljski zakon*  
(NN 116/03, 17/04, 136/04, 107/07, 57/11, 61/11, 25/13 i 5/15)

Članak 248. - 20

Članak 250. - 20

- *Obiteljski zakon*  
(NN 103/15, 98/19 i 47/20)

Članak 5. – 16

Članak 11. - 15

Članak 97. - 16

Članak 98. stavak 1. i 3. – 16

Članak 101. stavak 1. točka 2. - 16

Članak 424. stavak 2. - 17

- *Obiteljski zakon*  
(NN 103/15, 98/19, 47/20, 49/23 i 156/23)

Članak 285. - 44

Članak 310. stavak 1. - 18

Članak 360. - 21

### **OBVEZNI ODNOSI**

- *Zakon o obveznim odnosima*  
(NN 35/05 i 41/08)

Članak 963. stavak 1. - 38

- *Zakon o obveznim odnosima*  
(NN 53/91, 73/91, 3/94, 7/96, 112/99 i 88/01)

Članak 1111. – 14

- *Zakon o obveznim odnosima*  
(NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18)

Članak 8. - 11

Članak 227. - 11

Članak 1045. stavak 1. - 11

- *Zakon o obveznim odnosima*  
(NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22 i 156/22)

Članak 179. - 9

Članak 184. stavak 1. - 9

Članak 186. stavak 1. - 9

Članak 187. stavak 1. - 9

- *Zakon o obveznim odnosima*  
(NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22 i 155/23)

Članak 31. stavak 1. i 2. – 8

Članak 64. stavak 2. - 58

Članak 1064. stavak 1. - 12

Članak 1067. stavak 1., 2. i 3. – 12

Članak 1095. stavak 1. – 13

## **ODVJETNIŠTVO**

- *Tarifa o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika*  
(NN 138/23)

Tbr. 36. stavak 2. - 48

## **OVRŠNI POSTUPAK**

- *Ovršni zakon*  
(NN 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05, 67/08 i 139/10)

Članak 100.a stavak 1. - 56

- *Ovršni zakon*  
(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 i 73/17)

Članak 21. stavak 1. - 51

Članak 73. stavak 1. - 53

- *Ovršni zakon*  
(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17 i 131/20)

Članak 14. stavak 4. - 47

- *Ovršni zakon*  
(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20 i 114/22)

Članak 22. - 58

Članak 23. točka 4. - 49

Članak 50. stavak 4. - 58

Članak 80. - 59

Članak 80.b stavak 1. i 2. - 59

Članak 189. stavak 3. - 54

Članak 214. stavak 1. - 57

Članak 290. stavak 2. - 59

Članak 346. - 60

- *Ovršni zakon*

(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20, 114/22 i 155/23)

Članak 29. stavak 1. i 2. - 50

- *Ovršni zakon*

(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20, 114/22 i 6/24)

Članak 50. stavak 1. točka 7. - 52

Članak 59. - 46

Članak 60. - 46

Članak 61. - 46

Članak 67. - 46

Članak 80.b - 55

Članak 103. - 46

## **P**

### **PARNIČNI POSTUPAK**

- *Zakon o parničnom postupku*

(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 – *pročišćeni tekst*, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22)

Članak 144. stavak 1. – 35

Članak 158. stavak 1. – 37

Članak 164. stavak 2. - 38

Članak 193. stavak 2. - 38

Članak 380. stavak 3. - 38

- *Zakon o parničnom postupku*

(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07 - Odluka USRH, 84/08, 96/08 - Odluka USRH, 123/08 - *ispravak*, 57/11, 148/11 - *pročišćeni tekst*, 25/13, 89/14 - Odluka USRH, 70/19, 80/22, 114/22 i 155/23)

Članak 34.b točka 1. - 34

Članak 106.a stavak 1. - 36

Članak 164. stavak 1., 2. i 3. - 36

Članak 186.a - 42

Članak 186.a stavak 6. - 42

Članak 187. - 6

Članak 190. stavak 1. - 39

Članak 206. stavak 1. - 43

Članak 291. stavak 4. - 40

Članak 331.b - 44

Članak 352. stavak 1. - 38

Članak 421. – 7

### **POLJOPRIVREDA**

- *Zakon o poljoprivredi*

(NN 118/18)

Članak 3. stavak 1. točka b. - 34

## **POREZI**

— *Opći porezni zakon*

(NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 42/20 i 114/22)

Članak 140. stavak 1. i 2. točka 5. - 49

## **PRAVILNICI**

- *Pravilnik o upisu poljoprivrednih gospodarstava*

(NN 76/11 i 42/13)

Članak 3. stavak 1. - 34

# **R**

## **RADNO PRAVO**

- *Zakon o radu*

(NN 38/95, 54/95, 65/95, 102/98, 17/01, 82/01, 114/03, 123/03, 142/03, 30/04, 137/04, 68/05, 149/09, 61/11, 82/12, 73/13, 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23 i 64/23)

Članak 203. stavak 8. - 30

- *Zakon o radu*

(NN 93/14, 127/17 i 98/19)

Članak 203. stavak 8. - 29

# **S**

## **SOCIJALNA SKRB**

- *Zakon o socijalnoj skrbi*

(NN 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19, 64/20 i 138/20)

Članak 57. stavak 1. - 12

## **STEČAJ**

- *Stečajni zakon*

(NN 71/15)

Članak 441. stavak 2. - 56

# **T**

## **TRGOVAČKA DRUŠTVA**

- *Zakon o trgovačkim društvima*

(NN 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 137/09, 111/12, 68/13, 110/15 i 40/19)

Članak 3. stavak 1. - 34

Članak 4. stavak 1. - 34

Članak 417. - 19

- *Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima*  
(NN 40/19)

Članak 3. stavak 1. – 34

## ***VLASNIŠTVO I DRUGA STVARNA PRAVA***

- *Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima*  
(NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09,  
143/12 i 152/14 i 81/15)

Članak 30. - 11

Članak 42. stavak 1. - 58

Članak 46. stavak 2. - 58

Članak 203. stavak 5. - 1

Članak 219. stavak 6. - 1

## ***Z***

## ***ZEMLJIŠNE KNJIGE***

- *Zakon o zemljišnim knjigama*  
(NN 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08 i 126/10)

Članak 129. - 6

Članak 197. stavak 3. - 6

- *Zakon o zemljišnim knjigama*  
(NN 63/19 i 128/22)

Članak 60. stavak 1.b - 3

Članak 72. - 4

Članak 74. - 4

Članak 86. stavak 1. i 2. - 3

Članak 99. stavak 1. - 7

Članak 110. - 3

- *Zakon o zemljišnim knjigama*  
(NN 63/19, 128/22 i 155/23)

Članak 115. - 5

Članak 117. stavak 1. - 5

Članak 118. stavak 1. - 5

Članak 150. - 6

Članak 205. stavak 3. - 6

- *Zakon o zemljišnim knjigama*  
(NN 63/19, 128/22, 155/23 i 127/24)

Članak 149. stavak 1. točka a. - 2

# ABECEDNO STVARNO KAZALO

## KAZNENO PRAVO

### *M*

- maloljetnički zatvor izreći će se maloljetniku kojem su do sada izricane odgojne mjere, kojima se nije uspješno djelovalo na promjenu njegovog ponašanja jer je i dalje nastavio iskazivati verbalnu i fizičku agresiju, konzumirati droge, a živi s majkom koja je ograničenih roditeljskih sposobnosti i sama sklona činjenju kaznenih djela - 31

### *P*

- pravo na pravično suđenje nije povrijeđeno optuženiku kada je sud njegov dokazni prijedlog za ispitivanje svjedoka odbio jer je svjedok već jednom na raspravi dao svoj iskaz - 32

### *R*

- reformatio in peius, došlo je do povrede te zabrane kada je optuženik osuđen na kaznu zatvora od devet mjeseci, dok je u ponovljenom postupku osuđen na kaznu zatvora od deset mjeseci pa je kazna zatvora na koju je optuženik osuđen u ponovljenom postupku teža od one na koju je osuđen po ranijoj presudi, a protiv koje državni odvjetnik nije podnio žalbu – 33

# ABECEDNO ZAKONSKO KAZALO

## KAZNENO PRAVO

### *K*

#### **KAZNENI POSTUPAK**

- *Zakon o kaznenom postupku*

(*NN 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 - odluka Ustavnog suda broj 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19, 80/22 i 36/24*)

Članak 13. – 33

Članak 421. stavak 1. - 32

Članak 468. stavak 1. točka 10. - 33

Članak 468. stavak 2. - 32

Članak 544. stavak 2. - 33

#### **KAZNENO PRAVO**

- *Zakon o sudovima za mladež („Narodne novine“ br. 84/11, 144/12, 148/13, 56/15 i 126/19)*

Članak 6. - 31

Članak 11. - 31

Članak 24. – 31

#### **KONVENCIJA**

- *Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (MU 18/97, 6/99, 14/02, 13/03, 9/05, 1/06, 2/10 i 13/17)*

Članak 6. stavak 1. i 3. - 32

**Sentence**

# Sentence

## 0 > Stvarno pravo

1

024.263.13

*STVARNO PRAVO > PRAVO VLASNIŠTVA > OBLICI PRAVA VLASNIŠTVA  
SUVLASNIŠTVO > UPRAVLJANJE ZAJEDNIČKOM STVARI > POSLOVI IZVANREDNE  
UPRAVE > OBLICI POSLOVA IZVANREDNE UPRAVE > ZASNIVANJE SLUŽNOSTI*

*Zakon o vlasništvu*

*(NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12  
i 152/14 i 81/15)*

Članak 203. stavak 5.

Članak 219. stavak 6.

**Zemljišnoknjižni sud nije ovlašten temeljem pravnog posla jednog od suvlasnika posebnog dijela nekretnine upisati pravo plodouživanja na posebnom dijelu nekretnine u suvlasništvu ugovaratelja bez suglasnosti ostalih suvlasnika.**

„Prvostupanjskim rješenjem ukinuta je klauzula pravomoćnosti rješenja poslovni broj Z-1103/2023 od 10. siječnja 2023. te je utvrđeno da je prigovor LT osnovan. Sud je preinačio ovo rješenje na način kako je to pobliže označeno u točkama 3. i 4. izreke rješenja te je naložio provedbu.

U ovoj fazi postupka sporno pravno pitanje je može li se pravo plodouživanja zasnovati, postojati i na alikvotnom dijelu poslužne stvari.

Pravo plodouživanja je osobna služnost na temelju koje se ovlaštenik može u svakom pogledu služiti tuđom stvari, ali u skladu s njezinom namjenom i čuvajući joj supstancu, pozivom na članak 203. Zakona o vlasništvu („Narodne novine“, broj 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 i 152/14 i 81/15; dalje u tekstu: ZV).

Plodouživatelj može biti i fizička i pravna osoba. Ako ih je više, svaki je samostalni nositelj svog dijela prava plodouživanja, izuzev ako im ono pripada zajednički (članak 203. stavak 5. ZV-a). Kako je plodouživanje djeljiva služnost, može postojati i na alikvotnom dijelu poslužne stvari.

U konkretnom slučaju radi se o osnivanju prava plodouživanja temeljem pravnog posla na posebnom dijelu nekretnine u suvlasništvu, odnosno na suvlasničkom dijelu jednog od suvlasnika posebnog dijela nekretnine pa je za osnivanje toga prava potrebna suglasnost svih suvlasnika, odnosno i preostalih suvlasnika iste nekretnine, koji taj teret na nekretnini nisu dužni trpjeti, a odredba članka 219. stavka 5. ZV-a je lex specialis u odnosu na odredbu članka 203. stavka 6. ZV-a (tako i Vrhovni sud Republike Hrvatske u odluci broj Rev-98/2021 od 2. ožujka 2021.).“

**Županijski sud u Splitu, Gž Zk-323/2024-2 od 7. studenog 2024.**

*STVARNO PRAVO > ZEMLJIŠNOKNJIZNO PRAVO > VRSTE I PREDMET UPISA > UKNJIŽBA > TABULARNA ISPRAVA*

*Zakon o zemljišnim knjigama  
(NN 63/19, 128/22, 155/23 i 127/24)*

Članak 149. stavak 1. točka a.

**Pogrešan je stav suda prvog stupnja kako je presuda na osnovu koje se predlaže upis u zemljišnoj knjizi neprovediva, jer je u presudi nekretnina označena upravo kao kčbr. [katastarska čestica] zk. ul. [broj ZK uložka] k.o. [katastarska općina], dakle, određena je brojem čestice i katastarskom općinom, što su bitni elementi za utvrđenje identiteta nekretnine i dovoljni da bi se na temelju njih dozvolio upis u zemljišnu knjigu, pri čemu nije bitna površina i opis. Ovo stoga što je svaka nekretnina označena svojim posebnim brojem unutar iste katastarske općine i ne može u istoj katastarskoj općini postojati više nekretnina s istim katastarskim brojem.**

„Naime, u konkretnom slučaju uknjižba je zatražena na temelju pravomoćne i ovršne sudske presude Općinskog suda u Rijeci poslovni broj P-1875/2021-9 od 12. travnja 2022. kojom se u točki I. izreke utvrđuje da je ovdje predlagateljica suvlasnica k.č.br. [katastarska čestica], zk. ul. [broj ZK uložka] k.o. [katastarska općina] u 4/5 idealnoga dijela pa se ovlašćuje temeljem ove presude u zemljišnoj knjizi toga suda ishoditi upis navedenog prava na svoje ime, a što je šestotužena u postupku (SK, iz R., kao nasljednica ostalih upisanih suvlasnika: pok. DM, KA, SJ, SV i SA) dužna trpjeti. Upis je dakle predložen na temelju javne isprave - odluke suda koja je ovršna isprava prikladna za upis prava vlasništva u zemljišnu knjigu jer sadrži točnu oznaku zemljišta i prava na koje se odnosi upis te osim deklaratornog dijela i nalog za upis u zemljišnu knjigu onog prava predlagateljice koje je utvrđeno deklaratornim dijelom presude.

Stoga je pogrešan stav suda prvog stupnja kako je presuda na osnovu koje se predlaže upis u zemljišnoj knjizi neprovediva, jer je u presudi nekretnina označena upravo kao kčbr. [katastarska čestica] zk. ul. [broj ZK uložka] k.o. [katastarska općina], dakle, određena je brojem čestice i katastarskom općinom, što su bitni elementi za utvrđenje identiteta nekretnine i dovoljni da bi se na temelju njih dozvolio upis u zemljišnu knjigu, pri čemu nije bitna površina i opis. Ovo stoga što je svaka nekretnina označena svojim posebnim brojem unutar iste katastarske općine i ne može u istoj katastarskoj općini postojati više nekretnina s istim katastarskim brojem.

Kako je predmetna nekretnina upisana bez površine, koje stanje je bilo i u trenutku podnošenja prijedloga za upis kao i u vrijeme parničnog postupka u kojem je donesena pravomoćna sudska odluka temeljem koje se predlaže upis, to neosnovano sud prvog stupnja zaključuje da činjenica neupisane površine znači da je presuda u zemljišnoj knjizi neprovediva. Stoga okolnost da predmetna čestica nema navedenu površinu u zemljišnoj knjizi ne predstavlja razlog da se odbije prijedlog za uknjižbu prava vlasništva na predmetnoj nekretnini sukladno pravomoćnoj presudi jer se iz presude i prijedloga za upis nedvojbeno može utvrditi glede koje nekretnine se zahtijeva upis i koja je jednako opisana u ispravi kao i u zemljišnoj knjizi.

Slijedom iznjetoga, valjalo je uvažiti žalbu predlagateljice te dozvoliti uknjižbu prava vlasništva predlagateljice kako je predložila, primjenom odredbe članka 149. stavka 1. točke a) ZZK-a te naložiti brisanje zabilježbe odbijenog prijedloga, prigovora i žalbe.“

**Županijski sud u Splitu, Gž Zk-312/2024-2 od 13. siječnja 2024.**

**3**

**073.3**

*STVARNO PRAVO > ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO > VRSTE I PREDMET UPISA > ZABILJEŽBA*

*Zakon o zemljišnim knjigama  
(NN 63/19 i 128/22)*

Članak 60. stavak 1.b

Članak 86. stavak 1. i 2.

Članak 110.

**Kada je podnositelj odredio koju vrstu upisa zahtjeva, zemljišnoknjižni sud je ovlašten po postojećem zemljišnoknjižnom stanju i prilogima prijedloga odrediti onaj upis koji je najpovoljniji za osobu u čiju korist se upis zahtjeva, a moguć je i dopušten.**

„Prvostupanjski je sud postupajući po tom prijedlogu odbio zatraženi upis smatrajući da nisu ispunjene pretpostavke iz odredbe članka 86. stavka 1. ZZK-a jer uz prijedlog nije sadržana ispava prema odredbi članka 60. stavka 1.b) ZZK-a pa da se ne radi o sporu koji bi mogao utjecati na upisana zemljišnoknjižna prava već o podnesku radi ukidanja klauzule pravomoćnosti ostavinskog rješenja, zbog čega je odbio prijedlog predlagateljice upisa.

Odlučujući o prigovoru predlagateljice upisa prvostupanjski je sud svojim rješenjem odbio taj prigovor smatrajući da se dostavljenim podneskom u ostavinskom postupku traži ukidanje klauzule pravomoćnosti pa da se ne vodi postupak već da bi se tek ukidanjem klauzule pravomoćnosti moglo smatrati da je postupak u tijeku, zbog čega je smatrao da nisu ispunjene pretpostavke za zabilježbu spora.

Prema odredbi članka. 84.a stavka 1. ZZK-a propisano je kad stranka pred sudom ili upravnim tijelom pokrene postupak u kojem bi se mogao odrediti upisa za koji se ne može upisati zabilježba spora na temelju tog podneska s potvrdom da je predan sudu ili upravnom tijelu na rješavanje zemljišnoknjižni sud će dopustiti zabilježbu tog postupka.

Odredbom članka 110. stavka 1. ZZK-a propisano je da podnositelj mora odrediti koju vrstu upisa zahtjeva; inače prijedlog za upis prešutno sadrži u sebi prijedlog za onu vrstu upisa (uknjižbu, predbilježbu, zabilježbu) koji je po postojećem zemljišnoknjižnom stanju i prilogima prijedloga najpovoljniji za osobu u čiju se korist upis zahtjeva, a moguć je i dopušten.

U tumačenju odredbe članka 110. stavka 1. ZZK-a, žalbeni sud izražava stajalište kada je podnositelj odredio koju vrstu upisa zahtjeva, a u konkretnom slučaju predlagateljica je zatražila upis zabilježbe, onda je u tom slučaju zemljišnoknjižni sud ovlašten po postojećem zemljišnoknjižnom stanju i prilogima prijedloga odrediti onaj upis koji je najpovoljniji za osobu u čiju se korist upis zahtjeva, a moguć je i dopušten.

Kako iz stanja spisa proizlazi da je predlagateljica upis svojim prijedlogom zatražila zabilježbu to je prvostupanjski sud po tom prijedlogu trebao ocijeniti je li moguće izvršiti zabilježbu pokrenutog postupka u situaciji kada je osnovano utvrdio da nisu ispunjene pretpostavke za zabilježbu spora, a što je prvostupanjski sud propustio učiniti. Kako iz stanja

spisa i dostavljenih priloga proizlazi da bi se radilo o pokrenutom postupku u kojemu predlagateljica traži uspostavu zemljišnoknjižnog stanja kakvo je bilo prije provedbe rješenja o nasljeđivanju za koje traži ukidanje klauzule pravomoćnosti, a koja se može zahtijevati u zemljišnoj knjizi, to je žaliteljica svojim žalbenim navodima dovela u sumnju pobijano rješenje.“

**Županijski sud u Splitu, Gž Zk-304/2023-2 od 3. rujna 2024.**

**4**

**073.33**

*STVARNO PRAVO > ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO > VRSTE I PREDMET UPISA > ZABILJEŽBA > ZABRANE UGOVORA O DOŽIVOTNOM UZDRŽAVANJU*

*Zakon o zemljišnim knjigama  
(NN 63/19 i 128/22)*

Članak 72.

Članak 74.

**Davatelj uzdržavanja u čiju je korist upisana zabilježba može u parnici ostvarivati svoje pravo protiv treće osobe koja je na temelju pravnog posla zatražila i ostvarila upis prava vlasništva nakon podnesenog prijedloga za upis zabilježbe, te u parnici dokazati da treća osoba, koja je nakon zabilježbe ishodila uknjižbu prava vlasništva na nekretnini, nije stekla pravo vlasništva u dobroj vjeri.**

„Zabilježba samo iznimno stvara pravne učinke osnivanja prvenstvenog reda koji ovlašćuju stjecatelja zatražiti upis prava vlasništva na svoje ime u zemljišne knjige, primjerice vlasnik je ovlašten zahtijevati zabilježbu da namjerava svoje zemljište otuđiti ili osnovati založno pravo, kako bi njome osnovao prvenstveni red za ona prava koja će se upisati na temelju tih poslova. Zabilježbom se stvara prvenstveni red od časa kad je zemljišnoknjižni sud primio prijedlog za upis (članak 72. ZZK-a). Međutim prema odredbi članka 74. ZZK-a zabilježbe prvenstvenog reda gube učinak istekom roka od godine dana od dostave rješenja o upisu.

S obzirom na to da u odnosu na zabilježbu postojanja ugovora o doživotnom uzdržavanju zakonom nije određeno da se njome osniva prvenstveni red, radi se o takvoj zabilježbi koja djeluje apsolutno i prema svima samo u smislu da se nitko ne može pozivati na to da nije znao niti morao znati za postojanje ugovora o doživotnom uzdržavanju, niti da mu nisu bili vidljivi odnosi nastali na temelju takvog ugovora. Stoga se treća osoba koja je nakon zabilježbe ishodila uknjižbu prava vlasništva na nekretnini neće u parnici moći pozivati da je stekla pravo vlasništva u dobroj vjeri.

Riječ je dakle o zabilježbi, koja se može upisati u svrhu da se vidljivim učine osobni odnosi, naročito ograničenja glede upravljanja imovinom (npr. maloljetnost, skrbništvo, produženje roditeljskoga prava, otvaranje stečaja i dr.), kao i drugi odnosi i činjenice određene zakonom, s tim učinkom da se nitko ne može pozivati na to da za njih nije znao niti morao znati.

Stoga zabilježba postojanja ugovora o doživotnom uzdržavanju nema učinak zabrane primatelju uzdržavanja otuđiti ili optereti nekretninu, niti se njome osniva prvenstveni red za ono pravo koje za davatelja uzdržavanja proizlazi iz ugovora o doživotnom uzdržavanju. Davatelj uzdržavanja u čiju je korist upisana zabilježba može u parnici ostvarivati svoje pravo protiv treće osobe koja je na temelju pravnog posla zatražila i ostvarila upis prava vlasništva

nakon podnesenog prijedloga za upis zabilježbe, te u parnici dokazati da treća osoba, koja je nakon zabilježbe ishodila uknjižbu prava vlasništva na nekretnini, nije stekla pravo vlasništva u dobroj vjeri, što je pravni stav izražen u odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Rev-27/2023-2 od 6. veljače 2024.“

**Županijski sud u Splitu, Gž Zk-260/2024-2 od 25. studenog 2024.**

**5**

**074.6**

*STVARNO PRAVO > ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO > POSTUPAK U ZEMLJIŠNOKNJIŽNIM STVARIMA > PRAVNI LIJEKOVI (PRIGOVOR I ŽALBA)*

*Zakon o zemljišnim knjigama  
(NN 63/19, 128/22 i 155/23)*

Članak 115.

Članak 117. stavak 1.

Članak 118. stavak 1.

*Zakon o cestama  
(NN 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19, 144/21, 114/22, 114/22, 4/23 i 133/23)*

Članak 7. stavak 1.

Članak 124. stavak 1.

Članak 125.

**Vlasnik nekretnine koji osporava promjenu koja je nastala prijavnim listom u katastru zemljišta formiranjem nove nekretnine kao nerazvrstane ceste i to javnog dobra u općoj uporabi, ovlašten je štititi svoja prava u upravnom postupku, a takvi žalbeni prigovori nisu prepreka za dopuštenje zemljišnoknjižnog upisa.**

„Pobijanim rješenjem prvostupanjskog suda uvažen je prigovor protustranke trgovačkog društva Iveco Consult d.o.o., Rijeka kao osnovan te je preinačeno rješenje Općinskog suda u Rijeci poslovni broj Z-33559/2021 od 25. listopada 2021. u pobijanom dijelu pod točkom IV. izreke, kojim se evidentira promjena na čest. zem. [katastarska čestica] k.o. [katastarska općina] (točka I. izreke), te je naložena uspostava zemljišnoknjižnog stanja kakvo je bilo prije donošenja rješenja pod poslovnim brojem Z-33559/21 od 25. listopada 2021. (točka II. izreke) i određena zabilježba iz točke 1. rješenja (točka III. izreke).

Prema stanju koje proizlazi iz prvostupanjskog spisa, sve zakonske pretpostavke potrebne za upis promjene površine predmetnih čest. zem. [katastarska čestica] k.o. [katastarska općina] su u konkretnom slučaju bile ispunjene. Ovo iz razloga jer je zemljišnoknjižni odjel na temelju članka 11. stavka 4. i članka 117. stavka 2. ZZK-a dužan provesti prijavni list za zemljišnu knjigu, a radi upisa javne ceste, koji mu je po službenoj dužnosti nadležni ured za katastar dostavio na provedbu.

Naime, prema članku 124. stavku 1. Zakona o cestama ("Narodne novine", broj 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, 110/19, 144/21, 114/22, 114/22, 4/23 i 133/23; dalje u tekstu: ZC) javne ceste izgrađene do dana stupanja na snagu Zakona o cestama („Narodne novine“, broj 84/11.) koje nisu evidentirane u katastru ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, evidentiraju se u katastru na temelju odluke iz članka 7. stavka 2. ZC-a, geodetskog elaborata izvedenog stanja javne ceste i rješenja nadležnog zemljišnoknjižnog suda o provedbi

prijavnog lista, dok prema stavku 3. tog članka prijavni list za prethodnu provedbu u zemljišnoj knjizi iz stavka 1. toga članka zemljišnoknjižnom sudu po službenoj dužnosti dostavlja nadležni ured za katastar na temelju pregledanog i potvrđenoga geodetskog elaborata izvedenog stanja javne ceste, snimljenog prema pravilima propisanim posebnim zakonom, a koji pribavlja i tijelu nadležnom za katastar dostavlja pravna osoba koja upravlja javnim cestama.

Odredbom članka 125. ZC-a propisano je da se na evidentiranje u katastru i upis u zemljišne knjige javnih cesta iz članka 123. i članka 124. ZC-a ne primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje prostorno uređenje i gradnja, a kojima je propisana parcelacija građevinskog zemljišta i evidentiranje građevina u katastru, niti odredbe zakona kojim se uređuje katastar nekretnina te odredbe drugih zakona i propisa koje su protivne člancima 123.-130. ZC-a.

S obzirom na to da citirane odredbe ZC-a predstavljaju zakonsko uređenje načina katastarskog i zemljišnoknjižnog evidentiranja stvarnog stanja nekretnina koje su u naravi postojeće ceste u općoj uporabi i da odredbe tog Zakona ne propisuju da upisani vlasnik nekretnine kojom prolazi cesta treba sudjelovati u postupku utvrđivanja stvarnog stanja ceste, kao niti da su stvarnopravni ili obveznopravni zahtjevi vlasnika nekretnina od utjecaja na usklađivanje faktičkog i zemljišnoknjižnog stanja ceste, to žalbeni navodi prigovora nisu prepreka za dopustivost upisa. Prigovaratelj je ovlašten štititi svoja prava u upravnom postupku obzirom da osporava promjenu koja je nastala prijavnim listom u katastru zemljišta.“

**Županijski sud u Splitu, Gž Zk-76/2024-2 od 9. srpnja 2024.**

**6**

**076.41**

*STVARNO PRAVO > ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO > OSNIVANJE, OBNAVLJANJE, DOPUNJAVANJE I PREOBLIKOVANJE ZEMLJIŠNE KNJIGE > POJEDINAČNI ISPRAVNI POSTUPAK > TUŽBA ZA BRISANJE*

*Zakon o zemljišnim knjigama  
(NN 63/19, 128/22 i 155/23)*

Članak 150.

Članak 205. stavak 3.

*Zakon o zemljišnim knjigama  
(NN 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08 i 126/10)*

Članak 129.

Članak 197. stavak 3.

*Zakon o parničnom postupku  
(NN 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07 - Odluka USRH, 84/08, 96/08 - Odluka USRH, 123/08, 57/11, 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13, 89/14 - Odluka USRH, 70/19, 80/22, 114/22 i 155/23)*

Članak 187.

**Prigovor i tužba za ispravak međusobno se ne isključuju s tužbom za utvrđenje prava vlasništva kojom se utvrđuje postojanje prava vlasništva na predmetnoj nekretnini.**

„Predmet spora u ovoj žalbenoj fazi postupka predstavlja zahtjev tužitelja za utvrđenjem prava vlasništva na nekretninama oznake čest. zem. [katastarska čestica], sve k.o. [katastarska općina].

U pogledu žalbenog razloga prethodnog vođenja postupka preoblikovanja zemljišne knjige za k.o. [katastarska općina] za navesti je slijedeće. Tužbom za ispravak (članak 205. Zakona o zemljišnim knjigama, „Narodne novine“, broj 63/19, 128/22 i 155/23; dalje u tekstu: ZZK/19, odnosno članak 197. Zakona o zemljišnim knjigama, „Narodne novine“, broj 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08 i 126/10; dalje u tekstu: ZZK/96, koji je bio važeći u vrijeme provođenja postupka preoblikovanja zemljišne knjige za k.o. [katastarska općina]) štite se prava na nekretninama koja su povrijeđena provedbom upisa u postupku obnove ili osnivanja zemljišne knjige te u pojedinačnom ispravnom postupku. Dakle, kao kod brisovne tužbe (članak 150. ZZK-a/19; članak 129. ZZK-a/96) kojoj je objekt pobijanja sama uknjižba, jer se brisovnom tužbom osporava valjanost i istinitost uknjižbe, tako se i kod tužbe za ispravak osporava uknjižba provedena u postupku osnivanja ili obnove zemljišne knjige te pojedinačnom ispravnom postupku. Upravo zato na ovu se tužbu na odgovarajući način primjenjuju pravila po kojima se u slučaju brisovne tužbe štite osobe koje su postupale s povjerenjem u potpunost i istinitost zemljišnih knjiga (članak 205. stavak 3. ZZK-a/19, odnosno članak 197. stavak 3. ZZK-a/96). Zbog sličnosti ovih dviju tužbi u govornom jeziku često se za brisovnu tužbu koristi termin „prava brisovna tužba“ dok se za tužbu za ispravak koristi termin „brisovna tužba u ispravnom postupku“. I tužba na ispravak i brisovna tužba su kondemnatorne tužbe kojima se pravna zaštita postiže brisanjem nevaljane uknjižbe. S druge pak strane tužbeni zahtjev kojim se traži utvrđenje prava vlasništva tužitelja i ovlast za uknjižbu nije zahtjev iz tužbe za ispravak ili brisovne tužbe. To je stvarnopravna deklaratorna tužba koju podiže izvanknjižni vlasnik s ciljem da se utvrdi njegovo pravo vlasništva na određenoj nekretnini sa zahtjevom za uknjižbu (članak 187. ZPP-a). Takva tužba na utvrđenje nije predviđena ni ZZK-om kao posebnim popisom.

Dakle, prigovorom i tužbom za ispravak u postupku obnove zemljišne knjige osporavaju se provedeni upisi s ciljem zaštite knjižnog prava od povrede i uznemiravanja, nevaljanim uknjižbama u postupku obnove (preoblikovanja) zemljišne knjige. Stoga se prigovor i tužba za ispravak međusobno ne isključuju s tužbom za utvrđenje prava vlasništva kojom se utvrđuje postojanje prava vlasništva. Za navesti je i to da se jednako tako brisovna tužba i tužba za utvrđenje prava vlasništva međusobno ne isključuju.“

**Županijski sud u Splitu, GŽ-239/2024-3 od 11. prosinca 2024.**

**7**

**077**

*STVARNO PRAVO > ZEMLJIŠNOKNJIŽNO PRAVO > OSTALO*

*Zakon o zemljišnim knjigama  
(NN 63/19 i 128/22)*

Članak 99. stavak 1.

*Zakon o parničnom postupku  
(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07 - Odluka USRH, 84/08, 96/08 - Odluka USRH, 123/08 - ispravak, 57/11, 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13, 89/14 - Odluka USRH, 70/19, 80/22, 114/22 i 155/23)*

Članak 421.

*Zakon o načinu primjene pravnih propisa donesenih prije 6. travnja 1941.  
(NN 73/91)*

**Ponavljanje postupka kao izvanredni pravni lijek u zemljišnoknjižnim postupcima nije dopušten, pa je prvostupanjski sud pravilnom primjenom materijalnog prava prijedlog odbacio kao nedopušten.**

„Žalbenim navodima predlagateljice nije doveden u sumnju navedeni zaključak zemljišnoknjižnog suda kojeg prihvaća i ovaj sud, a žalbeni navodi kojima predlagateljica ukazuje na neosnovanost dopuštenog upisa nisu od značaja za prijedlog žaliteljice da se dopusti ponavljanje postupka.

Naime, prijedlog za ponavljanje postupka uređen je kao izvanredni pravni lijek člankom 421. ZPP-a, a člankom 99. stavkom 1. ZZK-a, propisano je da zemljišnoknjižni sud postupka po pravilima izvanparničnog postupka, a podredno parničnoga, ako zakonom nije što drugo određeno. Ponavljanje postupka iz članka 421. stavka 1. ZPP-a nije kao izvanredni pravni lijek predviđen odredbama ZZK-a, a niti zbog pravne prirode zemljišnoknjižnog postupka kao vanparničnog postupka i to strogo formalnog postupka, ne nalazi primjenu u tim postupcima, time da taj izvanredni pravni lijek nije predviđen niti pravnim pravilima bivšeg Zakona o sudskom vanparničnom postupku, koji se primjenjuje na temelju odredbe iz članka 1. Zakona o načinu primjene pravnih propisa donesenih prije 6. travnja 1941. („Narodne novine“, broj 73/91).

Kako dakle, ponavljanje postupka kao izvanredni pravni lijek u zemljišnoknjižnim postupcima nije dopušten, to je prvostupanjski sud pravilnom primjenom materijalnog prava prijedlog odbacio kao nedopušten zbog čega je primjenom članka 149. stavka 3. ZZK-a odbijena žalba kao neosnovana i potvrđeno rješenje zemljišnoknjižnog suda, te je odlučeno kao u izreci ovog rješenja.“

**Županijski sud u Splitu, Gž Zk-3/2024-2 od 4. rujna 2024.**

# 1 > Obvezno pravo

8

121.84

*OBVEZNO PRAVO > VRSTE OBVEZA > NOVČANE OBVEZE > ZATEZNE KAMATE > KAMATA NA KAMATU*

*Zakon o obveznim odnosima*

*(NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22 i 155/23)*

Članak 31. stavak 1. i 2.

**Ovrhovoditelj ima pravo kamatu obračunati i izraziti u apsolutnom iznosu, ali na tako obračunatu kamatu nema pravo na kamatu. Takvo pravo bi mu pripadalo samo od dana podnošenja sudu zahtjeva u slučaju da su se one osamostalile, jer je glavnica naplaćena.**

„Pregledom prijedloga za ovrhu od 10. rujna 2021. uočeno je da je ovrhovoditelj zatražio zakonsku zateznu kamatu na iznos 251,65 kn koji iznos predstavlja zakonske zatezne kamate na zakašnjelo plaćeni dio glavnice, a u tom dijelu zakonska zatezna kamata na navedeni iznos nije dosuđena. Nadalje, na iznos od 1.228,30 kn zatražena je zakonska zatezna kamata od 17. studenog 2008., iako je iz stanja spisa razvidno da kamata na taj iznos teče od podnošenja prijedloga za ovrhu, a prijedlog je podnesen 21. studenog 2008 (Presuda poslovnog broja P-908/11 od 23. ožujka 2012). Nadalje, ovrhovoditelj prijedlogom traži i iznos zakonske zatezne kamate na zakašnjelo plaćanje u iznosu od 3.984,18 kn uvećano za pripadajuće zakonske zatezne kamate od dana 9. prosinca 2019. Iz stanja spisa nije razvidno je li apsolutni iznos zakonske zatezne kamate na zakašnjelo plaćanje u iznosu od 3.984,18 kn uračunatu u iznos od 24.935,52 kn koje ovrhovoditelj traži po osnovi ovršne isprave poslovnog broj P-910/11 od 22. srpnja 2011., obzirom da nije specificirano koliki su preostali (pojedinačni) iznosi po navedenoj ovršnoj ispravi koji su ostali nepodmireni nakon uplate ovršenika i otpusta duga.

Naime, odredbom članka 31. stavka 1. ZOO-a određeno je da na dospelu, a neisplaćenu zateznu kamatu, ne teče zatezna kamata, osim kad je to zakonom određeno. Odredbom istog članka stavka 2. ZOO-a propisano je da se na iznos neisplaćenih kamata mogu zahtijevati zatezne kamate samo do dana kad je sudu podnesen zahtjev za njihovu isplatu. Zatezna kamata na iznos od neisplaćene dospelje zatezne kamate ne može se tražiti sve dok ne prestane glavno novčano potraživanje iz kojega proizlazi, pa i u slučaju kad je obračunata i utužena u apsolutnom iznosu. Za napomenuti je da je kamata akcesorna tražbina koja je vezana uz glavni dug. Ne može se za pojedina vremenska razdoblja unutar vremenskog razdoblja u kojem teče kamata na glavicu (od dospjeća glavnice pa do njezine isplate) obračunavati kamata i na tako obračunate kamate zahtijevati zakonska zatezna kamata. Ovrhovoditelj ima pravo kamatu obračunati i izraziti u apsolutnom iznosu, ali na tako obračunatu kamatu nema pravo na kamatu. Takvo pravo bi mu pripadalo samo od dana podnošenja sudu zahtjeva u slučaju da su se one osamostalile, jer je glavnica naplaćena.“

**Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-452/2024-2 od 29. listopada 2024.**

**9**

**153.1**

*OBVEZNO PRAVO > PRESTANAK OBVEZE > POLAGANJE I PRODAJA DUGOVANE STVARI > POLAGANJE KOD SUDA*

*Zakon o obveznim odnosima*

*(NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22 i 156/22)*

Članak 179.

Članak 184. stavak 1.

Članak 186. stavak 1.

Članak 187. stavak 1.

**Odbijanjem primitka dugovanog iznosa i ne poduzimanjem određene prethodne radnje bez koje dužnik ne može ispuniti obvezu (npr. dostavom računa na koji će se isplatiti iznos i dr.) vjerovnik dolazi u zakašnjenje (članak 184. stavak 1. ZOO-a) pa kod takvog utvrđenja sud nije ovlašten uskratiti predlagatelju kao dužniku polaganje dugovane stvari u sudski polog jer to polaganje nije dužnikova obveza već pravo.**

„Neosnovano žaliteljica smatra da u ovom slučaju nisu ostvarene zakonske pretpostavke za otvaranje sudskog pologa jer da činjenice na kojima predlagatelj temelji prijedlog nije moguće podvesti pod mjerodavne pravne norme (odredbe članka 184., 186. u vezi članka 179., 187. stavka 1. ZOO-a).

Prema odredbi članka 186. stavka 1. ZOO-a, kada je vjerovnik u zakašnjenju ili je nepoznat, ili kada je neizvjesno koji je vjerovnik i gdje se nalazi, ili kada je vjerovnik poslovno nesposoban, a nema zastupnika, dužnik može za vjerovnika položiti dugovanu stvar kod suda ili kod za to zakonom ovlaštene osobe. Stavkom 3. istoga članka ZOO-a propisano je da je o polaganju dužnik dužan obavijestiti vjerovnika ako zna za njega i za njegovo boravište.

Odredbom članka 184. stavka 1. ZOO-a propisano je da vjerovnik dolazi u zakašnjenje ako bez osnovanog razloga odbije primiti ispunjenje ili ga svojim ponašanjem spriječiti.

Kod osnivanja sudskog pologa potrebno je da dužnik samo navede jedan od razloga iz članka 186. stavka 1. ZOO-a, pri čemu sud ne ulazi u ocjenu osnovanosti postojanja tih razloga, a rješenje o osnivanju sudskog pologa ima isključivo značaj sudsko-administrativnog akta. Sud dakle, ne smije uskratiti dužniku polaganje dugovane stvari, ako dužnik za osnivanje pologa navede neki od razloga taksativno navedenih u ZOO-u. U izvanparničnom postupku osnivanja sudskog pologa ne rješava se pitanje jesu li postojali razlozi za osnivanje sudskog pologa i je li se takvim polaganjem dužnik oslobodio obveze (takav stav zauzet je u rješenju Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-1007/2019-3 od 10. srpnja 2019.).

Odbijanjem primitka dugovanog iznosa i ne poduzimanjem određene prethodne radnje bez koje dužnik ne može ispuniti obvezu (npr. dostavom računa na koji će se isplatiti iznos i dr.) vjerovnik dolazi u zakašnjenje (članak 184. stavak 1. ZOO-a) pa kod takvog utvrđenja sud nije ovlašten uskratiti predlagatelju kao dužniku polaganje dugovane stvari u sudski polog jer to polaganje nije dužnikova obveza već pravo.“

**Županijski sud u Splitu, GŽ-644/2024-2 od 9. srpnja 2024.**

**10**

**181.51**

*OBVEZNO PRAVO > UGOVORI > UGOVORI O PRIJENOSU STVARI I PRAVA > UGOVOR O DOŽIVOTNOM UZDRŽAVANJU > POJAM I PRETPOSTAVKE VALJANOSTI UGOVORA O DOŽIVOTNOM UZDRŽAVANJU*

*Zakon o mirovinskom osiguranju*

*(NN 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18, 102/19, 84/21 i 119/22)*

Članak 1. stavak 1.

Članak 4. stavak 1.

*Zakon o obveznim mirovinskim fondovima*

*(NN 19/14, 93/15, 102/15, 64/18, 115/18 i 58/20)*

Članak 106. stavak 3.

**Kako sukladno odredbama ZOMF drugi stup predstavlja mirovinsku štednju sa kojom član fonda ne može raspolagati za života, a Ugovorom o doživotnom uzdržavanju prednik stranaka nije izrijekom naveo da sredstva na osobnom računu kod Raiffeisen**

**mirovinskog fonda ostavlja tuženoj-supruzi, to isti nije sa tim sredstvima drugog stupa mogao ni raspolagati u korist supruge, a i da je raspolagao takva radnja bi bila ništetna.**

„Prema odredbi članka 1. stavka 1. Zakona o mirovinskom osiguranju („Narodne novine“, broj 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18, 102/19, 84/21 i 119/22; dalje u tekstu: ZMO) sustav mirovinskog osiguranja čini, osim obaveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti i dobrovoljnog mirovinskog osiguranja na temelju individualizirane kapitalizirane štednje i obavezno osiguranje na temelju individualizirane kapitalizirane štednje (članak 1. stavak 1. točka 2. ZOMO). Prava iz obaveznog osiguranje na temelju individualizirane kapitalizirane štednje su, između ostalog, kako se da razabrati iz sadržaja pobijanog odluke predmet ovog postupka.

Iz cjelokupnog sustava mirovinskog osiguranja proizlaze prava za koja je člankom 4. stavkom 1. ZOMO-a generalno propisao da su neotuđiva osobna materijalna prava te se ne mogu prenijeti na drugoga niti se mogu naslijediti, dok se dospjela novčana primanja koja nisu isplaćena do smrti korisnika (po tim pravima) mogu nasljeđivati, a u slučaju korisnika koji nema nasljednika, iznimno od propisa o nasljeđivanju, takva primanja pripadaju Republici Hrvatskoj odnosno državnom proračunu.

Naime, prednik stranaka pok. IB bio je član Fonda kategorije B u sustavu obaveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje – II. stup, koji je u isti uplaćivao sredstva kupujući udjele u fondu, koji udjeli predstavljaju njegovu imovinu a koja činjenica proizlazi iz izvješća Regosa o članstvu pok. IB u članstvu Fonda, pa kao član tog Fonda ne može raspolagati svojim mirovinskim fondom ni sredstvima koja mu se za vrijeme radnog odnosa uplaćuju kao doprinosi HZMO, koje pravo ostvaruje tek nakon stjecanja prava na mirovinu, dok njegovi nasljednici to pravo mogu ostvariti tek u slučaju smrti vlasnika udjela u fondu, dakle prednik stranaka nije mogao raspolagati imovinom II stupa za života jer je takvo raspolaganje ništetno (članak 106. stavak 3. ZOMF) kako to i osnovano zaključuje prvostupanjski sud.

Kako sukladno citiranim odredbama ZOMF drugi stup predstavlja mirovinsku štednju sa kojom član fonda ne može raspolagati za života, a Ugovorom o doživotnom uzdržavanju prednik stranaka nije izrijeком naveo da sredstva na osobnom računu kod Raiffeisen mirovinskog fonda ostavlja tuženoj-supruzi, to isti nije sa tim sredstvima drugog stupa mogao ni raspolagati u korist supruge a i da je raspolagao takva radnja bi bila ništetna.

Dakle, u konkretnoj situaciji kada je član mirovinskog fonda pok. IB umro prije ostvarenja prava na mirovinu a članovi njegove obitelji-stranke u postupku nisu ostvarile pravo na obiteljsku mirovinu, to se sredstva na osobnom računu pok. I kao člana Fonda mogu naslijediti i predstavljaju ostavinsku imovinu istog, slijedom čega je osnovan zahtjev tužiteljice kako to i osnovano navodi prvostupanjski sud.“

**Županijski sud u Splitu, GŽ-2820/2023-3 od 11. prosinca 2024.**

**11**

**182.432.9**

*OBVEZNO PRAVO > UGOVORI > UGOVORI O UPORABI I KORIŠTENJU STVARI > UGOVOR O NAJMU > NAJAM STANA SA ZAŠTIĆENOM NAJAMNINOM > SKLAPANJE UGOVORA > OSTALO*

*Zakon o najmu stanova  
(NN 68/18)*

Članak 7. stavak 2.

*Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima*

(NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 i 152/14 i 81/15)

Članak 30.

*Zakon o obveznim odnosima*

(NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15 i 29/18)

Članak 8.

Članak 227.

Članak 1045. stavak 1.

**Kod utvrđenja da bi stan bio predviđen prvenstveno u svrhu turističkog najma domaćim i stranim turistima, primjerena naknada vlasniku stana u kojem živi zaštićeni najmoprimalac, predstavlja naknadu koja čini kombinaciju tržišne najamnine.**

„Predmet postupka čini zahtjev tužitelja za naknadu imovinske štete koja predstavlja razliku turističkog najma (od svibnja do listopada svake godine) i zaštićene najamnine i kao kombinaciju tržišne mjesečne najamnine u trajanju od šest mjeseci godišnje (od studenog do travnja svake godine) umanjeno za sve plaćene mjesečne iznose zaštićene najamnine, sukladno presudi toga suda Po-21/2013 od 3. studenog 2014., odnosno presudi ovoga suda poslovni broj GŽ-1/2015 od 5. veljače 2015 te Zakonu o izmjenama i dopuni Zakona o najmu stanova ("Narodne novine", broj 68/2018).

U odnosu na pitanje visine štete koju je pretrpio i trpi tužitelj, sud prvog stupnja nadalje utvrđuje, kako slijedi:

-da je uviđajem na licu mjesta utvrđeno da se predmetni stan nalazi u strogom centru Splita, a pregledom Rješenja Ureda državne uprave u Splitsko-dalmatinskoj županiji, Službe za gospodarstvo, Ispostave Supetar, Klasa: UP/-335-02/09-01/0002, Ur. broj: 2181-01/08-02-09-0004 od 26. siječnja 2010., izvotka iz sudskog registra Trgovačkog suda u Zagrebu od 27. svibnja 2019., rješenja Republike Hrvatske, Ureda državne Uprave u Dubrovačko-Neretvanskoj županiji, Službe za gospodarstvo, Klasa: UP/I-335-03/10-01/295, Ur. broj: 2117-03/3-10-7, od 22. srpnja 2010., nedvojbeno proizlazi da je tužitelj osoba koja se bavi dnevnim najmom nekretnina, kako u njegovom vlasništvu, tako i u vlasništvu trgovačkih društava čiji je tužitelj jedini osnivač/član.

Stoga, sud zaključuje da kada bi tužitelj mogao slobodno raspolagati sa svojim stanom, s kojim ne može raspolagati upravo radi miješanja države u njegova vlasnička prava i ograničenja nametnutih od tužene, predmetni stan da bi bio predviđen prvenstveno u svrhu turističkog najma domaćim i stranim turistima. Kod takvog utvrđenja, po stavu suda, tužitelj je dokazao da bi predmetnom nekretninom raspolagao u turističke svrhe pri čemu je visina takvog najma utvrđena na temelju nalaza i mišljenja sudske vještakinje Marije Šarić Leko, dipl. ing., a koji taj sud u cijelosti prihvaća kao objektivan i stručan. Naime, mjerodavne podatke koje sud koristi da proizlaze iz nalaza i mišljenja sudske vještakinje Marije Šarić Leko, dipl. ing., koja je utvrdila da bi troškovi koje je potrebno uložiti prilikom adaptacije iznosili 108.000,00 HRK, a prihodi:

- mjesečnog najma od listopada do travnja da bi iznosio 22.954,52 HRK, odnosno umanjen za troškove gospodarenja 17.904,53 HRK, dakle, čisti mjesečni prihod da bi bio 2.984,09 HRK.

- sezonskoga turističkog dnevnog najma, za mjesec srpanj i kolovoz da bi iznosio 95.250,60 HRK odnosno čisti prihod da bi bio 66.675,42 HRK ili mjesečno 33.337,71 HRK.

- sezonskoga turističkog dnevnog najma za lipanj i rujan da bi bio 73.742,40 HRK odnosno čisti prihod da bi iznosio 52.947,04 HRK ili mjesečno 26.473,52 HRK.

- sezonskoga turističkog dnevnog najma za svibanj i listopad da bi iznosio 58.072,14 HRK odnosno čisti prihod 42.741,10 HRK ili mjesečno 21.370,55 HRK 7.13. Dakle, ukupni godišnji prihodi od najamnine 250.019,66 HRK koji umanjeno za ukupni godišnji troškovi gospodarenja 69.751,58 HRK daje čisti godišnji prihod od 180.268,08 HRK ili mjesečno 15.022,34 HRK. Prikazano po godinama od 2016. do 2021. dobije se godišnji prihod od 1.081.608,51 HRK, uvećano za godišnji prihod za 2015. 198.172,61 HRK, dakle, sveukupno 1.279.781,12 HRK, koji iznos valja umanjiti za iznos zaštićene najamnine. Iznos najamnine od travnja 2015. do kolovoza 2018. je 205,72 HRK, a od rujna 2018. do rujna 2019. 452,58 HRK, od listopada 2019. do kolovoza 2020. 699,44 HRK, za rujna 2020. 946,30 HRK i od listopada 2020. do kolovoza 2022. 208,72 HRK, što među strankama nije bilo ni sporno. Stoga, ovaj sud utvrđuje da tužitelju pripada upravo mjesečni iznos od 15.022,34 HRK umanjeno za iznose najamnine, sve kako to tužitelj i potražuje, pa je upravo taj mjesečni iznos najamnine valjalo dosuditi tužitelju na način kako je to navedeno pod točkom I. izreke ove presude. Nadalje, na tako utvrđeni iznos najamnine tužitelju pripada zatezna kamata koja po ocjeni ovoga suda teče na svaki pojedini mjesečni iznos jer se šteta sastoji upravo od razlike zaštićene najamnine i tržišne najamnine za svaki pojedini mjesec i obveza naknade takve štete smatra se dospjelim u trenutku nastanka te štete, a to je 16. dan slijedećeg mjeseca za prethodni mjesec, kako je to pravilno zatražio i tu svojim tužbenim zahtjevom, sve na temelju odredbe članka 29. ZOO-a.

Stoga, sud zaključuje da kada bi tužitelj mogao slobodno raspolagati sa svojim stanom, s kojim ne može raspolagati upravo radi miješanja države u njegova vlasnička prava i ograničenja nametnutih od tužene, predmetni stan da bi bio predviđen prvenstveno u svrhu turističkog najma domaćim i stranim turistima.“

**Županijski sud u Splitu, GŽ-82/2023-4 od 15. veljače 2024.**

**12**

**191.177.2**

*OBVEZNO PRAVO > PROUZROČENJE ŠTETE > ODGOVORNOST PO OSNOVI KRIVNJE > ODGOVORNOST ZA DRUGOGA > POSEBNI SLUČAJEVI ODGOVORNOSTI > ODGOVORNOST ZA ŠTETU OD ŽIVOTINJA > ŠTETA KOJU UZROKUJE DIVLJAČ*

*Zakon o obveznim odnosima*

*(NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22 i 155/23)*

Članak 1064.

Članak 1067. stavak 1., 2. i 3.

**Obzirom na to da divljač koja izađe na prometnicu iz lovišta i koja se nekontrolirano kreće javnom prometnicom, u konkretnom slučaju srna, predstavlja opasnu stvar, to se u vezi odgovornosti lovoovlaštenika za štetu koju na vozilu počini divljač na javnoj cesti, primjenjuju opći propisi obveznog prava, kako to pravilno cijeni i sud prvog stupnja, i to odredba članka 1063. ZOO-a i odredba članka 1064. ZOO-a, pa tuženik odgovora za štetu počinjenu na vozilu naletom divljači po pravilima objektivne odgovornosti, odnosno po načelu uzročnosti.**

„Naime, odgovornost tuženika za štetu koja je nastala naletom divljači na vozilo na javnoj cesti je objektivna, što znači da lovačka društva ili udruge za tu štetu odgovaraju po načelu uzročnosti, jer je divljač u takvim okolnostima opasna stvar, o kojem je pitanju praksa revizijskog suda jedinstvena (primjerice, Rev 1057/14 od 5. prosinca 2017. i Rev-2902/16 od 28. kolovoza 2019.).

Tuženik se može osloboditi odgovornosti ako dokaže da šteta potječe od nekog nepredvidivog uzroka koji se nalazio izvan stvari, a koji se nije mogao spriječiti, izbjeći ili otkloniti (članak 1067. stavak 1. ZOO-a), ako dokaže da je šteta nastala isključivo radnjom oštećenika ili treće osobe, koju on nije mogao predvidjeti i čije posljedice nije mogao ni izbjeći, ni otkloniti (članak 1067. stavak 2. ZOO-a), te se može osloboditi odgovornosti djelomično ako je oštećenik djelomično pridonio nastanku štete (članak 1067. stavak 3. ZOO-a).

Vezano uz postojanje mogućnosti oslobođenja od odgovornosti za štetu prouzročenu opasnom stvari (članak 1067. ZOO-a), u konkretnom slučaju nije utvrđen propust pravne osobe koja gospodari cestama u vidu neadekvatnog označavanja prometnom signalizacijom i opremom što bi prometnicu učinilo nesigurnom za odvijanje prometa, kao ni propust vozača osobnog vozila, budući je isti prilagodio brzinu kretanja uvjetima na cesti, odnosno vozio je dopuštenom i prilagođeno brzinom tako da može pravovremeno postupati po prometnom pravilu ili znaku, ali vremenski gledano nalet je bio neizbježan, odnosno vozač vozila nije ga mogao spriječiti, čime nisu utvrđene okolnosti čije postojanje bi tuženika moglo osloboditi od odgovornosti (makar djelomično).

Navedenim, obzirom na to da divljač koja izađe na prometnicu iz lovišta i koja se nekontrolirano kreće javnom prometnicom, u konkretnom slučaju srna, predstavlja opasnu stvar, te se u vezi odgovornosti lovoovlaštenika za štetu koju na vozilu počni divljač na javnoj cesti, primjenjuju opći propisi obveznog prava, kako to pravilno cijeni i sud prvog stupnja, i to odredba članka 1063. ZOO-a i odredba članka 1064. ZOO-a, tuženik odgovora za štetu počinjenu na vozilu naletom divljači po pravilima objektivne odgovornosti, odnosno po načelu uzročnosti, uz napomenu kako tuženik nije dokazao da šteta potječe od nekog nepredvidivog uzroka koji se nalazio izvan stvari, a koji se nije mogao spriječiti, izbjeći ili otkloniti (članak 1067. stavak 1. ZOO-a), kao ni da je šteta nastala isključivo radnjom oštećenika ili treće osobe, koju on nije mogao predvidjeti i čije posljedice nije mogao ni izbjeći, ni otkloniti (članak 1067. stavak 2. ZOO-a), kao ni da je oštećenik djelomično pridonio nastanku štete (članak 1067. stavak 3. ZOO-a).“

**Županijski sud u Splitu, GŽ-2982/2023-3 od 10. srpnja 2024.**

**13**

**191.201.332.51**

*OBVEZNO PRAVO > PROUZROČENJE ŠTETE > ODGOVORNOST PO OSNOVI KRIVNJE > POPRAVLJANJE IMOVINSKE I NEIMOVINSKE ŠTETE > POPRAVLJANJE ŠTETE > POPRAVLJANJE IMOVINSKE ŠTETE > NAKNADA U NOVCU > POJEDINI SLUČAJEVI NAKNADE IMOVINSKE ŠTETE > IZGUBLJENA ZARADA ZA VRIJEME LIJEČENJA > TRAJNO POVEĆANJE POTREBA > TUĐA POMOĆ I NJEGA*

*Zakon o obveznim odnosima*

*(NN 35/05, 41/08, 125/11, 25/13, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22 i 155/23)*

Članak 1095. stavak 1.

*Zakon o socijalnoj skrbi*

*(NN 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19, 64/20 i 138/20)*

Članak 57. stavak 1.

**Prava na doplatu za pomoć i njegu ne može se priznati osobi koja ga može ostvariti po posebnom propisu, a kako u ovoj pravnoj stvari naknadu za tuđu pomoć tužitelj može ostvariti na temelju odredbe članka 1095. stavka 1. ZOO-a, to se prethodno nije trebao obratiti nadležnom centru za socijalnu skrb, jer na takav način ne bi uspio smanjiti nastalu mu štetu.**

„Prema odredbi članka 57. stavka 1. Zakona o socijalnoj skrbi ("Narodne novine", broj 157/13, 152/14, 99/15, 52/16, 16/17, 130/17, 98/19, 64/20 i 138/20) pravo na doplatu za pomoć i njegu priznaje se osobi koja ne može sama udovoljiti osnovnim životnim potrebama uslijed čega joj je prijeko potrebna pomoć i njega druge osobe u organiziranju prehrane, pripremi i uzimanju obroka, nabavi namirnica, čišćenju i pospremanju stana, oblačenju i svlačenju, održavanju osobne higijene kao i obavljanju drugih osnovnih životnih potreba. Prema odredbi stavka 2. tog članka pravo na doplatu za pomoć i njegu ne može se priznati osobi, koja između ostalog, doplatu za pomoć i njegu može ostvariti po posebnom propisu.

U ovoj pravnoj stvari tužitelj naknadu za tuđu pomoć može ostvariti upravo na drugoj osnovi na temelju odredbe članka 1095. stavka 1. ZOO-a i to od tuženika kao štetnikovog osiguravatelja. Stoga se tužitelj nije trebao obratiti nadležnom centru za socijalnu skrb radi ostvarivanja prava na naknadu i na taj način smanjiti iznos naknade štete za tuđu pomoć i njegu, u smislu načela da je svaki oštećenik dužan smanjiti nastalu štetu.

U tom smislu su i odluke Vrhovnog suda Republike Hrvatske Rev-125/2021-2 od 15. ožujka 2022., te Rev-833/2005-2 od 23. ožujka 2006., te Rev-4577/2019 od 1. rujna 2020.“

**Županijski sud u Splitu, GŽ-868/2024-3 od 7. listopada 2024.**

**14**

**191.211**

*OBVEZNO PRAVO > PROUZROČENJE ŠTETE > ODGOVORNOST PO OSNOVI KRIVNJE > POPRAVLJANJE IMOVINSKE I NEIMOVINSKE ŠTETE > OSTALE IZVANUGOVORNE OBVEZE > STJECANJE BEZ OSNOVE*

*Zakon o obveznim odnosima*

*(NN 53/91, 73/91, 3/94, 111/93, 197/95, 71/96, 91/96, 112/99 i 88/01)*

Članak 1111.

**U predmetnom razdoblju tužitelj ništa nije primio od tuženika već je tuženiku izvršio isplatu kako je on od njega zatražio i obračunao te je u tom razdoblju došlo isključivo do prijelaza imovine tužitelja u imovinu tuženika, a ne i do prijelaza imovine tuženika u imovinu tužitelja pa tuženiku ne pripada pravo bilo što zahtijevati od tužitelja primjenom pravila o stjecanju bez osnove iz odredbe članka 1111. ZOO-a.**

„Međutim, kao i u slučaju tzv. negativnih razlika da tuženik nema pravo zahtijevati isplatu i naknadu predmetnog iznosa od tužitelju niti za taj iznos postoji tražbina tuženika

prema tužitelju pa kako za taj iznos ne egzistira novčano potraživanje tuženika prema tužitelju, to je po tuženiku istaknuti prigovor rad prebijanja, neosnovan. U konkretnom slučaju, da je tuženik kao jača ugovorna strana povrijedio kolektivne interese i prava potrošača korisnika kredita zaključujući ugovore o krediti koristeći u istima ništetne i nepoštene ugovorne obveze u ugovorima o potrošačkom kreditiranju, a da prije zaključenja i u vrijeme zaključenja predmetnih ugovora nije kao trgovac potrošače u cijelosti informirao o svim potrebnim parametrima bitnim za donošenje valjane odluke utemeljene na potpunoj obavijesti, a tijekom pregovora i u svezi zaključenja predmetnih ugovora o kreditu, što je imalo za posljedicu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana, čime je tuženik postupio suprotno odredbama tada važećeg Zakona o zaštiti potrošača, kako je to konačno i utvrđeno u kolektivnom sporu, to tuženik, kao trgovac, koji je kriv za sklapanje ništetnih odredba ugovora, konkretno odredbe o valutnoj klauzuli, nema pravo od tužitelja kao potrošača, zahtijevati bilo kakvu naknadu ni s osnove naknade štete koju je eventualno sam pretrpio zbog djelomične ništetnosti ugovora obzirom da takvo pravo, a sve u smislu odredbe članka 323. stavka 2. ZOO-a, pripada samo onoj ugovornoj strani koja nije odgovorna za sklapanje ništetnog ugovora, a što je konkretno tužitelj, a ne i tuženik koji je odgovoran za ugovaranje ništetnih odredbi ugovora.

Osim toga, u predmetnom razdoblju tužitelj ništa nije primio od tuženika već je tuženiku izvršio isplatu kako je on od njega zatražio i obračunao te je u tom razdoblju došlo isključivo do prijelaza imovine tužitelja u imovinu tuženika a ne i do prijelaza imovine tuženika u imovinu tužitelja da bi tuženiku pripadalo pravo bilo što zahtijevati od tužitelja i primjenom pravila o stjecanju bez osnove iz odredbe članka 1111. ZOO-a. Osim toga, Ugovor o oročenom kunkskom depozitu broj [broj] od 15. srpnja 2004. kojeg su zaključile parnične stranke ugovoren je kao instrument osiguranja po spornom Ugovoru o kreditu odnosno kao polog u iznosu od 13.744,14 CHF. Međutim, da Ugovor o kreditu i Ugovor o oročenom kunkskom depozitu predstavljaju dva različita pravna posla koja međusobno nisu uvjetovana na način da ništetnost dijela Ugovora o kreditu povlači za sobom ništetnost i koje od odredbi Ugovora o oročenom kunkskom depozitu, već da je u konkretnom slučaju jedina poveznica samo ta da je tužitelj depozit kupio sredstvima iz Ugovora o kreditu, no depozit kao takav i dalje predstavlja njegovu imovinu kojom je on jedino ograničen u raspolaganju sve dok ne ispuni obveze prema tuženiku temeljem Ugovora o kreditu. Slijedom svega naprijed iznijetog, s obzirom da ne postoji tražbina tuženika prema tužitelju u visini od 1.426,90 EUR / 10.751,01 kn, zatim u iznosu od 5.810,48 CHF / 28.111,07 i u iznosu od 2.597,89 EUR / 19.573,81 kuna, valjalo je odlučiti kao u točki III., IV. i V. izreke.“

**Županijski sud u Splitu, GŽ-603/2024-3 od 21. studenog 2024.**

# 4 > Obiteljsko pravo i nasljedno pravo

15

410.15

*OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > OPĆENITO > SADRŽAJ OBITELJSKOG PRAVA > UČINCI IZVANBRAČNE ZAJEDNICE ŽENE I MUŠKARCA*

*Obiteljski zakon  
(NN 103/15, 98/19 i 47/20)*

Članak 11.

**Za utvrđenje izvanbračne zajednice nije dostatno postojanje samo emotivno intimne veze već i okolnosti postojanja trajnije financijske, ekonomske i životne zajednice.**

„Predmet ovog postupka je utvrđenje izvanbračne zajednice – članak 11. Obiteljskog zakona („Narodne novine“, broj 103/15, 98/19 i 47/20; dalje u tekstu: ObZ).

Sud prvog stupnja je po provedenom dokaznom postupku nakon iskaza stranaka i svjedoka, utvrdio da tužiteljica nije dokazala tijekom postupka postojanje izvanbračne zajednice između tužiteljice i pok. TK u vremenskom razdoblju od 2013. do njegove smrti - 23. travnja 2021.

Prema članku 11. ObZ-a izvanbračna zajednica predstavlja životnu zajednicu neudane žene i neoženjenog muškarca koja traje najmanje tri godine, a kraće ako je u njoj rođeno zajedničko dijete ili ako je nastavljena sklapanjem braka.

Za postojanje trajnije izvanbračne zajednice nije od odlučnog značaja činjenica da osobe žive na istoj adresi (kao Vrhovni sud Republike Hrvatske Rev-1121/2007), međutim u konkretnom slučaju s obzirom na izvedene dokaze tijekom postupka ne može se steći zaključak o trajnom postojanju izvanbračne zajednice koja mora predstavljati emocionalnu, ekonomsku i životnu zajednicu.

To što se pokojnik dobro slagao sa tužiteljicom i obrnuto, što su se međusobno pomagali i družili, zasigurno ne ukazuje na postojanje izvanbračne zajednice, pa ni u situaciji postojanja eventualne emotivno-intimne povezanosti.

Prema navedenoj zakonskoj odredbi, moraju biti ispunjene određene okolnosti s naslova postojanja financijsko, ekonomske i životne zajednice.“

**Županijski sud u Splitu, Gž Ob-143/2024-3 od 5. lipnja 2024.**

*OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > ODNOSI RODITELJA I DJECE > PRAVA I DUŽNOSTI U ODNOSIMA RODITELJA I DJECE > ODGOVORNOST, DUŽNOST I PRAVA RODITELJA > UPRAVLJANJE IMOVINOM DJETETA*

*Obiteljski zakon  
(NN 103/15, 98/19 i 47/20)*

Članak 5.

Članak 97.

Članak 98. stavak 1. i 3.

Članak 101. stavak 1. točka 2.

*Konvencija o pravima djeteta (koja je usvojena 20. studenog 1989., a koja je u pravni poredak Republike Hrvatske preuzeta na temelju notifikacije o sukcesiji - Međunarodni ugovori, broj 12/93 i 20/97)*

Članak 3.

**Odobrenje roditelju maloljetnog djeteta za sklapanje pravnog posla predugovora o kupoprodaji nekretnina, dopuštena je pod uvjetom određenog vremenskog roka za njegovo zaključenje te uvjetom da nekretnine predmetnog ugovora nisu pod bilo kakvim zemljišnoknjižnim teretima.**

„Predmet postupka je prijedlog predlagateljice da joj se kao majci i zz u ime svog mal. djeteta D odobri da potpiše i sklopi predugovor o kupoprodaji stana u Zagrebu, da potpiše i sklopi ugovor o kupoprodaji stana u Z. na temelju kojeg će mlt. DŽ postati vlasnik u 1/1 dijela, da izvrši isplatu kupoprodajne cijene za stan u Zagrebu u iznosu od 145.674,42 EUR sa računa otvorenog na ime mlt. DŽ kod Privredne banke Zagreb Z. d.d., Zagreb, IBAN: [broj bankovnog računa] na račun prodavatelja temeljem ugovora o kupoprodaji stana i da u Zemljišnoj knjizi Općinskog građanskog suda u Zagrebu zatraži upis prava vlasništva u korist mlt. DŽ.

Na temelju tako utvrđenog činjeničnog stanja prvostupanjski sud zaključuje da novac koji stoji na računu gubi svoju vrijednost, te je svakako u interesu mlt. djeteta iskoristiti ga na način da se kupi nekretnina koja će biti u D vlasništvu. Na taj način imovina se neće samo očuvati, nego će se i povećati, jer da se stan može iznajmljivati, obzirom da predlagateljica sa djetetom živi u drugoj nekretnini, a prihod od iznajmljivanja da će svakako biti veći od eventualnih kamata na oročeni novčani iznos koji je položen u banci. Respektirajući stanje na tržištu nekretnina, gdje je potrebna brza reakcija kod odluke o kupnji, što da je povezano sa zaključenjem predugovora i plaćanjem kapare, a što je sve opisala predlagateljica u svom iskazu kada je objašnjavala zašto ne može pribaviti i predočiti predugovor za konkretnu nekretninu koju planira kupiti, sud da je zaključio da se odobrenje može dati uz određene uvjete, a to su vremenski rok od godinu dana te uvjet da nekretnina nema nikakve terete. Na taj način da će se zaštititi imovinski interesi mlt. D, jer kupnja nekretnine sa bilo kakvim teretom ili ovrhom može potencijalno dovesti do problematične situacije u kojoj bi ti interesi bili ugroženi, a D kao vlasnik nekretnine od iste da ne bi imao nikakvu korist. Rok od godinu dana sud da smatra primjerenim i objektivnim za pronalazak odgovarajuće nekretnine koja će

biti kupljena. Stoga da je na temelju odredbi članak 98. i 101. Obiteljskog zakon („Narodne novine“, broj 103/15, 89/19 i 47/20) riješeno kao u izreci.

Člankom 97. ObZ-a propisano je da roditelji imaju dužnost, pravo i odgovornost upravljati imovinom djeteta s pažnjom odgovornog roditelja, na način da je očuvaju i po mogućnost uvećaju, dok je člankom 98. stavka 1. ObZ-a propisano da roditelji ne smiju upravljati imovinom djeteta koju je dijete naslijedilo ili mu je darovana ako je ostavitelj ili darovatelj svojom voljom tako odredio, a stavkom 3. je propisano da za raspolaganje vrijednijom imovinom odnosno imovinskim pravima djeteta, dijete ili roditelj moraju zatražiti odobrenje suda u izvanparničnom postupku sukladno članku 101. ovog Zakona.

Odredbom članka 101. stavka 1. točke 2. ObZ-a propisano je da je zastupanje djeteta u vezi s njegovom vrijednijom imovinom odnosno imovinskim pravima valjano ako roditelj koji zastupa dijete dobije odobrenje suda u izvanparničnom postupku.

U situaciji kada majka izražava samo namjeru za kupnju nekretnine bez da je prethodno dostavila predugovor ili ugovor o kupnji stana osnovano je prvostupanjski sud odobrio predlagateljici da do 23. travnja 2015. sklopi predugovor ili ugovor o kupoprodaji stana i da kupi nekretninu bez tereta.“

**Županijski sud u Splitu, Gž Ob-164/2024-2 od 2. srpnja 2024.**

**17**

**412.24**

*OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > ODNOSI RODITELJA I DJECE > PRAVA I DUŽNOSTI U ODNOSIMA RODITELJA I DJECE > ZAŠTITA PRAVA I DOBROBITI DJETETA*

*Obiteljski zakon  
(NN 103/15 i 98/19 i 47/20)*

Članak 424. stavak 2.

**Činjenica da su malodobna djeca niske kronološke dobi ne oslobađa sud obveze da, posredstvom posebnog skrbnika ili Hrvatskog zavoda za socijalni rad, obavijesti djecu o ovom predmetu, tijeku i mogućem ishodu na način prikladan njihovoj dobi i zrelosti, te omogućiti djeci da izraze svoje mišljenje ili, u protivnom, navede i obrazloži posebno opravdane razloge zbog kojih mišljenje djece nije utvrđivao.**

„Nadalje, potrebno je uputiti prvostupanjski sud i na odredbu članka 360. ObZ-a. Naime, iako su mlt. IŠ (rođen \*\*) i mlt. LŠ (rođena \*\*) niske kronološke dobi, ta činjenica ne oslobađa sud obveze da, posredstvom posebnog skrbnika ili Hrvatskog zavoda za socijalni rad, obavijesti djecu o ovom predmetu, tijeku i mogućem ishodu na način prikladan njihovoj dobi i zrelosti, te omogućiti djeci da izraze svoje mišljenje ili, u protivnom, navede i obrazloži posebno opravdane razloge zbog kojih mišljenje djece nije utvrđivao.

Za naglasiti je kako je prvostupanjskom sudu, radi zaštite najboljeg interesa mlt. djece obzirom da je u međuvremenu proteklo vrijeme na koje je određena mjera u predmetu R1 Ob-1065/2023, na raspolaganju mogućnost određivanja privremene mjere kojom će odlučiti o stanovanju djece do donošenja odluke o prijedlogu predlagatelja, a koju mjeru može donijeti po službenoj dužnosti i bez rasprave po odredbama članka 530. stavka 4. i članka 531. stavka 1. ObZ-a.“

**Županijski sud u Splitu, Gž Ob-301/2024-2 od 2. siječnja 2025.**

*OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > UZDRŽAVANJE > UZDRŽAVANJE DJECE, RODITELJA I DRUGIH SRODNICA > UZDRŽAVANJE MALOLJETNE DJECE*

*Obiteljski zakon  
(NN 103/15 i 98/1, 47/20, 49/23 i 156/23)*

Članak 310. stavak 1.

**Nisu osnovani žalbeni navodi tuženika po kojima sud nije mogao utvrditi njegovu obvezu uzdržavanja u iznosu većem od onog određenog privremenom mjerom, jer je tom mjerom određen privremeni, minimalni iznos uzdržavanja do utvrđenja svih okolnosti o kojima ovisi puna visina obveze roditelja - obveznika uzdržavanja.**

„Osim toga, pogrešno je stajalište prvostupanjskog suda kako je kod utvrđivanja dospjele obveze tuženika, kao i obveze tuženika do pravomoćnosti prvostupanjske presude, potrebno voditi računa o iznosima uzdržavanja određenima privremenom mjerom donesenom u ovom postupku ukoliko tuženik te iznose nije platio. Naime, prema stajalištu ovog suda, za odluku o visini obveze tuženika u tom razdoblju nije odlučno postojanje pravomoćne privremene mjere, već je potrebno utvrditi koje iznose je tuženik stvarno uplatio na ime uzdržavanja i za te iznose umanjiti njegovu obvezu, a eventualna daljnja plaćanja po privremenoj mjeri tuženik može isticati prigovorima u slučaju pokretanja ovršnog postupka po pravomoćnosti presude o uzdržavanju koja će zamijeniti donesenu privremenu mjeru.

Nadalje, plaćanja koja je izvršio tuženik po svojoj volji trećim osobama (plivački klub, škola Euroway) a ne na račun majke kao roditelja s kojim dijete stanuje, a koja plaćanja spominje i uračunava prvostupanjski sud u točki 40. obrazloženja pobijane presude, prema stajalištu ovog suda ne dovode do smanjenja tuženikove obveze, jer način na koji će se za potrebe ml. djeteta utrošiti iznos uzdržavanja određuje roditelj koji svakodnevno skrbi o djetetu.“

**Županijski sud u Splitu, Gž Ob-127/2024-3 od 29. siječnja 2025.**

*OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > IMOVINSKI ODNOSI > IMOVINSKI ODNOSI BRAČNIH DRUGOVA > BRAČNA STEČEVINA*

*Zakon o trgovačkim društvima  
(NN 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 137/09, 111/12, 68/13, 110/15 i 40/19)*

Članak 417.

**Tužiteljica kao zajednički vlasnik poslovnog udjela u trgovačkom društvu N. d.o.o. po osnovu bračne stečevine ne može osnovano biti vlasnik imovine tog društva kao ni ostali nositelji poslovnih udjela već može biti samo vlasnik poslovnog udjela i vlasnik dobiti društva budući da imovina društva pripada društvu i odvojena je od imovine njenih**

**članova, pa na njoj imatelji poslovnih udjela u društvu ne mogu imati vlasništvo već upravljačka prava koja pripadaju odgovarajućem poslovnom udjelu.**

„Predmet spora je zahtjev tužiteljice na utvrđenje da je poslovni udjel tuženika u trgovačkom društvu N. d.o.o. bračna stečevina stranaka u razdoblju od 2. veljače 1996. do 2. travnja 2013. i da je u to vrijeme bila suvlasnica za 1/4 dijela, da se ista ovlašćuje na temelju presude izvršiti upis stečenog prava u sudskom registru na svoje ime na 1/2 dijela poslovnog udjela tuženika u navedenom trgovačkom društvu i istovremeno brisanje 1/2 dijela poslovnog udjela s imena tuženika, da se utvrdi da je sva imovina i dobit trgovačkog društva bračna stečevina stranaka svakog za 1/2 dijela, te da se utvrdi da sva imovina i dobit koja prelazi odgovarajući poslovni udjel tuženika u trgovačkom društvu N. d.o.o. je bračna stečevina stranaka.

Predmet bračne stečevine može biti poslovni udjel u društvu s ograničenom odgovornošću uz uvjet da je temeljni kapital uplaćen u novcu, ako je uplaćen kao ulog i koji je stečen radom i potječe od rada za vrijeme trajanja bračne zajednice.

Poslovni udjel je imovinsko pravo, ali to ne znači da članu društva koji ima taj poslovni udjel pripada imovinska prava nad imovinom koja je imovina društva.

U smislu odredbe članka 417. ZTD-a izraz "više ovlaštenika na poslovnom udjelu" označava i slučaj kada je poslovni udjel stekao jedan bračni drug. Drugi bračni drug je ovlaštenik na tom udjelu što znači da bračnim drugovima zajedno i ne podijeljeno pripada taj poslovni udjel. Oni nisu pojedinačno i svaki za sebe članovi društva pa se u knjigu poslovnih udjela, uz poslovni udjel koji im zajednički pripada upisuje svaki od njih. Bračni drugovi čine određenu zajednicu pri čemu treba razlikovati dva pravna odnosa i to odnos ovlaštenika i društva, te međusobni odnosi između ovlaštenika. U konkretnom slučaju radi se o unutarnjem odnosu ovlaštenika na poslovnom udjelu u trgovačkom društvu koje drži tuženik, a tužiteljica prema odredbama ZBPO-a, te ObZ-a ima pravo na utvrđenje da je predmetni poslovni udjel bračna stečevina.

Dakle, poslovni udjel koje je formalno pravno stekao samo jedan od bračnih drugova imovina su obaju bračnih drugova, te su stvarni vlasnici odnosno suovlaštenici oba bračna druga.

Tužiteljica kao zajednički vlasnik poslovnog udjela u trgovačkom društvu N. d.o.o. po osnovu bračne stečevine ne može osnovano biti vlasnik imovine tog društva kao ni ostali nositelji poslovnih udjela već može biti samo vlasnik poslovnog udjela i vlasnik dobiti društva budući da imovina društva pripada društvu i odvojena je od imovine njenih članova, pa na njoj imatelji poslovnih udjela u društvu ne mogu imati vlasništvo već upravljačka prava koja pripadaju odgovarajućem poslovnom udjelu.“

**Županijski sud u Splitu, Gž Ob-21/2024-3 od 13. lipnja 2024.**

**20**

**416.112**

*OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > IMOVINSKI ODNOSI > IMOVINSKI ODNOSI BRAČNIH DRUGOVA > BRAČNA STEČEVINA > PRAVNI POLOŽAJ BRAČNIH DRUGOVA U VEZI S BRAČNOM STEČEVINOM*

*Obiteljski zakon*

*(NN 116/03, 17/04, 136/04, 107/07, 57/11, 61/11, 25/13 i 5/15)*

Članak 248.

Članak 250.

**Bračni drug koji je vršio i vrši otplatu kredita u dijelu koji bi otpao na njegovog bračnog druga, ima pravo prema tom bračnom drugu postaviti obvezno pravni zahtjev za isplatu (članak 250. ObZ-a), što ne utječe na njegova suvlasnička prava na nekretninama stečene za vrijeme trajanja bračne zajednice.**

„Predmet spora je zahtjev tužitelja-protutuženika da posebni dio zgrade označene kao čest. zgr. [katastarska čestica], površine 160 m<sup>2</sup>, Z.U. [broj ZK uloška], k.o. [katastarska općina], ZK TIJELO III-5.suvlasnički dio s neodređenim omjerom ETAŽNO VLASNIŠTVO (E-5) prostorijske u prizemlju zgrade prema nacrtu, predstavlja bračnu stečevinu stranaka za po 1/2 dijela i da je ovlašten na temelju presude u zemljišnoj knjizi suda zatražiti i postići uknjižbu prava vlasništva zajedno sa svim drugim pripadnostima i služnostima na predmetnoj nekretnini na svoje ime za 1/2 dijela, uz istovremeni upis brisanja tog prava s imena tužene-protutužiteljice za 1/2 dijela.

U smislu članka 248. ObZ-a bračnu stečevinu predstavlja i novac stečen podizanjem kredita kod banke. Međutim, suprotno navodima žaliteljice u situaciji kada jedan od bračnih drugova nije ispunjavao svoj dio obveze po tom kreditu, već je umjesto njega to izvršio drugi bračni drug, isto ne utječe na veličinu suvlasničkog dijela u drugoj imovini stečenoj tijekom braka, odnosno na stvarna prava stranaka. Naprotiv, u takvoj situaciji onaj bračni drug koji je vršio i vrši otplatu kredita u dijelu koji bi otpao na njegovog bračnog drugoga, ima pravo prema tom bračnom drugom postaviti obvezno pravni zahtjev za isplatu (članak 250. ObZ-a). Za istaći je i to da iz tijeka postupka proizlazi da tuženica-protutužiteljica od tužitelja-protutuženika traži podmirenje 1/2 dijela kredita, pa bi i to upućivalo da ista smatra da su stranke suvlasnici predmeta spora za 1/2 dijela.“

**Županijski sud u Splitu, Gž Ob-166/2024-3 od 12. srpnja 2024.**

**21**

**417.05**

*OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > OBITELJSKO PRAVO > POSTUPAK PRED SUDOM > OPĆENITO > POSEBNA ZAŠTITA OSOBA NESPOSOBNIH DA SE SAME BRINU O SEBI I SVOJIM PRAVIMA I INTERESIMA*

*Obiteljski zakon*

*(NN 103/15, 98/19, 47/20 i 156/23)*

Članak 360.

**Djetetu mlađem od 14 godina sud će iznimno omogućiti da izrazi mišljenje putem posebnog skrbnika ili druge stručne osobe te dijete mora biti obaviješteno o predmetu, tijeku i mogućem ishodu postupka na način koji je prikladan njegovoj dobi i zrelosti, ako to ne predstavlja opasnost za razvoj, odgoj i zdravlje djeteta.**

„Pobijanim prvostupanjskim rješenjem odlučeno je da će se osobni odnosi bake i djeda, S i SV s unukom mlt. ESN održavati svake srijede od 16.00 sati na način da baka/djed preuzmu dijete u vrtiću ili na adresi prebivališta ukoliko dijete taj dan ne polazi vrtić uz prisustvo treće osobe od povjerenja ocu, baki i djedu, do najkasnije 19.00 sati kada će baka/djed dovesti dijete na adresu prebivališta svaki prvi vikend u mjesecu od subota od 10.00 sati do nedjelje u 18.00 sati na način da baka/djed preuzmu dijete na adresi prebivališta i po isteku osobnih odnosa dovedu mlt. dijete na adresu prebivališta, te da se osobni odnosi

mlt. djeteta s bakom i djedom neće održavati u vrijeme kada otac provodi praznike, odnosno godišnji odmor izvan mjesta prebivališta, s tim da navedeno rješenje ostaje na snazi do pravomoćnog okončanja predmetnog postupka ili do drugačije odluke suda.

U razlozima pobijanog rješenja navodi se da su predlagatelji podnijeli prijedlog radi donošenja rješenja kojim će se odrediti ostvarivanje osobnih odnosa njih kao bake i djeda s unukom mlt. ESN, a da je HZSR dao mišljenje i prijedlog 16. siječnja 2024. u kojem je između ostalog predložio da se do pravomoćnosti i ovršnosti rješenja donese privremena mjera, a da su predlagatelji predložili donošenje privremene mjere u skladu s prijedlogom HZSR-a, a na koji prijedlog ni posebna skrbnica djeteta nije imala primjedbi.

Stoga je mišljenje prvostupanjskog suda da se do pravomoćnog okončanja predmetnog postupka osobni odnosi mlt. djeteta s djedom i bakom trebaju održavati na način kako to predlaže nadležni HZSR koji je detaljno upoznat sa situacijom i obiteljskom dinamikom, te koji u svom nalazu i mišljenju navodi kako tijekom ostvarivanja osobnih odnosa bake i djeda s mlt. djetetom nisu iskazivali nikakve ugrožavajuće postupke ili ponašanje, te da je razvidno da je mlt. dijete emocionalno vezano za baku i djeda po majci

Sud je u takvom postupku dužan omogućiti djetetu izražavanje mišljenja u skladu s odredbom članka 360. ObZ-a a to znači da će sud omogućiti djetetu da izrazi mišljenje na prikladnom mjestu i u nazočnosti stručne osobe ako procijeni da je to s obzirom na okolnosti slučaja potrebno. Djetetu mlađem od 14 godina iznimno sud će omogućiti da izrazi mišljenje putem posebnog skrbnika ili druge stručne osobe te dijete mora biti obaviješteno o predmetu, tijeku i mogućem ishodu postupka na način koji je prikladan njegovoj dobi“

**Županijski sud u Splitu, Gž Ob-157/2024-2 od 19. lipnja 2024.**

**22**

**422.212**

*OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > NASLJEDNO PRAVO > NASLJEĐIVANJE  
NA TEMELJU OPORUKE > OBLICI OPORUKE > PRIVATNE OPORUKE >  
VLASTORUČNA OPORUKA > PISANA OPORUKA PRED SVJEDOCIMA*

*Zakon o nasljeđivanju  
(NN 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15 i 14/19)*

Članak 31.

**U trenutku potpisivanja na predmetnoj oporuci se već nalazio potpis druge svjedokinje, pa već samim tim nisu bile ispunjene pretpostavke za valjanost pisane oporuke pred svjedocima jer pretpostavke za valjanost oporuke pred svjedocima iz članka 31. ZN-a moraju biti kumulativno ispunjene, što znači da izostanak bilo koje od tih pretpostavki ima za posljedicu nevaljanost pisane oporuke pred svjedocima.**

„U odnosu na pravnu valjanost predmetne oporuke sud prvog stupnja je valjanom ocjenom izvedenih dokaza kako to nalaže odredba članka 8. ZPP-a, suprotno navodima žalbe, utvrdio kako u konkretnom slučaju nisu ostvarene pretpostavke za formalnu valjanost pismene oporuke pred svjedocima sukladno odredbi članka 31. ZN-a.

Naime, u obrazloženju pobijane odluke sud prvog stupnja navodi kako nakon dopuskog saslušanja svjedokinje KB, unatoč nastojanjima svjedokinje da činjenicu potpisa na predmetnoj oporuci nakon što je druga oporučna svjedokinja D napustila prostorije u kojoj se nalazi ostaviteljica ublaži time što je istu susrela pri izlasku iz stana (srele su se na

stepenicama), nedvojbenim proizlazi zaključak kako pok. S nije izjavila istovremeno pred obje svjedokinje da je to njezina oporuka, a niti je pred obje svjedokinje potpisala oporuku, čime nisu kumulativno ispunjene pretpostavke za valjanost oporuke pred svjedocima. Naime, u navedenim okolnostima ostaviteljica nije niti mogla istovremeno pred obje svjedokinje izjaviti da je to njezina oporuka i potpisati je dok su nazočna oba svjedoka, a što je bio među ostalim uvjet da bi se oporuka smatrala valjanom.

Kako to proizlazi iz odredbe članka 31. ZN-a, pretpostavke za valjanost pisane oporuke pred svjedocima (dva istodobno prisutna svjedoka), su da oporučitelj zna i može čitati i pisati, da za već sastavljenu ispravu, neovisno o tome tko ju je sastavio, oporučitelj izjavi pred dva istodobno nazočna svjedoka da je to njegova oporuka i da oporučitelj pred svjedocima potpiše oporuku.

Dakle, u trenutku potpisivanja na predmetnoj oporuci se već nalazio potpis druge svjedokinje, pa već samim tim nisu bile ispunjene jer je polazeći od navedenih pretpostavki za valjanost pisane oporuke pred svjedocima, ukazati da navedene pretpostavke za valjanost oporuke pred svjedocima iz članka 31. ZN-a moraju biti kumulativno ispunjene, što znači da izostanak bilo koje od tih pretpostavke ima za posljedicu nevaljanost pisane oporuke pred svjedocima.“

**Županijski sud u Splitu, GŽ-2970/2023-2 od 13. veljače 2024.**

**23**

**423.51**

*OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > NASLJEDNO PRAVO > NASLJEDNOPRAVNI UGOVORI > UGOVOR O DOŽIVOTNOM UZDRŽAVANJU > PRETPOSTAVKE ZA VALJANOST UGOVORA O DOŽIVOTNOM UZDRŽAVANJU*

*Zakon o nasljeđivanju  
(NN 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15 i 14/19)*

Članak 116. stavak 1.

**Ugovor o doživotnom uzdržavanju u kojem je primateljica uzdržavanja izjavila da davatelju uzdržavanja ostavlja svu svoju imovinu, pa i onu koju će imati u trenutku smrti, pravno je valjan i proizvodi sve namjeravane učinke.**

„Naime, predlagatelji u ovom stadiju postupka osporavaju zaključak suda po kojem je ugovorom o doživotnom uzdržavanju sklopljenim s NI obuhvaćena cjelokupna ostaviteljičina imovina koju je ostaviteljica imala u času smrti, jer smatraju kako je po odredbi tada važećeg članka 116. stavka 1. ZN-a predmet ugovora o doživotnom uzdržavanju mogla biti samo ona imovina ostaviteljice koja joj je pripadala kao primateljici uzdržavanja u vrijeme sklapanja tog ugovora 10. svibnja 2004.

Suprotno takvom shvaćanju žalitelja prema stajalištu ovog suda odredba stavka 6. članka 116. ZN-a dopušta da se ugovorom o doživotnom uzdržavanju raspolaže i budućom imovinom kao svojevrsnim "obećanjem nasljedstva" poslije smrti primatelja uzdržavanja. Takvo shvaćanje izraženo je i kroz odluku Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-2082/99 od 21. kolovoza 2002.

Prema tome ugovor o doživotnom uzdržavanju u kojem je primateljica uzdržavanja izjavila da davatelju uzdržavanja ostavlja svu svoju imovinu, pa i onu koju će imati u trenutku smrti, pravno je valjan i proizvodi sve namjeravane učinke, pa je pravilno prvostupanjski sud

odbio prigovor predlagatelja, jer iza pokojne DI nije ostalo imovine koja bi bila slobodna za nasljeđivanje.“

**Županijski sud u Splitu, Gž-1729/2024-2 od 14. lipnja 2024.**

**24**

**424.3**

*OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > NASLJEDNO PRAVO > PRELAZAK OSTAVINE NA NASLJEDNIKE > ODRICANJE OD NASLJEDSTVA*

*Zakon o nasljeđivanju  
(NN 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15 i 14/19)*

Članak 4. stavak 4.  
Članak 130.

**Ukoliko su se nasljednice pok. ovršenice u ostavinskom postupku odrekle nasljedstva – tada nije bilo mjesta nastavljanju prekinutog ovršnog postupka pozivanjem nasljednika pok. ovršenice - da preuzmu ovršni postupak, a koji odricanjem od nasljedstva nisu njegovi nasljednici.**

„Prvostupanjski sud navodi da je uvidom u rješenje Javnog bilježnika Jozе Rotima iz Zagreba poslovni broj O-6841/22 od 13. prosinca 2022., utvrđeno je da su nasljednice iza pok. IM kćeri KM, Z i SP, Z, ali da su se nasljednice odrekle nasljedstva, pa se ostavinski postupak neće provoditi.

U skladu s odredbama članka 4. stavka 4. Zakona o nasljeđivanju ("Narodne novine", broj 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15 i 14/19; dalje u tekstu: ZN) nasljedno se pravo stječe u trenutku ostaviteljeve smrti. Stjecatelj nasljednog prava može ga se po odredbama ovoga Zakona odreći, pa će se uzeti kao da ga nikada nije niti stekao. Člankom propisano je da se 130. ZN-a nasljednik može odreći nasljedstva javno ovjеровljenom izjavom ili izjavom danom na zapisnik kod suda do donošenja prvostupanjske odluke (1). Ovo odricanje vrijedi i za potomke onoga koji se odrekao, ako odricatelj nije izričito izjavio da se odriče samo u svoje ime (2). Ako su odricateljevi potomci malodobni, za ovo odricanje nije potrebno odobrenje tijela nadležnog za poslove skrbništva (3) Za nasljednika koji se odrekao u svoje ime smatra se kao da nikad nije bio nasljednik (4). Ako se odreknu nasljedstva svi nasljednici koji pripadaju najbližem nasljednom redu u času smrti ostavitelja, na nasljedstvo se pozivaju nasljednici sljedećega nasljednog reda. Za slučaj da se nasljedstva odreknu ostali nasljednici prvoga nasljednog reda bračni drug ostaje u prvom nasljednom redu (5).

Kraj takvog stanja stvari, i po mišljenju ovog suda, ukoliko su se ostaviteljice u ostavinskom postupku odrekle nasljedstva – tada nije bilo mjesta nastavljanju prekinutog ovršnog postupka pozivanjem nasljednika pok. ovršenice - da preuzmu ovršni postupak, a koji odricanjem od nasljedstva nisu njegovi nasljednici.“

**Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-517/2024-2 od 11. lipnja 2024.**

*OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > NASLJEDNO PRAVO > PRELAZAK  
OSTAVINE NA NASLJEDNIKE > ODGOVORNOST NASLJEDNIKA ZA DUGOVE  
OSTAVITELJEVE*

*Zakon o nasljeđivanju  
(NN 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15 i 14/19)*

Članak 3. stavak 1.

Članak 5. stavak 1. i 2.

Članak 129. stavak 1. i 2.

Članak 139. stavak 1.

**Vrijednost ostavine, koja je relevantna za odgovornost nasljednika za dugove ostavitelja, treba se računati na dan smrti ostavitelja, jer je u trenutku smrti ostavitelja na nasljednika, u konkretnom slučaju tužiteljicu, prešla ostavinska imovina, a što znači i aktiva i pasiva iste, kako to pravilno cijeni i sud prvog stupnja.**

„Temeljem gornjih utvrđena koja svoj osnov imaju u sadržaju provedenih dokaza u postupku pravilno je prvostupanjski sud primijenio materijalno pravo kada je odbio tužbeni zahtjev.

Naime, kako tužiteljica nije dokazala ukupnu vrijednost imovine koju je naslijedila iz svog pok. supruga VD, a isto tako nije dokazala da je utvrđenim plaćanjem dugova iz supruga u iznosu od 57.720,23 kuna platila više od visine naslijeđene imovine, to je prvostupanjski sud ispravno odbio tužbeni zahtjev kao neosnovan.

Prema odredbi članka 139. stavka 1. ZN-a nasljednik odgovara za ostaviteljeve dugove, dok prema stavku 3. istog članka nasljednik odgovara za ostaviteljeve dugove do visine vrijednosti naslijeđene imovine, s time da na visinu vrijednosti naslijeđene imovine i vrijednost ostaviteljevih dugova koje nasljednik već podmirio sud pazi samo na prigovor nasljednika.

Nadalje, prema odredbi članka 129. stavka 1. i 2. ZN-a u času ostaviteljeve smrti nasljednik stječe nasljedno pravo i na njega po sili zakona prelazi ostavina umrle osobe, čime postaje njegovo nasljedstvo, a u istom času nasljednik stječe i ostala prava i obveze vezane za njegovo svojstvo nasljednika.

Isto tako, prema članku 3. stavku 1. ZN-a nasljeđuje se zbog smrti fizičke osobe i u trenutku njezine smrti, dok prema članku 5. stavku 1. i 2. ZN-a tko je naslijedio neku osobu, njezin je sveopći pravni sljednik, a ostaviteljevom smrću prelazi njegova ostavina na nasljednika, čime postaje njegovo nasljedstvo.

Iz gore navedenih odredbi jasno proizlazi da se vrijednost ostavine, koja je relevantna za odgovornost nasljednika za dugove ostavitelja, treba računati na dan smrti ostavitelja, jer je u trenutku smrti ostavitelja na nasljednika, u konkretnom slučaju tužiteljicu, prešla ostavinska imovina, a što znači i aktiva i pasiva iste, kako to pravilno cijeni i sud prvog stupnja.

Stoga, suprotno žalbenim navodima, prodajna cijena osobnog automobila od 46.500,00 kuna, za koliko je vozilo prodano nakon smrti prednika ostavitelja, nije mjerodavna za odlučivanje u ovom predmetu već je mjerodavna vrijednost vozila u času smrti, kako to smatra i prvostupanjski sud, a koja je prema nalazu i mišljenju vještaka H. iznosila 61.536,00 kuna.“

**Županijski sud u Splitu, GŽ-2822/2024-3 od 16. listopada 2024.**

*OBITELJSKO I NASLJEDNO PRAVO > NASLJEDNO PRAVO > POSTUPAK U NASLJEDNIM STVARIMA > POSTUPAK ZA OSTAVINSKU RASPRAVU > OSTAVINSKA RASPRAVA > UPUĆIVANJE NA PARNICU ILI UPRAVNI POSTUPAK*

*Zakon o nasljeđivanju  
(NN 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15 i 14/19)*

Članak 225. stavak 1.

**Pravilno je na parnicu trebalo uputiti žaliteljicu. To iz razloga jer je njeno pravo, kada upire na predmnijevano vlasništvo koje za ostavitelja proizlazi iz posjedovnog lista, manje vjerojatno od prava koje proizlazi iz zemljišnoknjižnog izvotka.**

„Iz stanja spisa proizlazi da je pok. ostavitelj zajedno sa svojom suprugom, kao primatelji uzdržavanja, sklopio ugovor o doživotnom uzdržavanju s MV, kao davateljicom uzdržavanja, 22. travnja 2013., koji ugovor je ovjeren kod Općinskog suda u Imotskom pod poslovnim brojem R2-110/2013 od 22. travnja 2013.

Nadalje, iz stanja spisa proizlazi da su [katastarske čestice] upisane u posjedovni list broj [posjedovni list] za katastarsku općinu [katastarska općina].

Isto tako, proizlazi da su kat. čestice [katastarska čestica] i [katastarska čestica] upisane u Z.U. [broj ZK uloška] k.o. [katastarska općina], te da je MV, pok. M, suvlasnik za 33/800+33/800+33/800 dijela, dok su kat. čestice [katastarska čestica] upisane u Z.U. [broj ZK uloška] k.o. [katastarska općina] kao vlasništvo Republike Hrvatske.

I po ocjeni ovog suda pravo onog koji upire na predmnijevano vlasništvo koje za ostavitelja proizlazi iz posjedovnog lista, manje je vjerojatno od prava koje proizlazi iz zemljišnoknjižnog izvotka.

Stoga, kako su nekretnine i to kat. čestice [katastarska čestica] upisane u Z.U. [broj ZK uloška] i kat. čestica [katastarska čestica] upisane u Z.U. [broj ZK uloška], sve k.o. [katastarska općina], kao i [katastarska čestica] dijela kat. čestica [katastarska čestica] i [katastarska čestica] k.o. [katastarska općina], upisane kao vlasništvo trećih osoba, dok nisu priloženi izvaci iz zemljišne knjige u odnosu na nekretnine kat. čestice [katastarska čestica] k.o. [katastarska općina], to i po stavu ovoga suda, neovisno o činjenici što je za te nekretnine ostavitelj pok. MV upisan kao posjednik u posjedovnom listu, u smislu odredbe članka 225. stavka 1. ZN-a, pravilno je na parnicu trebalo uputiti žaliteljicu. To iz razloga jer je njeno pravo, kada upire na predmnijevano vlasništvo koje za ostavitelja proizlazi iz posjedovnog lista, manje vjerojatno od prava koje proizlazi iz zemljišnoknjižnog izvotka.“

**Županijski sud u Splitu, GŽ-39/2024-2 od 3. veljače 2025.**

*OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > NASLJEDNO PRAVO > POSTUPAK U NASLJEDNIM STVARIMA > POSTUPAK ZA OSTAVINSKU RASPRAVU > NASLJEDNOPRAVNI ZAHTJEVI NAKON PRAVOMOĆNOSTI RJEŠENJA O NASLJEĐIVANJU > NAKNADNO PRONAĐENA IMOVINA*

Članak 235. stavak 1.

**O naknadno pronađenoj ostavinskoj imovini može se odlučivati u ostavinskom postupku samo pod pretpostavkom da se radi o imovini koja ulazi u ostavinu.**

„U provedenom je postupku utvrđeno:

-kako je pravomoćnim rješenjem o nasljeđivanju Općinskog suda u Splitu poslovni broj O-200/74 od 8. studenog 1974. utvrđena ostavinska imovina iza pok. JM pok. I preminulog [\*\*] (nekretnine upisane u Z.U. [broj ZK uložka] k.o. [katastarska općina]) te je nasljednikom ostavitelja na temelju zakona i uslijed odreke od nasljedstva supruge ostavitelja AM i kćerke ostavitelja MŽ proglašen ostaviteljev sin IM pok. J, u cijelosti,

-kako je po pravomoćnosti citiranog rješenja o nasljeđivanju nasljednica MŽ dana 11. lipnja 2019. podnijela prijedlog radi rasporeda naknadno pronađene imovine i to upisane u Z.U. [broj ZK uložka], sve k.o. [katastarska općina], za koje nekretnine tvrdi da predstavljaju izvanaknjižno vlasništvo pok. ostavitelja JM,

-kako je tijekom postupka utvrđeno da je preminuo nasljednik ostavitelja IM te da su njegovim nasljednicama utvrđene supruga MM te kćerke KM i JB (rješenje o nasljeđivanju javnog bilježnika Nikše Mozare broj O-1697/2017 od 15. veljače 2018.), koje su, očitujući se na prijedlog za raspoređivanje naknadno pronađene imovine

navele kako je ta imovina vlasništvo njihovog prednika IM koji je i upisan kao posjednik u katastarskom operatu u odnosu na istu.

Slijedom navedenog, prvostupanjski je sud, budući se među nasljednicima ukazao spornim sastav ostavinske imovine, prijedlog odbio upućujući nasljednicu MŽ da svoja prava ostvaruje u parnici.

Prema odredbi članka 235. stavka 1. Zakona o nasljeđivanju (Službeni list, broj 20/55 i 12/65 - „Narodne novine“, broj 52/71 i 47/78; dalje u tekstu: ZN), koji zakon se primjenjivao u času otvaranja nasljedstva, ako se po pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju pronađe imovina za koju se u vrijeme donošenja rješenja nije znalo da pripada ostavini, sud neće ponovno raspravljati ostavinu već će ovu imovinu novim rješenjem rasporediti na temelju prije donesenog rješenja o nasljeđivanju.

Međutim, o naknadno pronađenoj ostavinskoj imovini može se odlučivati u ostavinskom postupku samo pod pretpostavkom da se radi o imovini koja ulazi u ostavinu. Sudska je praksa zauzela stajalište, kada naknadno pronađenu imovinu čine nekretnine (kao što je ovdje po prijedlogu slučaj) da je u tom slučaju potrebno ponovno zaprimiti nasljedničke izjave od nasljednika te ukoliko ne postoji spor o tome da li ta imovina predstavlja ostavinu odlučiti o prijedlogu donošenjem odgovarajućeg rješenja.

Ukoliko pak među nasljednicima postoji spor o tome, tada nema uvjeta za vođenje ostavinskog postupka jer je ostavinski postupak okončan donošenjem rješenja o nasljeđivanju, a stranka koja želi ostvariti svoje pravo može pokrenuti odgovarajući parnični postupak.“

**Županijski sud u Splitu, GŽ-3204/2024-2 od 6. veljače 2025.**

*OBITELJSKO PRAVO I NASLJEDNO PRAVO > NASLJEDNO PRAVO > POSTUPAK U NASLJEDNIM STVARIMA > POSTUPAK ZA OSTAVINSKU RASPRAVU > NASLJEDNOPRAVNI ZAHTJEVI NAKON PRAVOMOĆNOSTI RJEŠENJA O NASLJEĐIVANJU > NAKNADNO PRONAĐENA IMOVINA*

*Zakon o nasljeđivanju*  
(NN 52/71, 78/78 i 56/00)

Članak 232. stavak 1.

*Zakon o nasljeđivanju*  
(NN 48/03, 163/03, 127/13 i 33/15)

Članak 253.

**U okolnostima kada se nasljednici spore o činjenicama da između nasljednika postoji spor o tome ulazi li imovina u ostavinu, nema mjesta meritornom raspravljanju o sastavu ostavinske imovine u ostavinskom postupku po podnesenom prijedlog za naknadno pronađenu imovinu, već se o tim pitanjima može odlučiti samo u parničnom postupku.**

„U konkretnom slučaju iza smrti ostavitelja donijeto je 27. listopada 1987. rješenje o nasljeđivanju tadašnjeg Općinskog suda u Trogiru poslovni broj O-154/87, kojim rješenjem su, temeljem zakona i ustupa DM, supruge ostavitelja i VM sina ostavitelja, nasljednicima proglašeni sinovi ostavitelja TM i JM te je to rješenje postalo pravomoćno pa se i prema shvaćanju ovog suda, temeljem odredaba članka 253. ZN-a, imaju primijeniti odredbe ranije važećega ZN/71.

Člankom 232. stavak 1. ZN/71 propisano je da ako se nakon pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju pronađe imovina za koju se u vrijeme donošenja rješenja nije znalo da pripada ostavini, sud neće ponovo raspravljati ostavinu, već će ovu imovinu novim rješenjem rasporediti na temelju prije donesenog rješenja o nasljeđivanju. U smislu članka 223. tog Zakona, ako se nasljednici spore bilo o činjenicama bilo o primjeni prava, sud će prekinuti ostavinsku raspravu i uputiti stranke provesti parnicu, pored ostalog, i ako između nasljednika postoji spor o tomu ulazi li neka imovina u ostavinu.

Prvostupanjski sud je pobijanim rješenjem, pravilno primjenjujući citirane zakonske odredbe, predmetni prijedlog odbio i stranke uputio kako svoj zahtjev mogu ostvarivati u parnici, a nakon što je utvrdio kako je među nasljednicima sporno pitanje spada li naknadno pronađena imovina za koju se predlaže donošenje rješenja o naknadno pronađenoj imovini, u ostavinu iza smrti ostavitelja i za svoje zaključke dao jasne razloge koje u bitnom prihvaća i ovaj drugostupanjski sud. Žalbenim navodima pradlagatelj nije doveo u sumnju pravilnost navedenih utvrđenja i zaključaka prvostupanjskog suda.

Glede žalbenih navoda koji se u bitnom odnose na to da bi pobijanom odlukom prvostupanjski sud pogrešno primijenio materijalno pravo, jer kako se radi o dokumentaciji koja ima snagu javne isprave te da bi u tom smislu i prvostupanjski sud bio dužan tako utvrđenu imovinu rasporediti nasljednicima temeljem pravomoćnog rješenja o nasljeđivanju, valja ponoviti kako prema shvaćanju ovog suda sva pitanja koja se tiču možebitno naknadno pronađene imovine, u okolnostima kada se nasljednici spore o činjenicama i između

nasljednika postoji spor o tomu ulazi li ta imovina u ostavinu, nije moguće meritorno raspraviti u ovom ostavinskom postupku, već se o tim pitanjima može odlučiti u parničnom postupku.“

Županijski sud u Splitu, GŽ-2172/2024-2 od 5. rujna 2024.

## 5 > Radno pravo

29

573

*RADNO PRAVO > UGOVARANJE UVJETA RADA > KOLEKTIVNI UGOVORI*

*Zakon o radu  
(NN 93/14, 127/17 i 98/19)*

Članak 203. stavak 8.

**Neovisno od činjenice što, kao u konkretnom slučaju, poslodavac osim socijalnih usluga obavlja i djelatnost odgoja i osnovnoškolskog obrazovanja, na koju bi se djelatnost primjenjivao Kolektivni ugovor za zaposlenike u osnovnoškolskim ustanovama, pa i kada tužiteljica obavlja poslove radnog mjesta odgajatelja, zakonska odredba propisuje primjenu onog kolektivnog ugovora koji se primjenjuje u djelatnosti u koju je, prema službenoj statističkoj klasifikaciji, razvrstan poslodavac.**

„Međutim, za razliku od zaključka prvostupanjskog suda, Vrhovni sud Republike Hrvatske u presudi pod poslovnim brojem Rev-520/2023-4 izražava pravni stav da se u situaciji kada je poslodavac obavezan primijeniti dva proširena kolektivna ugovora ne može se govoriti o kumuliranoj primjeni kolektivnih ugovora. Ovo stoga što neovisno od činjenice što, kao u konkretnom slučaju, poslodavac osim socijalnih usluga obavlja i djelatnost odgoja i osnovnoškolskog obrazovanja, na koju bi se djelatnost primjenjivao Kolektivni ugovor za zaposlenike u osnovnoškolskim ustanovama, pa i kada tužiteljica obavlja poslove radnog mjesta odgajatelja, zakonska odredba propisuje primjenu onog kolektivnog ugovora koji se primjenjuje u djelatnosti u koju je, prema službenoj statističkoj klasifikaciji, razvrstan poslodavac.

Naime, odredba članka 203. stavka 8. Zakona o radu ("Narodne novine", broj 93/14, 127/17 i 98/19; dalje u tekstu: ZR) propisuje kada je poslodavac obavezan primjenjivati dva ili više proširenih kolektivnih ugovora, u slučaju spora o primjeni kolektivnog ugovora primijeniti će se onaj kolektivni ugovor koji se primjenjuje u djelatnosti u koju je, prema službenoj statističkoj klasifikaciji, razvrstan poslodavac. Eventualna pravna nesigurnost koju bi stvorila mogućnost da se stranke ugovora o radu istovremeno pozivaju na primjenu više kolektivnih ugovora upravo je otklonjena navedenom zakonskom odredbom.“

Županijski sud u Splitu, GŽ R-302/2024-2 od 13. lipnja 2024.

*RADNO PRAVO > UGOVARANJE UVJETA RADA > KOLEKTIVNI UGOVORI > SUDSKA ZAŠTITA PRAVA IZ KOLEKTIVNOG UGOVORA*

*Zakon o radu*

(NN 38/95, 54/95, 65/95, 102/98, 17/01, 82/01, 114/03, 123/03, 142/03, 30/04, 137/04, 68/05, 149/09, 61/11, 82/12, 73/13, 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23 i 64/23)

Članak 203. stavak 8.

**Za odluku o primjeni kolektivnog ugovora u pojedinačnom sporu radnika nije od značaja njegov faktični rad već djelatnost u kojoj je, prema službenoj statističkoj klasifikaciji, razvrstan poslodavac.**

„Predmet spora je zahtjev za isplatu iznosa od 9.933,21 eura zajedno s pripadajućim kamatama.

Za meritum ovoga spora je odlučne važnosti bilo nužno utvrditi kada je poslodavac obavezan primjenjivati dva ili više proširenih kolektivnih ugovora, u slučaju spora o primjeni kolektivnog ugovora koji će se ugovor primjenjivati.

Između parničnih stranaka nije sporno da tuženik obavlja i djelatnost obrazovanje i da se nalazi na popisu Vlade Republike Hrvatske mreže osnovnih i srednjih škola, učeničkih domova i programa obrazovanje a time i da se sredstva za rad tih škola osiguravaju iz proračuna Republike Hrvatske. Ovu dvojbu mogućnosti primjene dva ili više kolektivnih ugovora, pa i prošireni kolektivnih ugovora, riješila je odredba članka 203. stavka 8. Zakona o radu („Narodne novine“, broj 38/95, 54/95, 65/95, 102/98, 17/01, 82/01, 114/03, 123/03, 142/03, 30/04, 137/04, 68/05, 149/09, 61/11, 82/12, 73/13, 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23 i 64/23; dalje u tekstu: ZR), s ciljem da onemogući kumulaciju prava iz dva ili više ugovora.

Ne postoji mogućnost kumulativne primjene više kolektivnih ugovora ili pak primjene povoljnijih ugovora.

To što je tužiteljica obavljala djelatnost nastavnik stručno teorijskih predmeta nije od značaja za meritum spora, jer za meritum spora je od značaja ne faktički rad tužiteljice već djelatnost u kojoj je, prema službenoj statističkoj klasifikaciji, razvrstan poslodavac a to je u konkretnom sporu socijalna skrb, pozivom na članak 203. stavak 8. ZR-a.“

**Županijski sud u Splitu, GŽ-R-324/2024-3 od 29. kolovoza 2024.**

# 7 > Kazneno pravo i kazneni postupak, prekršajno pravo, prekršajni postupak i prekršaji

31

711.501.32

*KAZNENO PRAVO I KAZNENI POSTUPAK, PREKRŠAJNO PRAVO, PREKRŠAJNI POSTUPAK I PREKRŠAJI > KAZNENO PRAVO I KAZNENI POSTUPAK > KAZNENO PRAVO > MALOLJETNICI > OPĆENITO > SVRHA ODGOJNIH MJERA I MALOLJETNIČKOG ZATVORA > ODREDBE O IZVRŠENJU SANKCIJA > MALOLJETNIČKI ZATVOR*

*Zakon o sudovima za mladež  
(NN 84/11, 143/12, 148/13, 56/15 i 126/19)*

Članak 6.  
Članak 11.  
Članak 24.

Maloljetnica je priznala počinjenje kaznenih djela i majka je maloljetnog djeteta, a što su olakotne okolnosti, svojim priznanjem doprinijela je bržem okončanju postupka, ali okolnost majčinstva maloljetnice ipak nije takvog značaja da bi opravdavala izricanje neke od odgojnih mjera jer je njezino maloljetno dijete smješteno u udomiteljsku obitelj i maloljetnica s njim ostvaruje povremene kontakte. Ranije joj je izrečena odgojna mjera pojačane brige i nadzora, utvrđen joj je poremećaj ponašanja, odgojno je i obrazovno zapuštena, unatoč boravku u domovima za odgoj djece i mladeži, nastavila je iskazivati verbalnu i fizičku agresiju, konzumirala je droge, živi s majkom koja je ograničenih roditeljskih sposobnosti i sama sklona činjenju kaznenih djela, stoga je nužno maloljetnicu izdvojiti iz njezine životne sredine i prema njoj poduzeti sustavne i sveobuhvatne mjere odgoja, obrazovanje i stručnog osposobljavanja, u cilju jačanja njezine osobne odgovornosti radi suzdržavanja od ponovnog činjenja kaznenih djela, a što je jedino moguće uz pomoć stručnog osoblja maloljetničkog zatvora pa je za očekivati da će maloljetnica promijeniti navike i interese, osposobiti se za kakvo zanimanje i naučiti se odgovornije postupati prema okolini i svoje ponašanje uskladiti s društveno prihvatljivim normama bez činjenja kaznenih djela.

"Maloljetnica je priznala počinjenje kaznenih djela, majka je maloljetnog djeteta, a što je ispravno i na odgovarajući način prvostupanjski sud cijenio kao olakotne okolnosti, jer je svojim priznanje doprinijela bržem okončanju postupka. No, okolnost majčinstva maloljetnice

ipak nije takvog značaja da bi opravdavala izricanje neke od odgojnih mjera jer je njezino maloljetno dijete smješteno u udomiteljsku obitelj i maloljetnica s njim ostvaruje povremene kontakte. Isto tako prilikom odluke o kazni maloljetničkog zatvora prvostupanjski sud sasvim je utemeljeno cijenio kao otegotnu okolnost da je maloljetnica već ranije tretirana zbog kaznenog djela iz članka 218. stavka 1. u svezi s člankom 52. KZ/11 za koje joj je izrečena odgojna mjera pojačane brige i nadzora iz članka 11. ZSM-a.

Međutim, suprotno ovim žalbenim navodima pravilno je prvostupanjski sud prilikom odluke o vrsti i mjeri maloljetničke sankcije maloljetnici, uzeo u obzir njezinu dob u vrijeme počinjenja kaznenih djela, stupanj njezinog psihofizičkog razvoja, njezine osobine, ali isto tako i težinu i narav počinjenih kaznenih djela te pobude iz kojih je ta djela počinila. Maloljetnica je priznala počinjenje kaznenih djela, majka je maloljetnog djeteta, a što je ispravno i na odgovarajući način prvostupanjski sud cijenio kao olakotne okolnosti, jer je svojim priznanje doprinijela bržem okončanju postupka. No, okolnost majčinstva maloljetnice ipak nije takvog značaja da bi opravdavala izricanje neke od odgojnih mjera jer je njezino maloljetno dijete smješteno u udomiteljsku obitelj i maloljetnica s njim ostvaruje povremene kontakte. Isto tako prilikom odluke o kazni maloljetničkog zatvora prvostupanjski sud sasvim je utemeljeno cijenio kao otegotnu okolnost da je maloljetnica već ranije tretirana zbog kaznenog djela iz članka 218. stavka 1. u svezi s člankom 52. KZ/11 za koje joj je izrečena odgojna mjera pojačane brige i nadzora iz članka 11. ZSM-a. Kod maloljetnice je utvrđen poremećaj u ponašanju, odgojno i obrazovno je zapuštena, a osim toga, ranije je boravila u Domu za odgoj djece i mladeži R, Odgojnom domu ML i Domu za odgoj djece i mladeži u P, no tim mjerama nije se uspješno djelovalo na promjenu ponašanja maloljetne SI jer je i dalje nastavila iskazivati prema okolini verbalnu i fizičku agresiju, uništavala namještaj u domovima u kojima je bila smještena, napadala je mještane i konzumirala droge. Nije zanemariva ni okolnost da maloljetnica živi s majkom koja je ograničenih roditeljskih sposobnosti i sama sklona činjenju kaznenih djela pa je stav i ovog drugostupanjskog suda kako je nužno maloljetnicu izdvojiti iz njezine životne sredine i prema njoj poduzeti sustavne i sveobuhvatne mjere odgoja, obrazovanje i stručnog osposobljavanja, a sve u cilju jačanja njezine osobne odgovornosti radi suzdržavanja od ponovnog činjenja kaznenih djela. Upravo uz pomoć stručnog osoblja maloljetničkog zatvora, za očekivati je, da će maloljetnica promijeniti navike i interese, osposobiti se za kakvo zanimanje i naučiti se odgovornije postupati prema okolini i svoje ponašanje uskladiti s društveno prihvatljivim normama bez činjenja kaznenih djela.

**Županijski sud u Splitu, Kžm-11/2024. od 15. listopada 2024.**

**32**

**712.311.311**

*KAZNENO PRAVO I KAZNENI POSTUPAK, PREKRŠAJNO PRAVO, PREKRŠAJNI POSTUPAK I PREKRŠAJI > KAZNENO PRAVO I KAZNENI POSTUPAK > KAZNENI POSTUPAK > POSTUPAK PO PRAVNIM LIJEKOVIMA > REDOVITI PRAVNI LIJEKOVI > ŽALBA PROTIV PRVOSTUPANJSKE PRESUDE > OSNOVE ZBOG KOJIH SE PRESUDA MOŽE POBIJATI > BITNE POVREDE ODREDABA KAZNENOG POSTUPKA > APSOLUTNO BITNE POVREDE*

*Zakon o kaznenom postupku*

*(NN 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 - odluka Ustavnog suda broj 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19, 80/22 i 36/24)*

Članak 421. stavak 1.  
Članak 468. stavak 2.

*Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda*  
(MU 18/97, 6/99, 14/02, 13/03, 9/05, 1/06, 2/10 i 13/17)

Članak 6. stavci 1. i 3.

**Sud nije dužan prihvatiti dokazni prijedlog optuženika za ispitivanje svjedoka niti je odbijanjem takvog dokaznog prijedloga došlo do povrede prava na pravično suđenje, u situaciji kada su oba svjedoka već jednom na raspravi dali svoj iskaz.**

"Suprotno žalbenim navodima, prvostupanjski sud je pravilno odbio dokazne prijedloge obrane za ponovnim ispitivanjem svjedoka MB i RS, s obzirom na to da su navedeni svjedoci već ispitani tijekom postupka i to kontradiktorno na raspravi, s time što je svjedokinja RS ispitana upravo na prijedlog obrane. Okolnosti na koje je predloženo njihovo dodatno ispitivanje, kako je to pravilno ocijenio i obrazložio prvostupanjski sud nisu one okolnosti koje su važne za predmet, niti mogu ojačati poziciju obrane, pogotovo kada se ima u vidu sadržaj onoga što je sama okrivljena iznijela u svojoj obrani. Naime, nije obveza suda provesti svaki dokaz koji predloži obrana, niti je svakim odbijanjem dokaznih prijedloga okrivljenika ostvarena povreda prava na pravično suđenje, propisana u članku 6. stavku 1. i 3. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, ovo osobito u situaciji kada su oba svjedoka već jednom na raspravi dali svoj iskaz, radi čega nije u pravu okrivljena kada pobija prvostupanjsku presudu iz naprijed navedenih razloga".

**Županijski sud u Splitu, Kž-100/2024-5 od 10. rujna 2024.**

**33**

**712.311.53**

*KAZNENO PRAVO I KAZNENI POSTUPAK, PREKRŠAJNO PRAVO, PREKRŠAJNI POSTUPAK I PREKRŠAJI > KAZNENO PRAVO I KAZNENI POSTUPAK > KAZNENI POSTUPAK > REDOVITI PRAVNI LIJEKOVI > ŽALBA PROTIV PRVOSTUPANJSKE PRESUDE > GRANICE ISPITAVANJ PRVOSTUPANJSKEPRESUDE > REFORMATIO IN PEIUS*

*Zakon o kaznenom postupku*  
(NN 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 - odluka Ustavnog suda broj 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17, 126/19, 80/22 i 36/24)

Članak 13.  
Članak 468. stavak 1. točka 10.  
Članak 544. stavak 2.

**Povrijeđena je odredba članka 13. ZKP/08 kada je optuženik presudom osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora od devet mjeseci, a protiv koje presude je žalbu podnio samo optuženik jer je u ponovljenom postupku optuženik osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora od deset mjeseci pa je jedinstvena kazna zatvora na koju je optuženik osuđen u**

**ponovljenom postupku teža od one na koju je osuđen po ranijoj presudi, a na koju presudu se državni odvjetnik nije ni žalio.**

„Naime, optuženik je presudom Općinskog suda u Slavonskom Brodu poslovnog broja K-309/2019-11 od 25. listopada 2020. proglašen krivim zbog počinjenja dva kaznena djela i to napada na službenu osobu iz članka 315. stavka 1. KZ/11, za koje mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju 6 (šest) mjeseci i kaznenog djela prijetnje iz članka 139. stavka 3. u svezi stavka 2. KZ/11, za koje mu je također utvrđena kazna zatvora u trajanju od 6 (šest) mjeseci. Tom presudom optuženi PS na temelju odredbe članka 51. KZ/11 osuđen je na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 9 (devet) mjeseci. Na tu presudu žalbu je podnio samo optuženik PS i povodom te žalbe ta prvostupanjska presuda, rješenjem ovog suda poslovnog broja KŽ-67/2021-8 od 16. ožujka 2021., je ukinuta i predmet je upućen na ponovno suđenje i odluku prvostupanjskom sudu. U ponovljenom postupku prvostupanjski sud za ta ista kaznena djela optuženiku je utvrdio kazne zatvora u trajanju od po 6 (šest) mjeseci, ali ga je primjenom odredbe članka 51. KZ/11 osudio na jedinstvenu kaznu u trajanju od 10 (deset) mjeseci pa je jedinstvena kazna zatvora na koju je optuženik osuđen u ponovljenom postupku, teža, odnosno dulja je za mjesec dana od one na koju je osuđen po ranijoj presudi Općinskog suda u Slavonskom Brodu poslovnog broja K-309/2019-11 od 25. studenog 2020., a na koju se državni odvjetnik nije žalio.

Na ovaj način prvostupanjski sud počinio je bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 10. ZKP/08 jer je pobijanom presudom povrijeđena odredba članka 13. ZKP/08. Naime, citiranom odredbom propisano je da, ako zakon drukčije ne propisuje (članak 544. stavak 2. ZKP/08) povodom pravnog lijeka izjavljenog samo u korist optuženika, presuda se ne može izmijeniti na njegovu štetu. Stoga je valjalo prihvatiti žalbu optuženika u dijelu u kojem pobija presudu zbog naprijed opisane bitne povrede odredaba kaznenog postupka, ali i po službenoj dužnosti, i preinačiti prvostupanjsku presudu kako je to učinjeno u točki I. izreke ove presude“.

**Županijski sud u Splitu, KŽ-19/2023-8 od 3. rujna 2024.**

## **8 > Građansko procesno pravo**

**34**

**810.512.1**

*GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU > SUDOVİ > NADLEŽNOST SUDOVA > STVARNA NADLEŽNOST > STVARNA NADLEŽNOST OPĆINSKIH SUDOVA*

*Zakon o parničnom postupku*

*(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 28/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22 i 155/23)*

Članak 34.b točka 1.

*Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima*  
(NN 40/19)

Članak 3. stavak 1.

*Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o trgovini*  
(NN 30/14)

Članak 5. stavak 1.

*Zakon o trgovačkim društvima*  
(NN 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 111/12, 125/11, 68/13, 110/15 i 40/19)

Članak 3. stavak 1.

Članak 4. stavak 1.

*Zakon o poljoprivredi*  
(NN 118/18)

Članak 3. stavak 1. točka b.

*Pravilnik o upisu poljoprivrednih gospodarstava*  
(NN 76/11 i 42/13)

Članak 3. stavak 1.

**Tuženik je nositelj prava i obveza samoopskrbnog poljoprivrednog gospodarstva pa nije trgovac u smislu odredbe članka 3. stavka 1. ZID ZTD te članka 5. stavka 1. ZID ZT i članka 4. stavka 1. ZT-a, jer gospodarsku djelatnost ne obavlja samostalno u skladu s propisima o obrtu i nije upisan u sudskom registru, dok je tuženik pravna osoba i subjekt iz članka 34.b točke 1. ZPP-a, pa slijedom navedenoga nisu ispunjene pretpostavke za stvarnu nadležnost trgovačkog suda u ovoj pravnoj stvari.**

„Naime, odredbom članka 34.b točke 1. ZPP-a propisano je da trgovački sudovi u parničnom postupku u prvom stupnju sude u sporovima između pravnih osoba, u sporovima između pravnih osoba i fizičkih osoba koje obavljaju registriranu djelatnost ako se radi o sporu u vezi s njihovom djelatnošću, kao i između fizičkih osoba koje obavljaju registriranu djelatnost ako se radi o sporu u vezi s njihovom djelatnošću, ako nije riječ o sporovima u kojima prema ovom Zakonu uvijek sude općinski sudovi (članak 34. stavak 1.), odnosno ako nije riječ o sporovima za koje je zakonom utvrđena nadležnost nekoga drugog suda.

Pojam trgovaca određen je člankom 3. stavkom 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“, broj 40/19, dalje u tekstu: ZID ZTD) koji je stupio na snagu 20. travnja 2019. Prema toj odredbi trgovac je, ako tim Zakonom nije drugačije određeno, osoba koja samostalno i trajno obavlja gospodarsku djelatnost radi ostvarivanja dobiti proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu.

Odredbom članka 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o trgovini („Narodne novine“, broj 30/14, dalje u tekstu: ZID ZT) izmijenjen je članak 5. stavak 1. podstavak 2. Zakona o trgovini („Narodne novine“, broj 87/08, 116/08, 76/09, 114/11 i 68/13, dalje u

tekstu: ZT) prema kojem, osim trgovca iz članka 4. toga Zakona, djelatnost trgovine može obavljati i nositelj i/ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva upisan u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava u skladu s posebnim propisima, kada svoje poljoprivredne proizvode prodaje na malo izvan prodavaonica na način iz članka 10. stavka 1. podstavka 1., 2., 3., 4., 5., 6., 8., 9. i 10. toga Zakona, kao i na tržnicama na veliko iz članka 7. stavka 3. toga Zakona.

Trgovac je, u smislu članka 4. stavka 1. ZT-a pravna ili fizička osoba registrirana za obavljanje kupnje i prodaje robe i/ili pružanje usluga u trgovini, dok je prema odredbi članka 3. stavka 1. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“, broj 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 111/12, 125/11, 68/13, 110/15 i 40/19, dalje u tekstu: ZTD) trgovac, ako tim zakonom nije drukčije određeno, osoba koja samostalno i trajno obavlja gospodarsku djelatnost radi ostvarivanja dobiti proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu.

Novi Zakona o poljoprivredi („Narodne novine“, broj 118/18; dalje u tekstu: ZOP), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2019. ne predviđa organizacijski oblik; obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo kako je to bilo regulirano odredbama Zakona o poljoprivredi („Narodne novine“, broj 30/15; dalje u tekstu: ZP/2015).

ZOP uvodi novi organizacijski oblik – samoopskrbno poljoprivredno gospodarstvo – koje je definirano u članku 3. stavku 1. točki b. ZOP-a, kojim je određeno da je samoopskrbno poljoprivredno gospodarstvo fizička osoba poljoprivrednik koja se za osobne potrebe bavi poljoprivredom u okviru korištenja prirodnih bogatstava zemlje i prodajom odnosno zamjenom od tih djelatnosti dobivenih proizvoda u neprerađenom stanju i kojoj obavljanje gospodarske djelatnosti poljoprivrede nije glavna djelatnost, odnosno zanimanje poljoprivrednik nije glavno ili jedino zanimanje, a temelji se na korištenju vlastitih i/ili unajmljenih proizvodnih resursa te na radu, znanju i vještinama članova kućanstva i ekonomska veličina gospodarstva je manja ili jednaka od kunske protuvrijednosti izražene u stranoj valuti od 3000 eura.

Slijedom citirane zakonske odredbe proizlazi da je nositelj prava i obveza samoopskrbnog poljoprivrednog gospodarstva fizička osoba, kojoj obavljanje gospodarske djelatnosti nije glavna djelatnost.

Tuženik, kao nositelj samoopskrbnog poljoprivrednog gospodarstva nije trgovac, jer u smislu citiranih odredaba ZID ZTD, ZID ZT, ZT i ZTD nije registriran za obavljanje kupnje i prodaje robe i/ili pružanje usluga u trgovini niti je osoba koja samostalno trajno obavlja gospodarsku djelatnost radi ostvarivanja dobiti proizvodnjom, prometom robe ili pružanju usluga na tržištu, a ni gospodarsku djelatnost ne obavlja samostalno u skladu s propisima o obrtu i nije upisan u sudskom registru.

Postupak upisa poljoprivrednog gospodarstva i izdavanja rješenja o upisu u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava vrši Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (članak 3. stavak 1. Pravilnika o upisu poljoprivrednih gospodarstava – („Narodne novine“, broj 76/11 i 42/13).

Dakle, tuženik je nositelj prava i obveza samoopskrbnog poljoprivrednog gospodarstva pa nije trgovac u smislu odredbe članka 3. stavka 1. ZID ZTD te članka 5. stavka 1. ZID ZT i članka 4. stavka 1. ZT-a, jer gospodarsku djelatnost ne obavlja samostalno u skladu s propisima o obrtu i nije upisan u sudskom registru, dok je tuženik pravna osoba i subjekt iz članka 34.b točke 1. ZPP-a.

Slijedom navedenoga nisu ispunjene pretpostavke za stvarnu nadležnost trgovačkog suda u ovoj pravnoj stvari pa je za postupanje u ovom predmetu stvarno nadležan općinski sud, i to Općinski sud u Slavonskom Brodu.“

**Županijski sud u Splitu, GŽ-1694/2024-2 od 24. lipnja 2024.**

*GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU > PARNIČNE RADNJE > PARNIČNE RADNJE SUDA > DOSTAVLJANJE*

*Zakon o parničnom postupku*

*(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22)*

Članak 144. stavak 1.

**Kada protustranka odbija primitak pismenih pošiljki i time odugovlači ovaj postupka koji je pokrenut pred sudom 21. srpnja 2021., pravilno je prvostupanjski sud postupio kada je na ročištu održanom 20. veljače 2024. donio rješenje kojim je odlučio da se dostava svih daljnjih pismena za protustranku dostavlja putem oglasne ploče suda, pri čemu je sud i naveo da je uvidom u spis utvrđeno kako je još u siječnju 2022. protustranka odbila primitak, kao i da je 12 puta vraćena dostava upućena mu na aktivnu adresu iz podataka MUP RH s naznakom dostavljača „obaviješten-nije podigao pošiljku“.**

„Stoga na pravilnost pobijanog rješenja ne utječe ni žalbeni navod protustranke da je na rješenje iz zapisnika s ročišta održanog 25. ožujka 2024. izjavio žalbu, a kojim je prvostupanjski sud odbio prijedlog protustranke za odgodu tog ročišta, jer je isti bio uredno pozvan preko oglasne ploče suda, sve sukladno rješenju s ročišta održanog 20. veljače 2024. Ovo iz razloga što iz stanja spisa proizlazi da protustranka nije preuzimao pismene pošiljke upućene od strane suda na važeću adresu stanovanja prema podacima dostavljenim od Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske, kao ni kod svog poslodavca.

Stoga je u takvim okolnostima (kada protustranka odbija primitak pismenih pošiljki i čime odugovlači ovaj postupka koji je pokrenut pred sudom 21. srpnja 2021.), pravilno prvostupanjski sud postupio kada je na ročištu održanom 20. veljače 2024. donio rješenje kojim je odlučio da se dostava svih daljnjih pismena za protustranku dostavljaju putem oglasne ploče suda, pri čemu je sud naveo da je uvidom u spis utvrđeno kako je još u siječnju 2022. protustranka odbila primitak, kao i da je 12 puta vraćena dostava upućena mu na aktivnu adresu iz podataka MUP RH s naznakom dostavljača „obaviješten-nije podigao pošiljku“.

Budući da iz navedenog proizlazi da protustranka odbija primitak pismena u ovoj pravnoj stvari upućenih od strane suda, to je prvostupanjski sud pravilno postupio kada je na temelju odredbe članka 144. stavka 1. ZPP-a, rješenjem kojim upravlja postupkom, odlučio dostavu pismena protustranci ubuduće vršiti putem oglasne ploče suda.“

**Županijski sud u Splitu, GŽ-1885/2024-4 od 29. studenog 2023.**

*GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU > PARNIČNE RADNJE > PARNIČNE RADNJE SUDA > DOSTAVLJANJE*

*Zakon o parničnom postupku*

*(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22 i 155/23)*

Članak 106.a stavak 1.

Članak 164. stavak 1., 2. i 3.

**Punomoćnik tužitelja (odvjetnik) je na ročištu za glavnu raspravu od 18. siječnja 2024., a neposredno prije nego je prvostupanjski sud na tom ročištu rješenjem zaključio glavnu raspravu, predao sudu podnesak - zahtjev za naknadu troškova, a u suglasju sa odredbom članka 164. stavci 1., 2. i 3. ZPP-a. Kod takvog stanja stvari nije bilo potrebno da postupi na temelju odredbe članka 106.a stavka 5. ZPP-a kojom je pored ostalog propisano kako su odvjetnici dužni podnositi podneske u elektroničkom obliku.**

„Odredbom članka 164. stavka 1. ZPP-a propisano je kako o naknadi troškova odlučuje sud na određen zahtjev stranke, bez raspravljanja dok je odredbom članka 2. istog članka propisano kako je stranka dužna u zahtjevu određeno navesti troškove za koje traži naknadu. Odredbom članka 164. stavak 3. ZPP-a pored ostalog je određeno kako je zahtjev za naknadu troškova stranka dužna staviti najkasnije do završetka raspravljanja koje prethodi odlučivanju o troškovima. Punomoćnik tužitelja, odvjetnik, je na ročištu za glavnu raspravu od 18. siječnja 2024., a neposredno prije nego je prvostupanjski sud na tom ročištu rješenjem zaključio glavnu raspravu, predao sudu podnesak - zahtjev za naknadu troškova, a u suglasju sa odredbom članka 164. stavci 1., 2. i 3. ZPP-a. Kod takvog stanja stvari nije bilo potrebno da postupi na temelju odredbe članka 106.a stavka 5. ZPP-a kojom je pored ostalog propisano kako su odvjetnici dužni podnositi podneske u elektroničkom obliku. Osim toga je za reći, da ako bi sud smatrao da i taj podnesak (popis parničnog troška) treba podnijeti i u elektroničkom obliku, a ne samo u papirnatom, trebalo bi tada podnositelju podneska koji nije podnesen u elektroničkom obliku, naložiti da u roku od osam dana podnesak dostavi u elektroničkom obliku, pa ako ga ne dostavi imalo bi se smatrati da je taj podnesak povučen, a sve ovo u suglasju sa odredbom članka 106.a stavka 6. ZPP-a. Prvostupanjski sud u konkretnom slučaju nije pozvao punomoćnika tužitelja da to učini. Nadalje je za reći kako sankcija za podnošenje podneska u papirnatom obliku, umjesto, kada je to propisano, u elektroničkom obliku, nije njegova neučinkovitost kako to pogrešno sugerira žaliteljica. Slijedom navedenog prvostupanjski je sud na temelju valjano podnesenog podneska – popisa parničnog troška tužitelja, odlučio o istom.“

**Županijski sud u Splitu, GŽ-1466/2024-2 od 8. srpnja 2024.**

*GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO O PARNIČNOM POSTUPKU > PARNIČNI TROŠKOVI > KOJI SE PARNIČNI TROŠKOVI NAKNAĐUJU*

*Zakon o parničnom postupku*

(NN 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11 - službeni pročišćeni tekst, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22)

Članak 158. stavak 1.

*Zakon o sudskim pristojbama*

(NN 118/18)

Članak 4. stavak 1.

**Kada u spisu predmeta ne postoji dokaz da je pristojba plaćena, stranka koja u žalbi po prvi put dostavlja dokaze na ovu okolnost nema pravo na naknadu troškova sudskih pristojbi.**

„Kako se u predmetnom postupku tužitelj odrekao tužbenog zahtjeva, prvostupanjski je sud donio presudu na temelju odricanja, a odluku o troškovima utemeljio na odredbi članka 158. stavka 1. ZPP-a i odgovarajućim odredbama Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“, broj 142/12, 103/14, 118/14, 107/15, 37/22 i 126/22; dalje u tekstu: Tarifa). Pri tom nije tuženiku priznao troškove sudskih pristojbi na prigovor protiv rješenja o ovrsi obrazlažući da u spisu nema dokaza da je taj trošak zaista plaćen.

Prema odredbi članka 4. stavka 1. Zakona o sudskim pristojbama („Narodne novine“, broj 118/18; dalje u tekstu: ZSP), obveza plaćanja pristojbe za pravne lijekove nastaje u trenutku kada se predaju.

Vrhovni sud Republike Hrvatske je u odluci Rev-450/2024- 2 od 9. travnja 2024. reafirmirao stajalište izraženo u ranijim odlukama, da pravo na naknadu troškova sudske pristojbe na žalbu ne pripada stranci ako iz spisa ne proizlazi da je pristojba plaćena.

Kako je pravilno utvrđenje suda da u spisu ne postoji dokaz da su pristojbe plaćene, ovaj se sud slaže s odlukom da tuženik nema pravo na naknadu troška tih pristojbi. Dokazi koje tuženik prilaže žalbi nisu od utjecaja na odluku, sukladno odredbi članka 352. stavka 1. ZPP-a.“

**Županijski sud u Splitu, GŽ-564/2024-2 od 19. studenog 2024.**

*GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > POSTUPAK PRED PRVOSTUPANJSKIM SUDOM > TUŽBA*

*Zakon o lovstvu*

(NN 99/18)

Članak 78. točke 1., 2. i 3.

Članak 82. stavak 1.

*Zakon o obveznim odnosima*  
(NN 35/05 i 41/08)

Članak 963. stavak 1.

*Zakon o parničnom postupku*  
(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22 i 155/23)

Članak 352. stavak 1.

**Kako tužitelj (osiguratelj) nije postupio u smislu odredbe članka 82. stavka 1. i 2. ZOL-a (rokovi za obraćanje lovoovlašteniku radi sklapanja sporazuma o naknadi štete), to je prvostupanjski sud pravilno odbacio tužbu.**

„Odredbom članka 82. stavka 1. ZOL-a propisano je:

- za štete iz članka 78. točaka 1. i 2. ovoga Zakona oštećenici su dužni u roku od sedam dana od dana nastanka štete pisanim putem obratiti se lovoovlašteniku na čijem se području šteta dogodila, s tim da je lovoovlaštenik dužan u daljnjem roku od sedam dana odgovoriti oštećeniku.,

- nakon isteka rokova iz stavka 1. ovoga članka oštećenik je dužan u daljnjem roku od 30 dana predložiti lovoovlašteniku sklapanje sporazuma o naknadi štete, a lovoovlaštenik je dužan na takav prijedlog oštećenika odgovoriti u daljnjem roku od 30 dana te ako dođe do sklapanja sporazuma, taj sporazum predstavlja ovršnu ispravu (stavak 2. istog članak).,

- nakon isteka rokova iz stavaka 1. i 2. ovoga članka i ako ne dođe do sklapanja sporazuma iz stavka 2. ovoga članka, oštećenik se može obratiti tužbom radi naknade štete nadležnom sudu najkasnije u roku od tri godine od dana nastanka štete. Nadležni sud odbacit će tužbu ako oštećenik nije postupio na način naveden u stavcima 1. i 2. ovoga članka (stavak 3.).

Iz stanja spisa proizlazi da je tužitelj podmirio (platio) iznos imovinske štete nastale na osobnom automobilu oštećenice iz prometne nesreće umjesto tuženika, dakle učinio je isplatu za drugog pridržavajući pri tome pravo da (naknadno) tužbom u redovnom sudskom postupku zatraži od tuženog podmirenje učinjenog plaćanja (isplata s pravom na subrogaciju).

Odredbom članka 963. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine", broj 35/05 i 41/08) propisano je da isplatom naknade iz osiguranja prelaze na osiguratelja, po samom zakonu, do visine isplaćene naknade, sva osiguranikova prava prema osobi koja je po bilo kojoj osnovi odgovorna za štetu.

Dakle, osiguratelj isplatom naknade za štetu stupa u osiguranikov pravni položaj u vezi sa štetom za koju je isplaćena osigurnina. Osiguratelj stječe osiguranikovo pravo na zahtjev na naknadu štete od trećih osoba koje su potpuno ili djelomice odgovorne za nastanak štete za koju je isplaćena osigurnina.

Prema odredbi članka 352. stavka 1. ZPP-a u žalbi se ne mogu iznositi nove činjenice niti predlagati novi dokazi, osim ako se oni odnose na bitne povrede odredaba parničnog postupka zbog kojih se žalba može izjaviti. Tuženik uz žabu nije dostavio nikakav dokaz da se prije utuženja obratio lovoovlašteniku na čijem se području šteta dogodila.

Kako tužitelj nije postupio u smislu odredbe članka 82. stavka 1. i 2. ZOL-a, to je pravilno prvostupanjski sud odbacio tužbu pozivom na odredbu članka 82. stavak 3. ZOL-a,

("Argumentum per analogiam" - Odluka i rješenje Ustavnog suda broj U-I-3251/2023 od 08. listopada 2023., "NN" 127/24) pa je žalbu tužitelja valjalo odbiti temeljem članka 380. točke 2. ZPP-a, i odlučiti kao u izreci."

**Županijski sud u Splitu, GŽ-3060/2024-2 od 25. studenog 2024.**

**39**

**811.151**

*GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > POSTUPAK PRED PRVOSTUPANJSKIM SUDOM > TUŽBA > PREINAKA TUŽBE > OBJEKTIVNA*

*Zakon o parničnom postupku*

*(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22 i 155/23)*

Članak 190. stavak 1.

**Tužiteljica je uz postojeći zahtjev postavila i zahtjev za isplatu, kojeg je trebala postaviti do zaključenja prethodnog postupka, pa je pravilno prvostupanjski sud postupio kada takvu preinaku tužbe nije dopustio jer i po shvaćanju ovog suda nisu postojali razlozi koji bi opravdavali tu preinaku, zbog čega je žalba tužiteljice u tom dijelu neosnovana.**

„Neosnovano tužiteljica svojom žalbom pobija rješenje tog suda kojom joj nije dopuštena preinaka tužbe. To iz razloga jer je tužiteljica u tužbi iz podneska od 23. studenog 2023., uz postojeći zahtjev za nedopuštenost odluke o otkazu ugovora o radu i vraćanja na rad, istaknula i zahtjev za isplatu plaće, a kojoj preinaci tužbe se tuženik protivio. Naime, prema odredbi članka 190. stavka 1. ZPP-a tužitelj može preinačiti tužbu do zaključenja prethodnog postupka, a iznimno, prema stavku 2. tog članka, do zaključenja glavne rasprave ako bez svoje krivnje nije mogao preinačiti do zaključenja prethodnog postupka. Međutim, tužiteljica je sada uz postojeći zahtjev postavila i zahtjev za isplatu, kojeg je trebala postaviti do zaključenja prethodnog postupka, pa je pravilno prvostupanjski sud postupio kada takvu preinaku tužbe nije dopustio jer i po shvaćanju ovog suda nisu postojali razlozi koji bi opravdavali tu preinaku, zbog čega je žalba tužiteljice u tom dijelu neosnovana. I pored navedenog, ukazuje se da tužiteljica ima mogućnost za podnošenje posebne tužbe radi naknade plaće.“

**Županijski sud u Splitu, GŽ R-404/2024-3 od 14. studenog 2024.**

**40**

**811.16**

*GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > POSTUPAK PRED PRVOSTUPANJSKIM SUDOM > TUŽBA > POVLAČENJE TUŽBE*

*Zakon o parničnom postupku*

*(NN 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22 i 155/23)*

Članak 291. stavak 4.

**Podnošenjem prijedloga sudu kojim je zatražena odgoda ročišta, bez detaljnog iznošenja razloga i bez navođenja svih okolnosti koje se odnose na spriječenost stranke i njezina punomoćnika, stranka prihvaća i rizik da sud zaključi kako se radi o njezinu neopravdanom izostanku.**

„Iz stanja u spisu predmeta proizlazi kako je u postupku koji je prethodio donošenju pobijane odluke prvostupanjski sud utvrdio da tužiteljica, bez opravdanog razloga, nije pristupila na pripremno ročište koje je bilo određeno pred tim sudom za dan 25. ožujka 2024. u 10,15 sati, iako je bila uredno pozvana. Naime, prvostupanjski sud, obrazlažući odluku, navodi i kako je tužiteljica dana 6. travnja 2022. podnijela predmetnu tužbu radi utvrđenja bračne stečevine, na pripremno ročište određeno za 25. ožujka 2024. tužiteljica, iako uredno pozvana, nije pristupila, a svoj nedolazak opravdala je nezgodom u prometu, s tim što sudu nije o tomu dostavila nikakve dodatne informacije, nije navela ni kada i gdje bi se prometna nezgoda dogodila pa sud zaključuje kako se radi o neopravdanom izostanku. Stoga, kako se punomoćnik tuženika nije želio upustiti u raspravljanje, to da su ispunjeni zakonski uvjeti iz članka 291. stavka 4. ZPP-a te kako se smatra da je tužiteljica povukla tužbu.

Pravilno je prvostupanjski sud zaključio kako u konkretnom slučaju nisu postojali, odnosno nisu utvrđeni opravdani razlozi za odgodu ročišta, kako je to tužiteljica predložila, jer nije niti naveden bilo kakav dokaz za možebitnu odgodu, a razlog nedolaska koji je naveden kao prometna nezgoda, sam po sebi nužno ne upućuje i na zaključak o spriječenosti pristupa na ročište, posebno u okolnostima kada je tužiteljica već imala punomoćnika u postupku. Tužiteljica se na navedeni način sama dovela u stanje i izložila opasnosti da protivna stranka odbije raspravljati ili se udalji s ročišta, a i da sud ne prihvati prijedlog za odgodu ročišta. Stoga je prvostupanjski sud, sukladno odredbi članka 291. stavka 4. ZPP-a, pravilno odlučio kako se smatra da je tužiteljica povukla tužbu.

Tužiteljica u žalbi u bitnom osporava navedeni zaključak prvostupanjskog suda iznoseći svoje pravno stajalište u pogledu primjene citirane odredbe ZPP-a, polemizirajući sa stavom suda i pozivajući se na određene stavove iz sudske prakse prema kojima bi bilo odlučno utvrditi je li u ovakvom stanju stvari stranka "nedvojbeno iskazala volju da je zainteresirana za nastaviti postupak", međutim gubi iz vida kako se navedeno stajalište ne odnosi na one procesne odredbe koje su prisilnog karaktera (*ius cogens*, *ius strictum*) pa i na odredbu članka 291. stavka 4. ZPP-a. Podnošenjem prijedloga sudu kojim je zatražena odgoda ročišta, bez detaljnog iznošenja razloga i bez navođenja svih okolnosti koje se odnose na spriječenost stranke i njezina punomoćnika, prema stavu ovog suda dotična stranka, kako je već rečeno, prihvaća i rizik da sud zaključi kako se radi o njezinu neopravdanom izostanku, a s obzirom da predmetni prijedlog ničim nije bio argumentiran, to sud prvog stupnja i nije moga izvesti drukčiji zaključak od onog kako nisu postojali opravdani razlozi za nedolazak na ročište. Ovo tim prije što je u postupku tužiteljica (po tada privremenom punomoćniku) bila podnijela i prijedlog za povrat u prijašnje stanje zbog propuštenoga ročišta, koji prijedlog je, nota bene, odbačen pravomoćnim rješenjem prvostupanjskog suda.“

**Županijski sud u Splitu, Gž Ob-225/2024-2 od 15. listopada 2024.**

(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22 i 114/22)

Članak 164. stavak 2.

Članak 193. stavak 2.

Članak 380. stavak 3.

**U okolnostima konkretnog slučaja koje su detaljno izložene, uslijed nedolaska stranaka na pripremno ročište na koje su uredno pozvani njihovi punomoćnici nedvojbeno osam dana prije održavanja ročišta (članak 293. stavak 5. u svezi s odredbama članka 286. ZPP-a), prvostupanjski sud je i po ocjeni ovog suda pravilno utvrdio da zajednički prijedlog za odgodu ročišta zbog pokušaja mirnog rješenja spora, za što su stranke imale dovoljno vremena i razumijevanja suca koji je zbog toga višekratno ročište odgađao, ne predstavlja opravdani razlog za odgodu te da bi udovoljenje istom bilo protivno načelu ekonomičnosti iz članka 10. ZPP-a, pa su bile ispunjene pretpostavke propisane člankom 291. stavkom 4. ZPP-a za presumirano povlačenje tužbe.**

„Iz sadržaja spisa proizlazi:

- kako je tužba radi opoziva ugovora o darovanju podnesena elektroničkim podneskom zaprimljenim 11. listopada 2021.,

- kako je pripremno ročište zakazano za 12. srpnja 2022. na prijedlog tužiteljice (list 53 spisa) u kojem je navela da je zbog svoje teške bolesti i invalidnosti (kreće se pomoću invalidskih kolica) zatražila da se za postupanje odredi Stalna služba u Križevcima umjesto njoj udaljene Stalne Službe u Daruvaru radi toga zatraživši odgodu, sa čime se tužena stranka suglasila, rješenjem od 8. srpnja 2022. i odgođeno time da će se novo zakazati pisanim putem (list 61 spisa),

- kako su stranke suglasno predložile odgodu pripremnog ročišta zakazanog za 8. studenog 2022. jer da nastoje mirno riješiti spor (list 64), čemu je i udovoljeno rješenjem od 8. studenog 2022. i ročište odgođeno za 19. siječnja 2023. u 13,00 sati. (list 65 spisa)

- kako je punomoćnik tužitelja zatražio odgodu ročišta zakazanog za 19. siječnja 2023. za kraći rok jer da ima već zakazana dva ročišta u kaznenim predmetima istog dana, dostavljajući dokaze tome (list 66 do 71 spisa), čemu je i udovoljeno rješenjem od 17. studenog 2022. (list 72 spisa) te ročište odgođeno za 23. siječnja 2023. u 13,00 sati, koje je odgođeno zbog spriječenosti suca i određeno novo zakazati pismenim putem (list 74 spisa)

- kako je pripremno ročište zakazano za 28. ožujka 2023. u 10:15 kojeg dana nije održano

- kako je pripremno ročište zakazano za 17. travnja 2023. u 10,00 sati, na suglasan prijedlog za odgodu jer među strankama traju pregovori za mirno rješenje spora i punomoćnika tužiteljice kako je primio poziv 11. travnja 2024. pa nije mogao organizirati zamjenu u drugim zakazanim predmetima, odgođeno rješenjem od 17. travnja 2023. uz napomenu kako će novo ročište biti zakazano ukoliko u roku od 45 dana punomoćnici ne obavijeste sud o postignutom dogovoru (list 83 spisa),

- kako je ročište zakazano za 19. rujna 2023. u 12,00 sati, na zajednički prijedlog stranaka zaprimljen 18. rujna 2024. da je u tijeku pokušaj mirnog rješenja spora odgođeno za 21. studenog 2023. u 8,45 sati (list 85 spisa)

- kako su punomoćnici stranaka, radi pokušaja mirnog rješenja spora suglasno predložili odgodu pripremnog ročišta zakazanog za 21. studenog 2023. u 8,45 sati (podnesak zaprimljen elektroničkim putem 20. studenog 2023.)

Iz naprijed navedenog sadržaja spisa proizlazi kako je sud prvog stupnja osam puta zakazivao pripremno ročište za koje su stranke šest puta tražile odgodu, od čega četiri puta radi pokušaja mirnog rješenja spora.

Protivno žalbenim prigovorima tužiteljice, u okolnostima konkretnog slučaja koje su detaljno izložene, uslijed nedolaska stranaka na pripremno ročište na koje su uredno pozvani njihovi punomoćnici nedvojbeno osam dana prije održavanja ročišta (članak 293. stavak 5. u svezi s odredbama članka 286. ZPP-a), prvostupanjski sud je i po ocjeni ovog suda pravilno utvrdio da zajednički prijedlog za odgodu ročišta zbog pokušaja mirnog rješenja spora, za što su stranke imale dovoljno vremena i razumijevanja suca koji je zbog toga višekratno ročište odgađao, ne predstavlja opravdani razlog za odgodu te da bi udovoljenje istom bilo protivno načelu ekonomičnosti iz članka 10. ZPP-a, pa su bile ispunjene pretpostavke propisane člankom 291. stavkom 4. ZPP-a za presumirano povlačenje tužbe, pri čemu to što se prvostupanjski sud omaškom pozvao na odredbu iz članka 291. stavka 3. ZPP-a, ne utječe na pravilnost i zakonitost odluke.“

**Županijski sud u Splitu, GŽ-2963/2023-2 od 21. studenog 2023.**

**42**

**811.18**

*GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > POSTUPAK PRED PRVOSTUPANJSKIM SUDOM > TUŽBA > POSTUPAK PRIJE PODNOŠENJA TUŽBE KAD JE STRANKA U POSTUPKU REPUBLIKA HRVATSKA*

*Zakon o parničnom postupku*

*(NN 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 28/13 i 89/14, 70/19, 80/22, 114/22 i 155/23)*

Članak 186.a

Članak 186.a stavak 6.

**Kada između istih stranaka prethodi izvanparnični zemljišnoknjižni postupak u kojem su stranke bile u mogućnosti mirno riješiti sporno pitanje, tada nije potrebno postupiti sukladno odredbi članka 186.a ZPP-a tj. protivnoj stranci (RH) podnijeti zahtjev za mirno rješenje spora.**

„Iz spisa proizlazi da je tužitelj podnio predmetnu tužbu nakon što je vođen postupak osnivanja zemljišne knjige za k.o. [katastarska općina] i nakon što je rješenjem zemljišnoknjižnog suda upućen u parnicu radi ostvarivanja svojih prava predmetnom tužbom, jer je odbijen s prigovorom za ispravak uknjižbe.

Stoga osnovano žalitelj u žalbi ističe da su stranke već bile u izvanparničnom postupku i da je Republika Hrvatska svojim postupanjem odbila tužiteljev prijedlog za mirno rješenje spora.

Naime, kako je između istih stranaka vođen ispravni postupak nakon osnivanja zemljišne knjige za k.o. [katastarska općina] broj Z-27867/2022, u kojem je odbijen prigovor tužitelja iz ovog postupka i upućen je na ostvarivanje prava u parničnom postupku, to su prema mišljenju žalbenog suda, žalbeni navodi osnovani.

Kada između istih stranaka prethodi izvanparnični zemljišnoknjižni postupak u kojem su stranke bile u mogućnosti mirno riješiti sporno pitanje, tada nije potrebno postupiti

sukladno navedenoj zakonskoj odredbi tj. protivnoj stranci podnijeti zahtjev za mirno rješenje spora.

Tužena je sudjelovala u zemljišnoknjižnom postupku i usprotivila se upisu prava vlasništva na ime tužitelja, pa stoga osnovano tužitelj ukazuje da nema zakonske osnove postupiti u skladu s odredbom članka 186.a ZPP-a.“

**Županijski sud u Splitu, Gž Zk-183/2024-2 od 18. lipnja 2024.**

**43**

**811.21**

*GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > POSTUPAK PRED PRVOSTUPANJSKIM SUDOM > SUDJELOVANJE TREĆIH OSOBA U PARNICI > SUDJELOVANJE UMJEŠAČA*

*Zakon o parničnom postupku*

*(NN 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08,123/08, 57/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22 i 155/23)*

Članak 206. stavak 1.

**U okolnostima kada postoji bilo kakav upis (pa i upis zabilježbe pokretanja postupka) na nekretninama koje su u vlasništvu prijavljenoga umješača, a koji upis je zatražila druga osoba i koji upis može utjecati na zemljišnoknjižno stanje, prijavljeni umješač u načelu ima pravni interes za stupanje u parnicu koju vodi ta druga osoba i u kojoj ističe svoja prava u pogledu njegove nekretnine.**

„Iz spisa predmeta proizlazi kako je pobijanim rješenjem prvostupanjski sud odbacio žaliteljev prijedlog za sudjelovanje u postupku u svojstvu umješača na strani tuženika-protutužitelja (dalje tuženik), držeći kako žalitelj nema pravni interes za miješanje u postupku u smislu članka 206. stavka 1. ZPP-a.

Prema stanju u spisu predmeta, predmetni parnični postupak pokrenut je tužbom radi isplate iznosa od 211.546,00 EUR-a i radi prijenosa u tužiteljevo vlasništvo suvlasničkoga dijela nekretnina k.o. [katastarska općina], a sve temeljem Ugovora o suradnji od 29. studenoga 2018., a tužitelj je u tom postupku 6. veljače 2019. podnio i prijedlog za određivanje privremene mjere radi osiguranja novčane tražbine zabranom otuđenja ili opterećenja nekretnine označene kao kč. br. [katastarska čestica], Z.U. [broj ZK uloška], k.o. [katastarska općina] Na navedenim nekretninama je u zemljišnoj knjizi dana 28. siječnja 2021., pod brojem Z-3107/2021, zaprimljen prijedlog za uknjižbu te potom i upisano pravo vlasništva na ime IB, kako je to vidljivo iz priloženoga Izvatka iz zemljišne knjige. Također, iz Izvatka iz zemljišne knjige proizlazi i kako je u trenutku donošenja pobijanoga prvostupanjskog rješenja u zemljišnoj knjizi za k.o. [katastarska općina] u Z.U. [broj ZK uloška], na dotičnim nekretninama, pored ostaloga na suvlasničkom dijelu IB, bila upisana i zabilježba odbačenog prijedloga rješenje broj Z-35140/2020 (Z-4338/2019), za zabilježbu pokretanja ovršnog postupka broj P-312/2019, u pravnoj stvari tužitelja GS.

U takvom stanju stvari, prema shvaćanju ovog drugostupanjskog suda, prvostupanjski sud je pogrešno smatrao kako, s obzirom da je odbačen prijedlog za zabilježbu pokretanja postupka osiguranja broj P-312/19 i naložena uspostava knjižnog stanja prije provedbe rješenja Z-4338/2019, prijavljeni umješač IB, već samo zbog toga, nema pravni interes za miješanje u postupku, a pritom taj sud uopće nije cijenio upise u zemljišnoj knjizi, iako je umješač predložio izvođenje dokaza pregledom podataka iz zemljišne knjige. Ovo stoga jer, u

okolnostima kada postoji bilo kakav upis (pa i upis zabilježbe pokretanja postupka) na nekretninama koje su u vlasništvu prijavljenoga umješača, a koji upis je zatražila druga osoba i koji upis može utjecati na zemljišnoknjižno stanje, prijavljeni umješač u načelu ima pravni interes za stupanje u parnicu koju vodi ta druga osoba i u kojoj ističe svoja prava u pogledu njegove nekretnine. Dakle, s pravom žalitelj u žalbi ističe kako prvostupanjski sud, očito zbog pogriješnoga pravnog stava, nije niti utvrđivao recentno stanje zemljišne knjige (te kako i dalje na žaliteljevim nekretninama postoji i upis zabilježbe pokretanja postupka radi privremene mjere), a bez utvrđenja tih činjenica taj sud nije mogao niti pravilno odlučiti o predmetnom“

**Županijski sud u Splitu, GŽ-1542/2024-2 od 3. srpnja 2024.**

**44**

**811.818.3**

*GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > PARNIČNI POSTUPAK > POSTUPAK PRED PRVOSTUPANJSKIM SUDOM > PRESUDA > VRSTE PRESUDA > NEKONTRADIKTORNE PRESUDE > PRESUDA ZBOG OGLUHE*

*Obiteljski zakon*

*(NN 103/15, 98/19, 47/20, 49/23 i 156/23)*

Članak 285.

*Zakon o parničnom postupku*

*(NN 53/91, 91/92, 112/99, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22 i 155/23)*

Članak 331.b

**Nema uvjeta za donošenje presude zbog ogluhe u situaciji kada tužba sadrži činjenične navode u pogledu povećanih potreba tužitelja, ali, osim tvrdnje kako tuženik redovito uplaćuje uzdržavanje određeno odlukom čija se izmjena traži u ovom postupku, ne sadrži činjenične tvrdnje iz kojih bi se mogao izvesti zaključak o mogućnosti tuženika da doprinosi povećani iznos uzdržavanja za svoga sina.**

„Naime, u ovom predmetu mlt. tužitelj traži izmjenu visine uzdržavanja koju je u obvezi doprinositi tuženik kao otac određenu presudom Općinskog suda u Karlovcu, Stalne službe u Ogulinu poslovni broj P Ob-67/21 od 19. listopada 2021., a koja presuda nije priložena uz tužbu.

U konkretnom slučaju tužba sadrži činjenične navode u pogledu povećanih potreba tužitelja, ali, osim tvrdnje kako tuženik redovito uplaćuje uzdržavanje određeno odlukom čija se izmjena traži u ovom postupku, ne sadrži činjenične tvrdnje iz kojih bi se mogao izvesti zaključak o mogućnosti tuženika da doprinosi povećani iznos uzdržavanja za svoga sina, pa, za sada, osnovanost tužbenog zahtjeva ne proizlazi iz činjenica navedenih u tužbi.

Zbog izloženog razloga, dakle, pobijana presuda donesena je protivno odredbi članka 331.b ZPP-a, a time je ostvarena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točke 5. ZPP-a, na koju povredu se tuženik opisno poziva u žalbi, pa je po odredbi članka 369. stavka 1. ZPP-a odlučeno kao u izreci.“

**Županijski sud u Splitu, GŽ Ob-25/2025-3 od 5. veljače 2025.**

*GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > IZVANPARNIČNI POSTUPAK > OPĆENITO*

*Zakon o sudskom vanparničnom postupku*

*("Službene novine" Kraljevine Jugoslavije, broj 45/34, koja se primjenjuje na temelju članka 1. i 2. Zakona o načinu primjene pravnih propisa donesenih prije 6. travnja 1941. – "Narodne novine", broj 73/91).*

Članak 119. stavak 1.

**Kako u ovom predmetu još nije donesena pravomoćna odluka o zatvaranju sudskog pologa, to konkretni predmet još nije dovršen, budući da se osnivanje sudskog pologa dovršava odlukom o zatvaranju sudskog pologa, nakon što je predmet pologa ili predan korisniku pologa ili je sudskom odlukom prenesen u korist državnog proračuna Republike Hrvatske ili je sudskom odlukom određeno da će se predmet pologa neznatne vrijednosti uništiti.**

**Stoga se predmetni slučaj, kako je to sud prvog stupnja pravilno zaključio treba dovršiti prema pravnim pravilima koji su bili na snazi do stupanja na snagu Zakona o izvanparničnom postupku, a to su pravna pravila iz Zakona o sudskom vanparničnom postupku ("Službene novine" Kraljevine Jugoslavije broj 45/34, koja se primjenjuje na temelju članka 1. i 2. Zakona o načinu primjene pravnih propisa donesenih prije 6. travnja 1941. – "Narodne novine", broj 73/91).**

„Sukladno odredbi članka 119. stavka 1. Zakona o izvanparničnom postupku ("Narodne novine", broj 59/23) postupci koji su bili pokrenuti, a nisu dovršeni do stupanja na snagu Zakona, dovršit će se prema propisima i pravnim pravilima koji su bili na snazi, odnosno koji su se primjenjivali do stupanja na snagu tog Zakona.

Kako u ovom predmetu još nije donesena pravomoćna odluka o zatvaranju sudskog pologa, to konkretni predmet još nije dovršen, budući da se osnivanje sudskog pologa dovršava odlukom o zatvaranju sudskog pologa, nakon što je predmet pologa ili predan korisniku pologa ili je sudskom odlukom prenesen u korist državnog proračuna Republike Hrvatske ili je sudskom odlukom određeno da će se predmet pologa neznatne vrijednosti uništiti.

Stoga se predmetni slučaj, kako je to sud prvog stupnja pravilno zaključio treba dovršiti prema pravnim pravilima koji su bili na snazi do stupanja na snagu Zakona o izvanparničnom postupku, a to su pravna pravila iz Zakona o sudskom vanparničnom postupku ("Službene novine" Kraljevine Jugoslavije, broj 45/34, koja se primjenjuje na temelju članka 1. i 2. Zakona o načinu primjene pravnih propisa donesenih prije 6. travnja 1941. – "Narodne novine", broj 73/91).“

**Županijski sud u Splitu, GŽ-2695/2024-2 od 7. siječnja 2025.**

*GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OPĆENITO O OVRŠNOM POSTUPKU I POSTUPKU OSIGURANJA > ODREĐENA POSTUPOVNA PITANJA > PRAVNI LIJEKOVI*

*Ovršni zakon*

*(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20, 114/22 i 06/24)*

Članak 59.

Članak 60.

Članak 61.

Članak 67.

Članak 103.

**Treća osoba koja ističe da ima pravo na nekretninu koja je predmet ovrhe, ovlaštena je na podnošenje žalbe u ovršnom postupku protiv rješenja donesenog u provedbi ovrhe.**

„Prvostupanjskim rješenjem pod poslovnim brojem Ovr-1604/15 od 23. veljače 2024. godine odbijen je prijedlog treće osobe VP zaprimljen dana 31. siječnja 2024. za odgodom ovrhe kao neosnovan.

Ovdje treba kazati da je prvostupanjski sud pogrešno primijenio odredbe članka 103. te 59-61. i članka 67. OZ-a, na koje se u rješenju pozvao, kada je smatrao da treća osoba V. P. kao sudionik u predmetnom postupku nije ovlaštena za izjavljivanje žalbe protiv rješenja o dosudi.

Naime, kako i proizlazi iz sadržaja spisa predmeta, VP ima status sudionika u predmetnom postupku kao treća osoba koja ističe kako ima prava na nekretnini koja je premet ovrhe, koja sprječavaju ovrhu, a time i njezinu provedbu.

U navedenoj situaciji, prema pravnom shvaćanju ovoga suda, treća osoba VP je ovlaštena na podnošenje žalbe u predmetnom ovršnom postupku protiv rješenja donesenog u provedbi ovrhe, u ovom slučaju, protiv rješenja o dosudi nekretnine koja je predmet ovrhe.

Naime, u konkretnom slučaju, sud nije uzeo u obzir načelo djelotvornosti (članak 47. Povelje o temeljnim pravima Europske unije, u vezi sa člankom 4. i 6. Ugovora o Europskoj uniji, člankom 141.c stavkom 3. i člankom 141.d. Ustava Republike Hrvatske) kao opće načelo koje služi kao osiguranje da će se pravo Europske Unije primjenjivati na koherentan način u državama članicama i da će se time pružiti svim građanima Unije jednaka zaštita prava i obaveza koja proizlaze iz prava EU, odnosno kumulativno načela jednakosti i djelotvornosti kojim se jamči jednaka kvaliteta zaštite u svim državama članicama. Člankom 47. citirane Povelje regulirano je pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje te je stavkom 1. propisano da svatko čija su prava i slobode zajamčeni pravom Unije povrijeđeni ima pravo na djelotvoran pravni lijek pred sudom, u skladu s uvjetima utvrđenima ovim člankom.“

**Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-535/2024-2 od 22. studenog 2024.**

*GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OPĆENITO O OVRŠNOM POSTUPKU I POSTUPKU OSIGURANJA > ODREĐENA POSTUPOVNA PITANJA > TROŠKOVI POSTUPKA*

*Ovršni zakon*

*(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17 i 131/20)*

Članak 14. stavak 4.

**U situaciji u kojoj je određena predložena ovrha na temelju ovršne isprave s iskazanom potvrdom ovršnosti, nedvojbeno je da razlog obustave ovrhe, odnosno, naknadno ukidanje navedene potvrde ovršnosti, ne može biti krivnja ovrhovoditelja.**

„Naime, u trenutku podnošenja predmetnog ovršnog postupka, 31. prosinca 2020., predmetna ovršna isprava nije bila ni pravomoćno ukinuta, preinačena, poništena, stavljena izvan snage, ni na drugi način određeno da je bez učinka, niti je potvrda o ovršnosti bila ukinuta, već je pravomoćno ukinuta tek rješenjem prvostupanjskog suda od 24. studenog 2023.

Dakle, u situaciji u kojoj je određena predložena ovrha na temelju ovršne isprave s iskazanom potvrdom ovršnosti, nedvojbeno je da razlog obustave ovrhe, odnosno, naknadno ukidanje navedene potvrde ovršnosti, ne može biti krivnja ovrhovoditelja.

Slijedom navedenog, ovaj sud ne može prihvatiti stajalište prvostupanjskog suda da je ovrhovoditelj neosnovano prouzročio troškove ovršeniku.

Za navesti je i da je na sastanku predsjednika Građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanom 31. ožujka 2021., pod poslovnim brojem Su Iv-162/2021, zauzeto pravno shvaćanje koje glasi: Ako je do obustave ovrhe došlo krivnjom ovrhovoditelja, primjerice radi neplaćanja predujma, nedostavljanja adrese, nepostupanja ovrhovoditelja po nalogu suda i slično, tada ovrhovoditelj nema pravo na naknadu troškova ovršnog postupka.

Analognom primjenom navedenog pravnog shvaćanja, za zaključiti je da, ako su razlozi obustave nastali bez krivnje ovrhovoditelja, a što je u konkretnoj situaciji nedvojbeno slučaj, pravilno ovrhovoditelj u žalbi navodi da je ovršenik taj koji je trebao naknaditi troškove postupka suprotne strane, iako takav zahtjev nije postavio.“

**Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-778/2024-2 od 10. siječnja 2025.**

*GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OPĆENITO O OVRŠNOM POSTUPKU I POSTUPKU OSIGURANJA > ODREĐENA POSTUPOVNA PITANJA > TROŠKOVI POSTUPKA > NAKNADA*

*Tarifa o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika*  
*(NN 138/23)*

Tbr. 36. stavak 2.

**Sukladno odredbi Tbr. 36. stavku 2. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“, broj 138/23; dalje u tekstu: Tarifa), za izvid ili pribavu pravomoćnosti ili izvršnosti presude, rješenja i platnih naloga odvjetniku se priznaje trošak od 25 bodova. U Tarifi se nigdje ne uvjetuje da stranka mora dokazati da je upravo njen punomoćnik pribavio klauzulu pravomoćnosti ili ovršnosti, već jednostavno taj trošak pripada stranci ili u ovom slučaju ovrhovoditelju bez obzira tko je pribavio klauzulu pravomoćnosti i ovršnosti.**

„Iz obrazloženja odbijajuće odluke proizlazi kako prvostupanjski sud ocjenjuje neosnovanim zahtjev za naknadom troška koji se odnosi na pribavu klauzule pravomoćnosti i ovršnosti, jer ovrhovoditelj nije dokazao kako mu je nastao predmetni trošak.

Međutim, osnovano ovrhovoditelj u žalbi ističe da je ovakav stav prvostupanjskog suda pogrešan i neosnovan.

Naime, sukladno odredbi Tbr. 36. stavku 2. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“, broj 138/23; dalje u tekstu: Tarifa), za izvid ili pribavu pravomoćnosti ili izvršnosti presude, rješenja i platnih naloga odvjetniku se priznaje trošak od 25 bodova. U Tarifi se nigdje ne uvjetuje da stranka mora dokazati da je upravo njen punomoćnik pribavio klauzulu pravomoćnosti ili ovršnosti, već jednostavno taj trošak pripada stranci ili u ovom slučaju ovrhovoditelju bez obzira tko je pribavio klauzulu pravomoćnosti i ovršnosti. U potpunosti je neprihvatljivo da bi se taj trošak koji predviđa Tarifa morao dokazivati na način da je upravo punomoćnik stranke koji je odvjetnik išao na sud ili na drugi način podneskom od suda zatražio dostavu potvrde pravomoćnosti ili ovršnosti. Stoga, kod naplate troškova izravne naplate ovrhovoditelj, zastupan po punomoćniku, ima pravo na naknadu troška za radnju pribave klauzule pravomoćnosti i ovršnosti i ne mora dokazivati tko je tu radnju obavio (tako i Vrhovni sud Republike Hrvatske u odluci Rev-74/2023-2 od 14. veljače 2023.).“

**Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-1032/2024-2 od 27. prosinca 2024.**

**49**

**831.011.15**

*GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OPĆENITO > OVRŠNA I VJERODOSTOJNA ISPRAVA > OVRŠNA ISPRAVA > VRSTE > DRUGA ISPRAVA KOJA JE ZAKONOM ODREĐENA KAO OVRŠNA ISPRAVA > NAGODBA SKLOPLJENA U POSTUPKU PRED SUDOVIMA ČASTI PRI KOMORAMA U REPUBLICI HRVATSKOJ*

*Ovršni zakon*

*(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20 i 114/22)*

Članak 23. točka 4.

*Zakon o komunalnom gospodarstvu*

*(NN 68/18, 110/18 i 32/20)*

Članak 76. stavak 1. i 2.

Članak 83.

*Zakon o komunalnom gospodarstvu*

(NN 36/95, 109/95, 21/96, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 56/13, 94/13, 153/13, 147/14, 36/15 i 68/18)

Članak 24. stavak 7.

*Opći porezni zakon*

(NN 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 42/20 i 114/22)

Članak 140. stavak 1. i 2. točka 5.

**Rješenje o ovrsi komunalnog doprinosa kojom je utvrđena novčana tražbina predstavlja ovršnu ispravu.**

„Prijedlog za osiguranje prisilnim zasnivanjem založnog prava na nekretnini protivnika osiguranja podnesen je radi osiguranja novčane tražbine predlagatelja osiguranja, a sve na temelju izvršnog rješenja o ovrsi Grada Splita, Upravnog odjela za komunalno gospodarstvo i redarstvo, Klasa: UP/I-415-01/16-21/00148, Ur. broj: 2181/01-11-00/01-16-0001 od 15. ožujka 2016. Navedenim rješenjem o ovrsi komunalnog doprinosa određena je ovrha komunalnog doprinosa pljenidbom i prijenosom novčanih sredstava ovršenika po svim računima i oročenim sredstvima u svim bankama.

Prvostupanjski je sud donio pobijano rješenje smatrajući da rješenje o ovrsi Grada Splita, Upravnog odjela za komunalno gospodarstvo i redarstvo, Klasa: UP/I-415-01/16-21/00148, Ur. broj: 2181/01-11-00/01-16-0001 od 15. ožujka 2016., uz priloženi obračun zakonske zatezne kamate, nema svojstvo ovršne isprave temeljem odredbe članka 23. točke 4. OZ-a, kojom je odredbom propisano da, ovršne isprave jesu ovršna odluka donesena u upravnom postupku i ovršna nagodba sklopljena u upravnom postupku ako glase na ispunjenje novčane obveze, ako zakonom nije drukčije određeno.

Pravilno žalitelj ukazuje na odredbu članka 83. Zakona o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“, broj 68/18, 110/18 i 32/20; dalje u tekstu: ZKG) kojom je stavkom 1. propisano da rješenje o komunalnom doprinosu donosi upravno tijelo jedinice lokalne samouprave nadležno za poslove komunalnog gospodarstva odnosno jedinstveni upravni odjel (u daljnjem tekstu: upravno tijelo) u skladu s odlukom o komunalnom doprinosu u postupku pokrenutom po službenoj dužnosti ili po zahtjevu stranke. Odredbom članka 76. stavka 1. ZKG-a propisano je da je komunalni doprinos je novčano javno davanje koje se plaća za korištenje komunalne infrastrukture na području cijele jedinice lokalne samouprave i položajne pogodnosti građevinskog zemljišta u naselju prilikom građenja ili ozakonjenja građevine, ako ovim Zakonom nije propisano drukčije.

Ono što je relevantno za ovaj postupak je da je stavkom 2. ZKG-a propisano da se rješenje iz stavka 1. toga članka donosi i ovršava u postupku i na način propisan zakonom kojim se uređuje opći odnos između poreznih obveznika i poreznih tijela koja primjenjuju propise o porezima i drugim javnim davanjima, ako ovim Zakonom nije propisano drukčije. Za navesti je da je i člankom 24. stavkom 7. (članak 32) Zakona o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“, broj 36/95, 109/95, 21/96, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 56/13, 94/13, 153/13, 147/14, 36/15 i 68/18; dalje u tekstu: ZKG/15) bilo propisano da se izvršno rješenje o komunalnom doprinosu izvršava upravno tijelo iz stavka 2. ovoga članka u postupku i na način određen propisima o prisilnoj naplati poreza na dohodak odnosno dobit.

Odredbom članka 140. stavka 1. Općeg poreznog zakona („Narodne novine“, broj 115/16, 106/18, 121/19, 32/20, 42/20 i 114/22) propisano je da se ovrha se provodi na temelju ovršne ili vjerodostojne isprave. U stavku 2. toč 5. istog članka propisano je da je ovršna isprava iz stavka 1. toga članka i rješenje o ovrsi.“

**Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-895/2024-2 od 20. studenog 2024.**

**50**

**831.011.16**

*GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OPĆENITO > OVRŠNA I VJERODOSTOJNA ISPRAVA > OVRŠNA ISPRAVA > VRSTE > DRUGA ISPRAVA KOJA JE ZAKONOM ODREĐENA KAO OVRŠNA ISPRAVA*

*Zakon o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine (NN 92/96, 39/99, 42/99, 92/99, 43/00, 131/00, 27/01, 65/01, 118/01, 80/02 i 81/02)*

Članak 41.

Članak 43.

*Ovršni zakon*

*(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20, 114/22 i 155/23)*

Članak 29. stavak 1. i 2.

**Iako djelomično rješenje predstavlja ovršnu ispravu prema odredbi članka 43. u svezi članka 41 ZNI-a, isto nije podobno za ovrhu u smislu odredbe članka 29. stavka 1. i 2. OZ-a, jer ne sadrži nalog za udaljenje osoba i stvari iz spornog prostora te za njegovu predaju ovrhovoditeljima u posjed, a pogotovo ne takav nalog ovršeniku.**

„Pobijano rješenje o ovrsi doneseno je na temelju ovršne isprave – djelomičnog rješenja u smislu odredbe članka 23. točke 7. OZ-a donesene primjenom odredbi Zakona o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine („Narodne novine“, broj 92/96, 39/99, 42/99, 92/99, 43/00, 131/00, 27/01, 65/01, 118/01, 80/02 i 81/02; dalje u tekstu: ZNI) kojim se, između ostalog, ovrhovoditeljima odnosno, njihovim pravnim prednicima daje u vlasništvo poslovni prostor koji se sastoji od jedne prostorije u prizemlju ulične zgrade, ukupne površine 31,76 m<sup>2</sup> (toč. I izreke), te je određeno kako je obveznik naknade Grad Zagreb (točka II. izreke). Isto tko, odlučeno je da se danom pravomoćnosti rješenja po sili Zakona raskidaju svi ugovori o zakupu na neodređeno vrijeme, a vlasnik ne može tražiti ispražnjenje i predaju u posjed poslovnog prostora prije isteka roka od godine dana od pravomoćnosti djelomičnog rješenja te da zakupnici nisu dužni poslovne prostore predati u posjed vlasniku sve dok im ne isplati naknadu za učinjena ulaganja (točka III. Izreke). Pod točkom IV. izreke djelomičnog rješenja je određeno kako ono ima snagu ovršne isprave istekom roka iz točke III. rješenja a za provođenje postupka ispražnjenja i predaje poslovnog prostora vlasniku, nadležan je sud. (točka IV. izreke).

Odredbom članka 41. stavka 1. ZNI propisno je da Ugovori o zakupu poslovnoga prostora sklopljeni na određeno ili neodređeno vrijeme raskidaju se po sili zakona danom pravomoćnosti rješenja o utvrđivanju prava vlasništva. Ako je ugovor o zakupu poslovnog prostora sklopljen na neodređeno vrijeme vlasnik ne može tražiti ispražnjenje i predaju u posjed poslovnoga prostora prije isteka roka od godine dana računajući od dana

pravomoćnosti rješenja iz stavka 1. ovoga članka. (stavak 2.). Zakupnik nije dužan poslovni prostor predati u posjed vlasniku, neovisno o tome da li je ugovor o zakupu sklopljen na određeno ili neodređeno vrijeme, sve dok mu vlasnik ne isplati naknadu za učinjena ulaganja, na temelju njihovog međusobnog ugovora ili pravomoćne sudske odluke, ako se drukčije ne sporazume. (stavak 4.). Odredbom članka 43. stavka 1. ZNI propisano je da pravomoćno rješenje o utvrđivanju prava vlasništva poslovnoga prostora ima snagu ovršne isprave istekom roka iz članka 41. toga Zakona.

Odredbom članka 29. stavka 1. OZ-a propisano je da ovršna isprava podobna je za ovrhu ako su u njoj naznačeni vjerovnik i dužnik te predmet, vrsta, opseg i vrijeme ispunjenja obveze. Ako je ovršna isprava odluka kojom je naloženo ispunjenje tražbine na neko davanje ili činjenje, u njoj mora biti određen i rok za dobrovoljno ispunjenje (stavak 2.).

Slijedom iznesenog, iako djelomično rješenje predstavlja ovršnu ispravu prema odredbi članka 43. u svezi članka 41 ZNI-a, isto nije podobno za ovrhu u smislu odredbe članka 29. stavka 1. i 2. OZ-a, jer ne sadrži nalog za udaljenje osoba i stvari iz spornog prostora te za njegovu predaju ovrhovoditeljima u posjed, a pogotovo ne takav nalog ovršeniku. Navedeno pravno shvaćanje zauzeto je i u odluci Županijskog suda u Zagrebu broj Gž Ovr-2286/2023-2 od 2. siječnja 2024. u predmetu koji je pokrenut prijedlogom za ovrhu istih ovrhovoditelj protiv drugog ovršenika, no sve temeljem iste ovršne isprave djelomičnog rješenja i u odnosu na drugi poslovni prostor. Za naglasiti je da su ovrhovoditelji podnijeli prijedlog za dopuštenje revizije protiv navedenog rješenja Županijskog suda u Zagrebu, kojim je preinačeno rješenje Općinskog građanskog suda u Zagrebu broj Ovr-624/2023-6 od 23. svibnja 2023. postavljajući pitanje koje drže važnim za rješenje spora, ali i za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni te za razvoj prava u sudskoj praksi, a koje glasi: „Je li pravomoćno djelomično rješenje o povratu nadležnog upravnog organa kojim se daju ovlaštenicima naknade u vlasništvo poslovni prostori, kao ovršna isprava podobna za ovrhu radi ispražnjenja i predaju nekretnine u vlasnički posjed slobodne od osoba i stvari, temeljem članka 29. Ovršnog zakona (posebno stavak 1. i 2. članka 29. OZ-a)“. Rješenjem Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Revd-2068/2024-2 od 15. svibnja 2024. odbijen je prijedlog ovrhovoditelja za dopuštenje revizije u dijelu koji se odnosi na postavljeno pravno pitanje, te je odbačen prijedlog ovrhovoditelja za dopuštenje revizije u dijelu koji se odnosi na povredu temeljnih prava zajamčenih Ustavom Republike Hrvatske i Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.“

**Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-612/2023-2 od 21. listopada 2024.**

**51**

**831.011.3**

*GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OPĆENITO > OVRŠNA I VJERODOSTOJNA ISPRAVA > OVRŠNA ISPRAVA > PODOBNOST OVRŠNE ISPRAVE ZA OVRHU*

*Ovršni zakon*

*(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 i 73/17)*

Članak 21. stavak 1.

**Sudovi koji postupaju po, među ostalim, vjerodostojnim ispravama, zadužnicama, javnobilježničkim aktima ili solemniziranim privatnim ispravama koji proizlaze iz potrošačkih ugovora, u ovom slučaju ovršni sud, imaju ovlaštenje i dužnost po službenoj**

**dužnosti paziti na ništetnost ugovornih odredaba potrošačkih ugovora, neovisno o inicijativi stranke potrošačkog ugovora. Na taj način, nacionalni sudovi u Republici Hrvatskoj osiguravaju sudsku kontrolu koju zahtijeva pravo Europske unije.**

„U konkretnom slučaju potrebno je utvrditi jesu li Ugovor o dugoročnom kreditu broj 520-28/2006 od 31. svibnja 2006., te Ugovor o kratkoročnom kreditu broj 520-48/2008 od 17. lipnja 2008. potrošački ugovori, odnosno proizlazi li tražbina iz potrošačkog ugovora. Ukoliko ovršna isprava nije prošla sudsku kontrolu, a radi se o potrošačkim ugovorima, tada je prvostupanjski sud je dužan, u skladu s iznesenim zaključkom i Smjernicama, po službenoj dužnosti ispitati sadrže li predmetne ovršne isprava nepoštene (ništetne) odredbe. Stoga će prvostupanjski sud u nastavku postupka postupiti sukladno Zaključku sa sastanka predsjednika Građanskih odjela županijskih sudova i Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanog 11. ožujka 2022. nakon čega će donijeti novu na zakonu osnovanu odluku.

Sukladno navedenom zaključku, sudovi koji postupaju po, među ostalim, vjerodostojnim ispravama, zadužnicama, javnobilježničkim aktima ili solemniziranim privatnim ispravama koji proizlaze iz potrošačkih ugovora, u ovom slučaju ovršni sud, imaju ovlaštenje i dužnost po službenoj dužnosti paziti na ništetnost ugovornih odredaba potrošačkih ugovora, neovisno o inicijativi stranke potrošačkog ugovora. Na taj način, nacionalni sudovi u Republici Hrvatskoj osiguravaju sudsku kontrolu koju zahtijeva pravo Europske unije.

U sumnji jesu li pojedine odredbe ništetne sud će ovršenika uputiti u parnicu radi nedopustivosti ovrhe, a dok se ne odluči je li ovrha nedopuštena, sud će odgoditi ovrhu po službenoj dužnosti. Na isti način će sud postupiti i povodom žalbe nakon proteka roka, a i u stadiju provedbe ovrhe.“

**Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-363/2024-2 od 12. studenog 2024.**

**52**

**831.041.14**

*GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OPĆENITO > PREDLAGANJE I ODREĐIVANJE OVRHE > PRAVNI LJJEKOVI STRANAKA PROTIV RJEŠENJA O OVRSI > PRAVNI LJJEKOVI PROTIV RJEŠENJA O OVRSI NA TEMELJU OVRŠNE ISPRAVE > ŽALBA PROTIV RJEŠENJA O OVRSI > UPUĆIVANJE NA PARNICU U POVODU ŽALBE*

*Ovršni zakon*

*(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20, 114/22 i 6/24)*

Članak 50. stavak 1. točka 7.

**U parnici o nedopuštenosti ovrhe ne raspravlja se o razlozima iz kojih ovršenik nije upućen u parnicu, već samo o razlozima zbog kojih je upućen u parnicu.**

„Neosnovano žalitelj žalbenim navodima osporava pravilnost i zakonitost pobijane presude ukazujući na nepotpunost odlučnih činjeničnih utvrđenja, pa s tim u svezi i pogrešnu primjenu materijalnog prava od strane suda prvog stupnja.

U ovoj fazi postupka nije bilo sporno da je rješenjem ovog suda posl.br. Ovr-999/17 od 20. veljače 2017. tužitelj upućen pokrenuti parnicu radi proglašenja pljenidbe i prijenosa

nedopuštenim iz razloga članka 50. stavka 1. točke 7. Ovršnog zakona („Narodne novine“, broj 112/12, 25/13 i 93/14; dalje u tekstu: OZ/12), kojom je propisano da protiv rješenja o ovrši ovršenik može izjaviti žalbu ako ovrhovoditelj nije ovlašten tražiti ovrhu na temelju ovršne isprave, odnosno ako nije ovlašten na temelju nje tražiti ovrhu protiv ovršenika.

S pravom prvostupanjski sud ukazuje kako se navedeni žalbeni razlog odnosi na pitanje pasivne i aktivne legitimacije, a ne na druge moguće razloge zašto se ne bi smjela provesti ovrha pri čemu je navedeno rješenje o upućivanju u parnicu s uputom na pravu na žalbu doneseno u vrijeme važenja odredaba ranijeg Ovršnog zakona te je tužitelj mogao izjaviti žalbu protiv tog rješenja ako je smatrao da je trebao biti upućen još iz kojeg razloga (za razliku od kasnijih zakonskih rješenja kad se ovršenike upućuje u parnicu zaključkom bez prava na žalbu).

Naime, u parnici o nedopuštenosti ovrhe ne raspravlja se o razlozima iz kojih ovršenik nije upućen u parnicu, već samo zbog onog razloga zbog kojeg je upućen u parnicu, koji pravni stav je zauzet u brojnim odlukama, a na koje prvostupanjski sud (i to Županijskog suda u Splitu Gž-371/19-2 od 12. rujna 2019., Županijskog suda u Zagrebu Gž-2527/15-2 od 29. svibnja 2018., i Županijskog suda u Varaždinu Gž-1641/20-2 od 20. siječnja 2021.).“

**Županijski sud u Splitu, Gž-1321/2024-3 od 24. listopada 2024.**

**53**

**831.073**

*GRADANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OPĆENITO > PREDLAGANJE I ODREĐIVANJE OVRHE > ODGODA, OBUSTAVA I DOVRŠETAK OVRHE > DOVRŠETAK OVRHE*

*Ovršni zakon*

*(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 i 73/17)*

Članak 73. stavak 1.

**Ovrha radi ispražnjenja i predaje nekretnine u smislu odredbe članka 73. stavka 1. OZ-a dovršena je kada je provedeno iseljenje ovršenika iz nekretnine i predaja iste slobodne od osobe i stvari u posjed ovrhovoditelju.**

„Prvostupanjski sud je odbacio kao nepravovremen zahtjev za naknadu troškova temeljem utvrđenja da kupac zahtjev za naknadu troškova postupka nije postavio u roku propisanom odredbom članka 14. stavka 6. OZ-a.

Iz sadržaja ovršnog spisa, u bitnom, proizlazi:

- u ovom predmetu provedena je javna dražba nekretnine u vlasništvu ovršenika, te je temeljem rješenja o dosudi poslovni broj Ovr-568/15-99 od 1. ožujka 2022. predmetna nekretnina dosuđena kupcu Mikuš-Pag d.o.o., Zagreb, OIB: [osobni identifikacijski broj],

- u skladu sa zaključkom suda o predaji nekretnine u posjed, poslovni broj Ovr-568/15-113 od 28. prosinca 2022., po kojem ovršenik nije postupio, predmetna je nekretnina predana u posjed kupcu Mikuš-Pag d.o.o., Zagreb, OIB: [osobni identifikacijski broj], uz sudjelovanje sudskog ovršitelja na uređivanju provedenom 14. ožujka 2024.,

- podneskom od 2. srpnja 2024. kupac je postavio zahtjev za naknadom troškova postupka na teret ovršenika u iznosu od 5.251,07 eura.

U konkretnom slučaju pravilno prvostupanjski sud zaključuje da je ovrha dovršena provedbom posljednje ovršne radnje u smislu odredbe članka 73. stavka 1. OZ-a, odnosno

dana 14. ožujka 2024. kada je provedeno iseljenje ovršenika iz predmetne nekretnine i predaja nekretnine slobodne od osoba i stvari u posjed kupcu.

Naime, odredba članka 73. stavka 1. OZ-a, izričito propisuje da se postupak ovrhe smatra dovršenim provedbom ovršne radnje kojom se ovrha dovršava, dok se u ostalim slučajevima postupak ovrhe smatra dovršenim pravomoćnošću odluke o odbacivanju ili odbijanju ovršnoga prijedloga, odnosno odluke o obustavi ovrhe, jer su navedena rješenja u svojoj naravi konstitutivne prirode.

Budući da je ovrha radi ispražnjenja i predaje nekretnine provedena dana 14. ožujka 2024., a kupac je zahtjev za naknadu troškova podnio sudu dana 2. srpnja 2024., dakle izvan roka propisanog odredbom članka 14. stavka 6. OZ-a, pravilno je prvostupanjski sud zahtjev ovrhovoditelja za naknadu troškova ovršnog postupka odbacio kao nepravovremen.“

**Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-806/2024-2 od 10. veljače 2025.**

**54**

**831.1**

*GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OVRHA RADI NAPLATE NOVČANE TRAŽBINE*

*Ovršni zakon*

*(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20 i 114/22)*

Članak 189. stavak 3.

**Ovršenikov dužnik može isticati prema ovršeniku samo one prigovore koji su vezani uz njihov vjerovničko-dužnički odnos, ali ne i prigovore koji bi mogao isticati ovršenik prema ovrhovoditelju pa stoga ovršenikov dužnik ne može ulaziti u odnos između ovrhovoditelja i ovršenika (članak 189. stavak 3. OZ-a).**

„Predmet spora je zahtjev tužitelja na utvrđenje da je novčana tražbina određena rješenjem o ovrsi poslovni broj Ovr-1724/2016 od 16. svibnja 2016. u cijelosti ispunjena od strane ovršenika ZR prema ovrhovoditelju, ovdje tuženiku MR na temelju suglasnosti ovrhovoditelja i ovršenika zamjenom ispunjenja na temelju zajedničkog sporazuma.

Iz stanja spisa proizlazi:

- da je tužitelj kao ovrhovoditelj pokrenuo ovršni postupak protiv svog oca ZR kao ovršenika na temelju pravomoćne i ovršne presude Općinskog suda u Osijeku poslovni broj P-1937/1997 od 4. listopada 2000. radi naplate novčane tražbine u iznosu od 176.800,00 kuna i to pljenidbom i prijenosom novčane tražbine ovršenika prema njegovom dužniku, ovdje tuženiku, radi naplate,

- da je donijeto rješenje o ovrsi poslovni broj Ovr-1724/2016 dana 16. svibnja 2017.,

- da je tužitelj rješenjem ovršnog suda poslovni broj Ovr-1724/2016 od 2. ožujka 2017. upućen na pokretanje parničnog postupka protiv ovršenikovog dužnika radi donošenja odluke kojom se prihvaća njegov zahtjev radi naplate novčane tražbine prenesene pravomoćnim rješenjem o ovrsi poslovni broj Ovr-1724/2016 od 16. svibnja 2016. koje je potvrđeno rješenjem Županijskog suda u Splitu poslovni broj Gž Ovr-719/2017 od 5. lipnja 2017.

- da je ovrha inicirana na temelju presude Općinskog suda u Osijeku poslovni broj P-1937/1997 od 4. listopada 2000. kojom je utvrđena obveza tužiteljevog oca ZR da doprinosi za njegovo uzdržavanje u mjesečnom iznosu od 800,00 kuna i to od 4. studenog 1997. pa nadalje sve dok za to budu postojali zakonski uvjeti,

- da je darovnim ugovorom od 19. travnja 2010. darovatelj ZR darovao svom sinu MR kao obdareniku nekretnine upisana u zk. ul. [broj ZK uložka] k.o. [katastarska općina], u naravi šest stanova u stambenoj zgradi u [adresa] i da je ugovor proveden u zemljišnoj knjizi rješenjem poslovnog broja Zs-8/2010 od 21. srpnja 2010.,

- da iz sadržaja zapisnika Općinskog suda u Osijeku poslovni broj P-1274/2011 od 16. veljače 2012. proizlazi da su tužitelj i njegov otac u svojim suglasnim iskazima naveli da je ZR doprinosio za uzdržavanje sina MR i kćeri SR i da nikada nije vođen ovršni postupak radi prisilne naplate potraživanja, te da je postignut obiteljski sporazum da otac ZR kao obveznik uzdržavanja prenese u vlasništvo sinu MR nekretnine u I. na temelju Ugovora o darovanju, a sve na ime namirenja dospjelih i budućih iznosa uzdržavanja djece M i SR,

- da je presudom Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj Pž-10590/2013 od 16. lipnja 2016. preinačena presuda Trgovačkog suda u Osijeku poslovni broj P-136/2013 od 11. listopada 2013. na način da je održan na snazi platni nalog iz rješenja o ovrsi u kojem je naloženo tuženiku da se prihvća zahtjev tužitelja da plati tužitelju MR iznos od 41.394,60 kuna i iznos 97.000,00 kuna sve sa pripadajućim zateznim kamatama i troškovima,

- da je presuda Općinskog suda u Osijeku poslovni broj P-676/2017 od 18. travnja 2018. preinačena presudom Županijskog suda u Varaždinu poslovni broj Gž-1212/2018 od 27. svibnja 2019. na način da se prihvaća zahtjev tužitelja MR kao ovrhovoditelja radi naplate novčane tražbine prenesene pravomoćnim rješenjem o ovrsi Općinskog suda u Osijeku poslovni broj Ovr-1724/2016 od 16. svibnja 2016., pa se nalaže tužitelju Bel-Tel d.o.o., Osijek kao ovršenikovom dužniku da zaplijenjeni iznos položi kod Općinskog suda u Osijeku te da tužitelju naknadi prouzročeni parnični trošak.

Sud prvog stupnja prihvatio je tužbeni zahtjev jer smatra da je tražbina između tužitelja MR i njegova oca ZR namirena.

Odredbe Ovršnog zakona ("Narodne novine", broj 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20 i 114/22, dalje u tekstu: OZ), su *lex specialis* u odnosu na opće odredbe obveznog prava, pa se u konkretnom slučaju primjenjuje odredba članka 189. stavka 3. OZ-a kojom je propisano da ovrhovoditelju na koga je prenesena tražbina radi naplate, ovršenikov dužnik može istaknuti samo prigovore koje bi mogao istaknuti ovršeniku.

Dakle, iz citirane odredbe proizlazi da ovršenikov dužnik može prema ovršeniku isticati prigovore koji su vezani uz njihov vjerovničko-dužnički odnos, ali ne i prigovore koje bi mogao isticati ovršenik prema ovrhovoditelju. Ovršenikov dužnik ne može ulaziti u odnos između ovrhovoditelja i ovršenika.“

**Županijski sud u Splitu, Gž-74/2024-3 od 29. kolovoza 2024.**

**55**

**831.110.3**

*GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OVRHA RADI NAPLATE NOVČANE TRAŽBINE > OVRHA NA NEKRETNINI > OPĆENITO > NEKRETNINA KAO PREDMET OVRHE*

*Zakon o nasljeđivanju*

*(NN 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15 i 14/19)*

Članak 139. stavak 6.

*Ovršni zakon*

*(NN 112/12, 25/13, 94/14, 55/16, 73/17, 131/20, 114/22 i 6/24)*

## Članak 80.b

**Ukazivanje ovrhovoditelja u odgovoru na žalbu da se radi o ošasnoj imovini i pozivanje pri tom na odredbe članka 139. stavka 6. Zakona o nasljeđivanju ("Narodne novine", broj 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15 i 14/19, dalje u tekstu: ZN) nema značaja na primjenu odredaba članka 80.b OZ-a u okolnostima kada se ne radi o tražbini zakonskog uzdržavanja ili o tražbini radi naknade štete uzrokovane kaznenim djelom.**

„Pobijanim rješenjem o ovrsi prvostupanjski sud je odredio provedbu ovrhe na nekretninama u vlasništvu ovršenika pod 1. i pod 2., temeljem citirane ovršne isprave, a radi naplate novčane tražbine ovrhovoditelja, ocjenjujući da je prijedlog ovrhovoditelja u potpunosti utemeljen na ovršnim ispravama koje predstavljaju osnovu ovrhe.

Odredbom članka 80.b stavkom 1. propisano je da će sud prijedlog za ovrhu na nekretnini odbiti ako glavnica tražbine radi čijeg se namirenja ovrha traži ne prelazi iznos od 5.300,00 eur-a osim ako je prijedlog podnesen radi prisilnog ostvarenja tražbine radi zakonskoga uzdržavanja ili tražbine radi naknade štete uzrokovane kaznenim djelom.

Žalbenim navodima ovršenika pod 1. Općine V. T. dovedena je u pitanje zakonitost pobijanog rješenja o ovrsi u dijelu u kojem je određena ovrha na nekretninama ovršenika pod 1.

Naime, s obzirom da je ovrha na nekretnini ovršenika pod 1. (i ovršenika pod 2. određena radi naplate novčane tražbine ovrhovoditelja u ukupnom iznosu glavnice od 1.916,65 eur-a, odnosno, kako se radi o novčanoj tražbini radi čijeg namirenja je ovrha određena u iznosu koji ne prelazi iznos od 5.300,00 eura-a, a ne radi se o prijedlogu za radi prisilnog ostvarenja tražbine radi zakonskoga uzdržavanja ili tražbine radi naknade štete uzrokovane kaznenim djelom, nije bilo mjesta određivanju ovrhe u smislu naprijed citiranih zakonskih odredaba.

Stoga je u pravu ovršenik pod 1. kada u žalbi ističe da je pravilnom primjenom odredaba članka 80.b OZ-a prijedlog za ovrhu na nekretnini žalitelja, upravo iz razloga visine tražbine, točnije iznosa glavnice tražbine radi čije naplate je ovrha određena, valjalo odbiti kao neosnovan.

Prema pravnom shvaćanju ovoga suda, ukazivanje ovrhovoditelja u odgovoru na žalbu da se radi o ošasnoj imovini i pozivanje pri tom na odredbe članka 139. stavak 6. Zakona o nasljeđivanju ("Narodne novine", broj 48/03, 163/03, 35/05, 127/13, 33/15 i 14/19, dalje u tekstu: ZN) nema značaja na primjenu odredaba članka 80 b OZ-a i u konkretnom slučaju, u okolnostima kada se ne radi o tražbini zakonskog uzdržavanja ili o tražbini radi naknade štete uzrokovane kaznenim djelom.

Iz navedenih razloga, neovisno o tome što je ovršenik pod 1. vlasništvo nekretnina na kojima je pobijanim rješenjem o ovrsi određena ovrha stekao kao ošasnu imovinu na temelju rješenja o nasljeđivanju iza smrti dužnika ovrhovoditelja, odnosno, stranke dužnika iz pravomoćnih i ovršnih sudskih odluka na temelju kojih ovrhovoditelj temelji svoju tražbinu, pri ocjeni osnovanosti podnesenog prijedloga za ovrhu nužno primjenjuju se odredbe članka 80.b OZ-a, što s pravom u žalbi ističe ovršenik pod 1.“

**Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-905/2024-2 od 3. prosinca 2024.**

*GRADANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OVRHA RADI NAPLATE NOVČANE TRAŽBINE > OVRHA NA NEKRETNINI > OVRŠNE RADNJE > PRODAJA NEKRETNINE > POLAGANJE KUPOVNINE*

*Ovršni zakon*

*(NN 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05, 67/08 i 139/10)*

Članak 100.a stavak 1.

*Stečajni zakon*

*(NN 71/15)*

Članak 441. stavak 2.

**Ukoliko je nad ovršenikom otvoren stečajni postupak kupci kao založni vjerovnici nisu dužni podmirivati troškove utvrđenja i unovčenja nekretnine u stečajnom postupku.**

„Prije svega je za navesti da je predmetni ovršni postupak započeo 2011. godine, te je zabilježba ovrhe na predmetnim nekretninama u zemljišnoj knjizi, kao prva ovršna radnja propisana odredbom članka 75. OZ/96, izvršena 1. lipnja 2011. i 27. lipnja 2012.

Dakle, na temelju odredbe članka 441. stavka 2. Stečajnog zakona ("Narodne novine", broj 71/15; dalje u tekstu: SZ), s obzirom na vrijeme poduzimanja ovršne radnje zabilježbe ovrhe, tj da je poduzeta prije 1. rujna 2015., primjenjuje se Stečajni zakon (1996) ("Narodne novine", broj 44/96, 161/98, 29/99, 129/00, 123/03, 197/03, 187/04, 82/06, 116/10, 25/12, 133/12, 45/13 i 71/15).

Stoga se ovršni postupak, nakon preuzimanja postupka od strane stečajnog upravitelja stečajnog dužnika - ovršenika, nastavio pred općinskim sudom - ovršnim sudom i to po pravilima ovršnog postupka.

Stečajni upravitelj ovršenika u žalbi je naveo kako se ne protivi odluci kojom je prvostupanjski sud kupce oslobodio polaganja kupovnine, ali da je istovremeno trebao odlučiti o troškovima unovčenja, na način da su kupci u obvezi namiriti troškove unovčenja po rješenju stečajnog suda - Trgovačkog suda u Pazinu.

Naime, odredbom članka 100.a stavka 1. OZ/96 propisano je da, u slučaju kada je ovrhovoditelj i jedini vjerovnik koji se namiruje iz kupovnine, isti nije dužan položiti kupovninu ako kupovna iznosi jednako kao i njegova ovršna tražbina ili manje od toga. Člankom 100a. stavkom 3. OZ/96 takvo pravo daje se i založnim vjerovnicima kao kupcima, budući je tom odredbom propisano da se navedena odredba primjenjuje i kad je kupac osoba koja se u ovršnom namiruje prije svih ostalih vjerovnika koji imaju pravo na namirenje iz iste kupovnine, time da su te osobe dužne položiti onaj iznos kupovnine koji odgovara iznosu troškova postupka na čiju naknadu imaju prvenstveno pravo druge osobe koje se namiruju iz kupovnine u smislu odredbe članka 106. OZ-a.

Dakle, kako ovršenik ni ne osporava odluku kojom su kupci oslobođeni plaćanja kupovnine, sporno je jesu li kupci- založni vjerovnici u obvezi namiriti troškove unovčenja po rješenju stečajnog suda.

Prema shvaćanju Vrhovnog suda Republike Hrvatske, u slučaju kada sam SZ upućuje na primjenu pravila ovršnog postupka u ovom slučaju, samo vođenje stečajnog postupka nad ovršenikom ne dovodi do stavljanja izvan snage, odnosno ne dovodi do nemogućnosti

primjene pojedinih odredbi OZ kojima se uređuje postupak ovrhe na nekretnini, konkretno prodaje nekretnine, te prava na oslobođenje od plaćanja kupovnine.

Slijedom navedenog, a imajući u vidu stav Vrhovnog suda Republike Hrvatske izražen u odluci poslovni broj Rev-895/2020 koji ovaj sud prihvaća, sasvim je jasno da kupci kao založni vjerovnici nisu dužni platiti troškove utvrđenja i unovčenja, zbog čega žalbeni razlozi nisu ostvareni, stoga je na temelju odredbe članka 380. točke 2. ZPP-a u vezi s članka 19. stavka 1. OZ/96, odlučeno kao u izreci.“

**Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-577/2024-2 od 4. studenog 2024.**

**57**

**831.133.84**

*GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OVRHA RADI NAPLATE NOVČANE TRAŽBINE > OVRHA NA NOVČANIM SREDSTVIMA OVRŠENIKA > OVRHA NA PLAĆI I DRUGIM STALNIM NOVČANIM PRIMANJIMA > OVRHA NA TRAŽBINI PO RAČUNU KODPRAVNE OSOBE KOJA OBAVLJA POSLOVE PLATNOGA PROMETA > ZAPLJENA RAČUNA NA TEMELJU ZADUŽNICE*

*Ovršni zakon*

*(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20 i 144/22)*

Članak 214. stavak 1.

**Zadužnica ima dvojak karakter: po svom je učinku izjednačena s pravomoćnim rješenjem o ovrsi kojim se zapljenjuje tražbina po računu ali ima i snagu ovršne isprave na temelju koje se može tražiti ovrha na drugim predmetima ovrhe.**

„Prema odredbi članka 214. stavka 1. OZ-a, dužnik može privatnom ispravom potvrđenom kod javnog bilježnika dati suglasnost da se radi naplate tražbine određenoga vjerovnika zaplijene svi računi koje ima kod banaka te da se novac s tih računa, u skladu s njegovom izjavom sadržanom u toj ispravi, isplaćuje vjerovniku. Takva isprava izdaje se u jednom primjerku i ima učinak rješenja o ovrsi kojim se zapljenjuje tražbina po računu i prenosi na ovrhovoditelja. Prema odredbi članka 214. stavka 7. OZ-a, takva isprava ima svojstvo ovršne isprave na temelju koje se može tražiti ovrha protiv dužnika ili jamaca plateca na drugim predmetima ovrhe.

Prema tome, stajalište koje zauzima prvostupanjski sud u svojoj odluci utemeljeno je na pogrešnoj primjeni materijalnog prava. Iz citiranih odredbi jasno proizlazi da zadužnica ima dvojak karakter: po svom je učinku izjednačena s pravomoćnim rješenjem o ovrsi kojim se zapljenjuje tražbina po računu ali ima i snagu ovršne isprave na temelju koje se može tražiti ovrha na drugim predmetima ovrhe.

Drugim riječima, ovrhovoditelj koji raspolaže zadužnicom ovlašten je pokrenuti postupak izravne naplate pred Financijskom agencijom, ali je na temelju iste ovlašten tražiti ovrhu na drugim predmetima ovrhe, na što osnovano upire ovrhovoditelj u žalbi“

**Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-275/2024-2 od 30. listopada 2024.**

*GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OVRHA > OVRHA RADI OSTVARENJA NENOVČANE TRAŽBINE > OVRHA RADI ISPRAŽNJENJA I PREDAJE NEKRETNINE*

*Ovršni zakon*

(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20 i 114/22)

Članak 22.

Članak 50. stavak 4.

*Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima*

(NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 90/10, 143/12, 94/17, 152/14 i 81/15)

Članak 42. stavak 1.

Članak 46. stavak 2.

*Zakon o obveznim odnosima*

(NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 145/23 i 155/23)

Članak 64. stavak 2.

**Ovrhovoditelj kao jedan od suvlasnika nije ovlašten bez suglasnosti drugih suvlasnika zatražiti od ovršenika kao treće osobe predaju nekretnine njemu u isključivi posjed.**

„Predmetna ovrha određena je na temelju presude Trgovačkog suda u Zagrebu, poslovni broj P-2033/20 od 9. prosinca 2021. Izrekom citirane presude naloženo je tuženiku, ovdje ovršeniku, predati u suposjed tužitelju, ovdje ovrhovoditelju, 2396/2500 dijela poslovnih prostora na I. katu zgrade, sobe 8, 13, 14, 15 i 16 u ukupnoj površini od 100 m<sup>2</sup>, s kojim poslovnim prostorom su povezani i odgovarajući suvlasnički dijelovi nekretnine označene kao k.č.br. [katastarska čestica], zgrada br. [katastarska čestica] i zgrada i dvorište površine 3.761 m<sup>2</sup> upisane u zk.ul.br. [broj ZK uložka] k.o. [katastarska općina], u roku od 15 dana.

Prema odredbi članka 22. OZ-a, sud određuje ovrhu samo na temelju ovršne ili vjerodostojne isprave, te ovršni zahtjev mora u postupnosti odgovarati tražbini iz ovršne isprave.

Stoga je prvostupanjski sud pogrešno primijenio materijalno pravo (a na što ovaj sud pazi po službenoj dužnosti prema odredbi članka 50. stavka 5. OZ-a), kada je pobijanim rješenjem ovrhu odredio predajom navedene nekretnine, slobodne od svih osoba i stvari, u isključivi posjed ovrhovoditelju.

Naime, prema odredbi članka 42. stavka 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine", broj 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 90/10, 143/12, 94/17. - službeni pročišćeni tekst, 152/14, 81/15 - službeni pročišćeni tekst, dalje u tekstu: ZV), svim suvlasnicima pripada pravo na suposjed stvari, ali oni mogu odlučiti da će međusobno podijeliti posjed stvari i/ili izvršavanje svih ili nekih suvlasničkih ovlasti glede nje.

Nadalje, sukladno članku 46. stavku 2. ZV-a, svaki suvlasnik ima glede cijele stvari pravo postavljati protiv svakog sve zahtjeve koje može staviti vlasnik stvari s tim da predaju cijele stvari u posjed može od trećeg zahtijevati samo prema obveznopravnim pravilima o nedjeljivim obvezama.

Prema članku 64. stavku 2. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 145/23 i 155/23, dalje u tekstu: ZOO), kad u nedjeljivoj obvezi ima više vjerovnika među kojima nije ugovorena ni zakonom određena solidarnost, jedan vjerovnik može zahtijevati da dužnik ispuni obvezu njemu samo ako je ovlašten od ostalih vjerovnika da primi ispunjenje, a inače svaki vjerovnik može zahtijevati od dužnika da obvezu ispuni svim vjerovnicima zajedno ili da je položi sudu ili javnom bilježniku.

Ovrhovoditelj kao jedan od suvlasnika nije s preostalim suvlasnikom solidarni vjerovnik, te nije ovlašten tražiti od ovršenika kao treće osobe predaju u isključivi posjed bez ovlaštenja drugog suvlasnika, pa kako takvo ovlaštenje ne prileži spisu, niti je ovrhovoditelj zatražio predaju u suposjed, pravilnom primjenom materijalnog prava, predmetni prijedlog za ovrhu trebalo je odbiti.“

**Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-223/2024-2 od 24. listopada 2024.**

**59**

**832.14**

*GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OSIGURANJE > OSIGURANJE PRISILNIM ZASNIVANJEM ZALOŽNOG PRAVA NA NEKRETNINI > UČINAK UKNJIŽBE I ZABILJEŽBE*

*Ovršni zakon*

*(NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20 i 114/22)*

Članak 80.

Članak 80.b stavak 1. i 2.

Članak 290. stavak 2.

**Protivnik osiguranja ne može s uspjehom isticati prigovor prava na dom u postupku osiguranja prisilnim zasnivanjem založnog prava na nekretninama, jer protivnik osiguranja upisom založnog prava radi osiguranja novčane tražbine predlagatelja ne ostaje bez doma.**

„Prvostupanjski sud je utvrdio da su za osiguranje novčane tražbine prisilnim zasnivanjem založnog prava na nekretninama navedenim u prijedlogu ostvarene propisane zakonske pretpostavke jer je prijedlog sukladan i utemeljen na ovršnim ispravama, a nekretnine predstavljaju vlasništvo protivnice osiguranja u vlasničkim i suvlasničkim omjerima navedenom u pobijanom rješenju.

Odredbom članka 80.b stavka 1. OZ-a propisano je da će sud prijedlog za ovrhu na nekretnini odbiti ako glavnica tražbine radi čijeg se namirenja ovrha traži ne prelazi iznos od 5300,00 eura, osim ako je prijedlog podnesen radi prisilnog ostvarenja tražbine radi zakonskoga uzdržavanja ili tražbine radi naknade štete uzrokovane kaznenim djelom. Ako glavnica tražbine radi čijeg se namirenja ovrha traži prelazi iznos od 5300,00 eura, sud može odbiti prijedlog za ovrhu na nekretnini ako ocijeni da bi prodaja nekretnine narušila pravičnu ravnotežu između interesa ovršenika i interesa ovrhovoditelja. (stavak 2.). Pri ocjeni je li

narušena pravična ravnoteža iz stavka 2. ovoga članka, sud će uzeti u obzir okolnosti slučaja, a osobito:

- je li vrijednost tražbine koja se namiruje nerazmjerno manja od vrijednosti nekretnine na kojoj se predlaže provesti ovrhu,

- je li ovrhovoditelj učinio vjerojatnim da je ovrha na drugim predmetima ovrhe bila bezuspješna, odnosno da nema drugih prikladnih mogućnosti da se tražbina u cijelosti ili u pretežnom dijelu namiri,

- služi li nekretnina za stanovanje i zadovoljavanje osnovnih životnih potreba ovršenika te ima li ovršenik drugih nekretnina ili drugih mogućnosti da svoje potrebe zadovolji,

- ima li ovrhovoditelj osobito opravdan interes za hitnim namirenjem tražbine radi ostvarenja vlastitoga uzdržavanja ili drugih važnih razloga,

- je li se ovršenik izjavom sadržanom u javnoj ispravi ili ovjеровljenoj privatnoj ispravi izričito suglasio s time da ovrhovoditelj radi namirenja određene tražbine zatraži namirenje prodajom određene nekretnine.(stavak 3)

Nadalje, odredbom članka 290. stavka 2. OZ-a propisano da se na osiguranje tražbine ne primjenjuju odredbe toga zakona o nedopuštenosti ovrhe na nekretnini iz članka 80.b toga zakona.

Protivnica osiguranja u žalbi ističe i prigovor prava na dom, međutim, istoj je za odgovoriti da u ovoj ovršnoj stvari sud nije donio rješenje o ovrsi na nekretnini koje se u smislu odredbe članka 80. OZ-a provodi zabilježbom ovrhe u zemljišnoj knjizi, utvrđenjem vrijednosti nekretnine, prodajom nekretnine i namirenjem ovrhovoditelja iz iznosa dobivenoga prodajom. Isto tako, upisom, odnosno uknjižbom založnog prava radi osiguranja novčane tražbine predlagatelja osiguranja, protivnik osiguranja ne ostaje bez doma pa je prigovor prava na dom u postupku osiguranja upisom založnog prava na nekretnini neosnovan. Navedeni prigovor žalitelj može s eventualnim uspjehom isticati tek ukoliko bude određena ovrha na nekretninama.“

**Županijski sud u Splitu, Gž Ovr-824/2024-2 od 25. listopada 2024.**

**60**

**832.621**

*GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO > OVRŠNI POSTUPAK I POSTUPAK OSIGURANJA > OSIGURANJE > PRIVREMENE MJERE > PRIVREMENE MJERE RADI OSIGURANJA NENOVČANE TRAZBINE > PRETPOSTAVKE ZA ODREĐIVANJE PRIVREMENE MJERE*

*Ovršni zakon*

*(NN 112/2012, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20 i 114/22)*

Članak 346.

**Kada je u zemljišnim knjigama proveden upis zabilježbe spora nije ispunjena pretpostavka za određivanje privremene mjere radi osiguranja nenovčane tražbine na predmetnoj nekretnini zbog već ostvarenog upisa nema opasnosti da bi bez zatražene privremene mjere protivnik osiguranja spriječio ili znatno otežao ostvarenje tražbine.**

„Predlagatelji su zatražili određivanje privremene mjere radi osiguranja svoje nenovčane tražbine u parnici u kojoj su ustali sa zahtjevom spram tuženika (ovdje protivnika osiguranja, inače oca predlagatelja) radi utvrđenja da u ostavinu njihove pokojne majke LD ulazi 1/2 dijela nekretnine: k.č.br. [katastarska čestica] upisane u zk.ul. [broj ZK uložka] k.o.

[katastarska općina], i to: 5. suvlasnički dio: 120/1000 ETAŽNO VLASNIŠTVO (E-5), stan oznake S5 na nivou 2, koji se sastoji od ulaza, dnevnog boravka, 2 sobe, kupaoalice, 2 hodnika, spremište, zahoda, blagovaonice, kuhinje, terase, trijema, lođe, i balkona, površine 84.35 m<sup>2</sup> i baš zabranom otuđenja i/ili opterećenja ½ predmetne nekretnine uz prijedlog dostavljajući-oglas za prodaju sporne nekretnine i pismo protivnika osiguranja od 1.veljače 2024. u kojem navodi da nekretninu „može prodati i pod teretom, ali da je onda cijena mala.“.

Prvostupanjski je sud prijedlog za određivanje privremene mjere odbio jer je, neovisno o tome što su predlagatelji dokazali vjerojatnost tražbine (jer su zakonski nasljednici pok. LD, a stan koji je predmet postupka je kupljen za vrijeme braka između njihove pok. majke i protivnika osiguranja) kao prvu pretpostavku, u konkretnom slučaju zbog upisane zabilježbe spora nije ispunjena druga pretpostavka, jer zbog već ostvarenog upisa nema opasnosti da bi bez zatražene privremene mjere tuženik-protivnik osiguranja spriječio ili znatno otežao ostvarenje tražbine.

Sa izloženim stajalištem suglasan je ovaj žalbeni sud.

Iz stanja spisa vidljivo je da su predlagatelji osiguranja u istom predmetu prvostupanjskog suda poslovni broj P-369/2023 ishodili zabilježbu spora.

Zabilježba spora prema svojem učinku djeluje i protiv onih osoba koje su stekle knjižna prava nakon što je prijedlog za zabilježbu spora stigao zemljišnoknjižnom sudu, a kad je zabilježeni spor dovršen odlukom po kojoj stranci pripada pravo, dosuđeno pravo dobiva ono mjesto u prvenstvenom redu koje mu je bilo osigurano zabilježbom spora.

Uistinu, privremena mjere zabrane otuđenja te zabilježba spora nemaju isto značenje. Međutim, učinak će predlagateljima osiguranja biti gotovo jednak jer će se, u slučaju da protivnik osiguranja otuđi predmetnu nekretninu, a on u parničnom postupku uspije, brisati upisi učinjeni nakon zabilježbe spora.

Osim toga ukazati je na to kako privremena mjera predstavlja krajnju mjeru te se za njom poseže tek kada se osiguranje predlagateljeve tražbine ne može ostvariti drugom mjerom, a u konkretnom slučaju isti učinak je postignut zabilježbom spora.“

**Županijski sud u Splitu, Gž Ob-281/2024-2 od 6. prosinca 2024.**